

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Redna sodišča v državah članicah

Redna sodišča v državah članicah

Redna sodišča splošne pristojnosti so jedro sodnih sistemov držav članic. Obravnavajo večino sodnih postopkov. Obseg njihovih pristojnosti je zelo raznolik. Na tej strani so na voljo informacije o sodiščih splošne pristojnosti in njihovi pristojnosti v vseh državah članicah.

V večini držav članic redna sodišča splošne pristojnosti obravnavajo dve glavni vrsti postopkov:

postopke v kazenskih zadevah, tj. glede kaznivih dejanj (kot so tatvina, vandalizem, prevara itd.); ta sodišča lahko izrečejo kazni in se pogosto imenujejo **kazenska sodišča**;

postopke v civilnih zadevah, tj. sporih med državljani in/ali podjetji (na primer težave z najemom, pogodba o opravljanju storitev ali razveza zakonske zveze itd.); ta sodišča se pogosto imenujejo **civilna sodišča**.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 18/01/2019

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Komisija glede na prihajajoči izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije posodablja nekatere vsebine na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Redna sodišča - Belgija

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč v Belgiji.

Redna sodišča – uvod

Vrhovno sodišče (*Cour suprême*)

Kasacijsko sodišče (*Cour de cassation*): je vrhovno sodišče, „sodišče sodišč“, in ima sedež v Bruslju.

Porotno sodišče (*Cours d'Assises*)

V vsaki od desetih provinc in v okrožju glavnega mesta Bruselj je **eno porotno sodišče**. Ne gre za stalno sodišče, ampak se vzpostavi, kadar se nanj napotijo obtoženi.

Pritožbena sodišča (*Juridictions d'appel*)

Pritožbena sodišča: v Belgiji jih je 5:

Bruselj (za province Valonski Brabant, Flamski Brabant in regijo glavnega mesta Bruselj),

Liège (za province Liège, Namur in Luksemburg),

Mons (za provinco Hainaut),

Gand (za provinci Zahodna Flamska in Vzhodna Flamska),

Antwerpen (za provinci Antwerpen in Limbourg).

Višja delovna sodišča: v Belgiji jih je 5. To so pritožbena sodišča, specializirana za delovno pravo. Sedeže imajo porazdeljene tako kot zgoraj navedena pritožbena sodišča.

Sodišča prve stopnje

Sodišča prve stopnje: v Belgiji jih je 13, eno na sodno okrožje (*arrondissement judiciaire*) in dve v okrožju mesta Bruselj, eno nizozemsko govoreče in eno francosko govoreče.

Delovna sodišča: v Belgiji jih je 9, načeloma po eno na območje sodnega okrožja pritožbenega sodišča, razen območja bruseljskega sodišča, kjer so delovna sodišča v Louvainu, Nivellesu in mestu Bruselj, ter nemško govorečega območja Eupena.

Gospodarska sodišča: v Belgiji jih je 9, načeloma po eno na območje sodnega okrožja pritožbenega sodišča, razen območja bruseljskega sodišča, kjer so gospodarska sodišča v Louvainu, Nivellesu in mestu Bruselj, ter nemško govorečega območja Eupena.

Nižja ali občinska sodišča (*Judirictions de proximité*)

Mirovna sodišča (*Justice de paix*): v Belgiji je 187 mirovnih sodišč (eno na sodni kanton).

Sodišča za prekrške (*Tribunaux de police*): v Belgiji jih je 15.

Pristojnosti sodišč

Mirovno sodišče

Mirovna sodišča obravnavajo **civilne in gospodarske zadeve** v znesku, ki ne presega 1 860 EUR. Mirovni sodnik je pristojen tudi za spore v zvezi z najemninami, sosedstvom, služnostnimi pravicami ter razlastitvijo, ne glede na znesek spora, in začasnimi ukrepi med zakoncema. Razen kadar se odloča o zahtevku v znesku, ki ne presega 1 240 EUR, je mogoče zoper sodbe mirovnega sodnika vložiti **pravno sredstvo** pri sodišču prve stopnje ali gospodarskem sodišču glede na to, ali je spor civilen ali gospodarski.

Sodišče za prekrške

Sodišče za prekrške obravnava **kazenske in civilne zadeve**. Obravnava prekrške (*contraventions*) in težje prekrške (*délits contraventionnalisés*), kršitve posebnih zakonov (na primer Kmetijskega zakonika, Gozdarskega zakonika), zahtevke za povračilo škode, ki izhaja iz prometne nesreče, ter cestnoprometne prekrške. Zoper sodbe sodišča za prekrške je mogoče vložiti **pritožbo** pri sodišču prve stopnje, razen v zadevah, naštetih v zakonu o sodstvu, kadar se odloča o zahtevku v znesku, ki ne presega 1 240 EUR.

Sodišče prve stopnje

Sodišče prve stopnje je pristojno za vse spore, razen tistih, za katere so v skladu z zakonom pristojna druga sodišča. To načelo se imenuje **subsidiarna pristojnost** sodišča prve stopnje.

Sodišče prve stopnje je razdeljeno na tri oddelke: **civilno sodišče (*tribunal civil*)**, **kazensko sodišče (*tribunal correctionnel*)** in **sodišče za mladoletnike (*tribunal de la jeunesse*)**. Od leta 2007 v okviru sodišč prve stopnje v Antwerpnu, Bruslju, Vzhodni Flamski, Liègu in Hainautu obstajajo tudi oddelki, imenovani **sodišče za izvršitev kazni (*tribunal de l'application des peines*)**.

Civilno sodišče

Civilno sodišče obravnava **zadeve, ki se nanašajo na osebno stanje oseb** (na primer razveza zakonske zveze, starševstvo, posvojitev). Pristojno je tudi za spore, v katerih vrednost spornega predmeta presega 1 860 EUR, spore, ki zadevajo pravice dedovanja ali avtorske pravice, ter pritožbe zoper sodbe, ki jih je izdal mirovni sodnik.

Kazensko sodišče

Kazensko sodišče je pristojno za presojo **deliktov (délits)** in **hudih kaznivih dejanj (crimes correctionnalisés)**, kot so goljufija, prevara, uboj, tatvina z vlomom in rop. Obravnava tudi pritožbe zoper odločbe, ki jih izda sodišče za prekrške.

Zadevo je mogoče kazenskemu sodišču predložiti na neposredni predlog državnega tožilstva ali oškodovanca oziroma z odlokom preiskovalnega senata, ki ob koncu preiskave določi, ali naj se obtoženec napoti na kazensko sodišče ali ne.

Preiskovalni senat (Chambre du conseil) je preiskovalni oddelek, ki ga sestavlja sodnik sodišča prve stopnje, ki zaseda sam in ki preuči, ali obstaja razlog, da se zadeva posreduje na kazensko sodišče, ali pa se odloči, da obtoženca ne bo preganjal (ustavitev preiskovalnega postopka). Preiskovalni senat odloča tudi o tem, ali naj se obtoženca zadrži v preventivnem priporu ali naj se ga spusti na prostost, pri čemer se določijo pogoji za to; o tem odloča vsak mesec oziroma vsake tri mesece, če gre za kazniva dejanja, za katera ni mogoče zmanjšati stopnje kaznivosti (*crime non correctionnalisable*).

Preventivni pripor je varnostni ukrep, s katerim se oseba, za katero se sumi, da je storila delikt ali kaznivo dejanje, pripre v pričakovanju postopka. Ta ukrep se sprejme, da se prepreči beg osumljenca v trenutku, ko bi se moral zglasiti pred sodiščem, da v vmesnem obdobju ne bi storil drugih prekrškov, da ne bi poskušal odstraniti dokazov ali da ne bi stopil v stik s tretjimi osebami (na primer zaradi vplivanja na pričé ali soobtožence). Osumljenec, ki je na koncu oproščen ali proti kateremu se pregon ustavi, lahko od ministrstva za pravosodje zahteva odškodnino za čas, ki ga je neupravičeno preživel v zaporu: gre za odškodnino v primeru neupravičenega pripora. Za upravičenost do te odškodnine morata biti izpolnjena dva pogoja: preventivni pripor mora trajati več kot osem dni, razlog za pripor ali zadržanje v priporu pa ne sme biti osebno vedenje osumljenca. Minister je zelo dosleden pri presojanju tega drugega pogoja. Odločitve preiskovalnega senata je mogoče izpodbijati s **pritožbo** pri obravnavnem senatu. Predstavlja preiskovalno sodišče na stopnji pritožbenega sodišča.

Sodišče za mladoletnike

Sodišče za mladoletnike obravnava zlasti zadeve, ki se nanašajo na uporabo zakona o varstvu mladine iz leta 1965, kot so odvzem roditelske pravice, namestitve mladoletnikov v rejniške družine ali v zaprte centre, in zadeve, ki se nanašajo na mladoletniško kriminaliteto.

Sodišče ne nalaga kazni mladim prestopnikom, ampak sprejema **ukrepe** v zvezi z njimi. V praksi je mogoče mladoletnika predvsem opomniti (ga „pozvati k redu“), ga namestiti v rejniško družino ali v specializirano institucijo, kjer bo v družbi drugih mladostnikov, obkrožen z vzgojitelji, mu naložiti družbeno koristno delo ali ga celo v nekaterih izjemnih primerih začasno namestiti v zapor. Sodišče za mladoletnike sprejema **ukrepe skrbništva, varovanja ali vzgoje**. Če je mladoletnik, ki je storil prekršek, star 16 let, lahko sodišče za mladoletnike v posebnih okoliščinah odstopi spis. Mladoletnik se nato privede v posebni oddelek sodišča za mladoletnike, ki ima vlogo kazenskega sodišča. V primeru posebej hudega kaznivega dejanja, recimo umora, se mladostnik izjemoma napoti na porotno sodišče, čeprav gre za mladoletnika. Sodišče za mladoletnike lahko prav tako sprejme ukrepe glede staršev, če ti ne izpolnjujejo svoje vzgojne naloge (nasilje nad otrokom, zloraba avtoritete, izredno slabi življenjski pogoji ipd.). Nujnost nekaterih situacij pa omogoča zelo hitro sprejemanje ukrepov za zaščito otroka.

Predlog zakona, ki ga je julija 2011 sprejel predstavniški dom in je bil predložen senatu, določa ustanovitev oddelka sodišča za družinske zadeve in mladoletnike v okviru sodišč prve stopnje. V skladu s tem predlogom naj bi se pristojnosti mirovnega sodnika prenesle na oddelke sodišč prve stopnje za družinske zadeve in obratno, pristojnosti oddelkov za mladoletnike pa bi se prenesle na oddelke za družinske zadeve.

Sodišča za izvršitev kazni

Sodišča za izvršitev kazni izdajajo odločitve o zunanjem pravnem statusu oseb, obsojenih na kazen odvzema prostosti. Odločajo o dodelitvi naslednjih oblik: **omejeno pridržanje, elektronski nadzor, pogojni izpust in začasni izpust** zaradi oddaljevanja z ozemlja ali vračanja. Državno tožilstvo in obsojeni se lahko pritožijo na pritožbeno sodišče zoper odločitve oddelkov za izvršitev kazni.

Pravna sredstva zoper odločitve sodišča prve stopnje

Razen v zvezi z odločitvami, ki jih izda sodišče za izvršitev kazni, se lahko vsaka od strank ali državno tožilstvo, če ni zadovoljno s sodbo, ki jo je izdalo sodišče prve stopnje, **pritoži** zoper to sodbo, če je bila slednja izdana na prvi stopnji, torej ne po vložitvi pritožbe zoper odločitev, ki jo je že sprejelo policijsko sodišče ali mirovni sodnik. V takem primeru zadevo obravnava pritožbeno sodišče, ne glede na to, ali je bila pristojnost dodeljena civilnemu sodišču, kazenskemu sodišču ali sodišču za mladoletnike.

Delovno sodišče

Delovno sodišče je pristojno za **socialne zadeve**: socialna varnost (pokojnine, brezposelnost...), spori na področju delovnih razmerij (pogodbe o zaposlitvi, delovnopравни predpisi...) in nesreče pri delu. Pristojno je tudi za odločanje o zahtevkih za **skupno poravnavo dolgov**, ki jih vložijo posamezniki.

Delovno sodišče sestavljajo **različni senati**. Razen če v Sodnem zakoniku ni določeno drugače, jih sestavljajo poklicni sodnik, ki jim predseduje, in dva sodnika za socialne zadeve. Glede na vrsto spora, ki ga obravnava sodišče, sodniki za socialne zadeve zastopajo delavce, delodajalce ali samozaposlene. Te osebe se imenujejo na predlog organizacij s področja dela (delodajalci, delojemalci, delavci ali samozaposleni). Kar zadeva državno tožilstvo, se tu imenuje inšpektorat za delo, tožilec pa se imenuje delovni inšpektor.

V primeru nestrinjanja s sodbo delovnega sodišča lahko stranke vložijo **pritožbo** pri višjem delovnem sodišču.

Gospodarsko sodišče

Gospodarsko sodišče obravnava **spore med trgovci**, v katerih vrednost predmeta spora **presega 1 860 EUR**, in tudi zelo specifične zadeve, kot so **stečaj** ali **spori med delničarji družbe**. Gospodarsko sodišče obravnava tudi pritožbe zoper sodbe, ki so jih v gospodarskih zadevah izdali mirovni sodniki.

Senate gospodarskega sodišča sestavljajo sodnik (poklicni sodnik) in dva posvetovalna sodnika. Ta laična sodnika predlagajo različna reprezentativna trgovinska in industrijska združenja. Svoje kandidate izberejo med trgovci, upravljavci podjetij, revizorji podjetij in računovodji. Državno tožilstvo pa zastopajo tožilci pri sodišču prve stopnje.

Če želijo stranke izpodbijati odločitev gospodarskega sodišča, vložijo **pravno sredstvo** pri pritožbenem sodišču. Vendar pa mora biti izpodbijana sodba izdana na prvi stopnji in ne sme biti sodba, izrečena proti predhodni odločitvi mirovnega sodnika.

Pritožbena sodišča in višja delovna sodišča

Pritožbeno sodišče sestavlja več oddelkov:

civilni oddelki obravnavajo pritožbe zoper sodbe, izdane na prvi stopnji v civilnih oddelkih sodišč prve stopnje in na gospodarskih sodiščih,

kazenski oddelki obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo kazenska sodišča,

oddelki za mladoletnike obravnavajo pritožbe zoper sodbe, izdane na prvi stopnji na sodiščih za mladoletnike,

oddelek za obtožnice je preiskovalni oddelek, zadolžen za pritožbe zoper odločitve senata. Oddelek za obtožnice je zadolžen tudi za napotitev osumljenca na porotno sodišče, ker naj bi storil težje kaznivo dejanje, tiskovni delikt ali politični delikt.

Tako kot na delovnem sodišču senate **višjega delovnega sodišča** sestavljajo poklicni sodnik, ki se imenuje svetnik, in 2 ali 4 sodniki za socialne zadeve. Višje delovno sodišče obravnava pritožbe zoper odločitve delovnih sodišč.

Porotno sodišče (Cour d'Assises)

Kazniva dejanja

Če je neka oseba obtožena storitve kaznivega dejanja, za katero ni mogoče zmanjšati stopnje kaznivosti (*crime non correctionnalisable*) ali za katerega stopnja kaznivosti ni bila zmanjšana, se to osebo pozove na porotno sodišče, kjer ji sodijo sodniki porotniki.

Porotnemu sodišču predseduje poklicni sodnik, pomagata pa mu dva prisednika, prav tako poklicna sodnika. Ne izrekajo se o krivdi ali nedolžnosti obtoženca. Člani porote, ki se imenujejo porotniki, so tisti, ki odločajo o tem, ali je obtoženi kršitev storil ali ne. **Porotniki** se določijo z žrebom izmed prebivalstva. Porotnik je lahko vsak Belgijec, star od 28 do 65 let, ki uživa svoje državljanske in politične pravice, je pismen in ni bil obsojen na prestajanje zaporne kazni, daljše od 4 mesecev, ali na opravljanje družbeno koristnega dela, daljšega od 60 ur.

Postopek porotnega sodišča se začne z branjem obtožnice, sinteze preiskave, ki združuje glavne elemente, zbrane med preiskavo. Nato so zaslišane priče in osebe, vključene v preiskavo. Ta zaslišanja naj bi porotnikom, ki niso mogli prebrati spisa, omogočila, da si ustvarijo mnenje. Nato državni tožilec poda svoj obtožni govor, oškodovanci dobijo besedo in odvetniki podajo svoj obrambni nagovor. Tudi obtoženec dobi besedo. Odgovarja na vprašanja predsednika, poda svoje mnenje o dejstvih, lahko pa se tudi izreče za nedolžnega. Po zaključku razprav se **dvanajst porotnikov** umakne za zaprta vrata.

Izreči se morajo o krivdi ali nedolžnosti obtoženca. Odločajo z glasovanjem, njihova odločitev pa je lahko niansirana. Odločijo lahko, na primer, da je obtoženec kriv, hkrati pa priznajo obstoj olajševalnih okoliščin. Če je obtoženec spoznan za krivega, se poklicni sodniki in porotniki skupaj izrečejo o kazni. Ta odločitev se sprejme z absolutno večino. Odločitev o krivdi mora biti utemeljena.

Pritožba zoper sodbo porotnega sodišča načeloma ni mogoča. Obsojeni, oškodovanec in državni tožilec pa se vseeno lahko pritožijo na **pritožbenem sodišču**. Če pritožbeno sodišče obsodbo razveljavi, se zadeva pošlje na drugo porotno sodišče, ki mora ponovno odločiti.

Tiskovni delikt in politični delikt

O tiskovnem deliktu je mogoče govoriti, kadar se kaznivo mnenje izrazi prek besedil v več izvodih, izdanih po tehničnem postopku. Politični delikt je kaznivo dejanje, storjeno s političnim namenom in za politične cilje. Porotno sodišče odloča v postopkih v zvezi s političnimi in tiskovnimi delikti, razen v zvezi s tiskovnimi delikti, v ozadju katerih sta razisem ali ksenofobija.

Kasacijsko sodišče (Cour de Cassation)

Kasacijsko sodišče **jamči za spoštovanje prava na sodiščih**. Pristojno je na celotnem belgijskem ozemlju. Kasacijsko sodišče ne odloča o dejstvih, ampak izključno o pravnih vprašanjih. Pritožbo pri kasacijskem sodišču je mogoče vložiti le **na osnovi pravnih razlogov**, torej v primeru kršitve zakona ali splošnega pravnega načela. Vložiti jo je mogoče le zoper sodbe, izdane na zadnji stopnji, tj. odločitve, proti katerim ni več mogoče vložiti pritožbe.

Kasacijsko sodišče sestavljajo prvi predsednik, predsednik, predsedniki oddelkov in sodniki. Državno tožilstvo pri kasacijskem sodišču zastopa državni tožilec ali generalni pravobranilec. Sodišče sestavljajo **trije oddelki**: prvi obravnava civilne, gospodarske, fiskalne in disciplinske zadeve, drugi kazenske in tretji zadeve s področja delovnega prava in socialne varnosti. Vsak oddelek ima francosko- in nizozemsko govoreči pododdelek. Vsak oddelek ima praviloma pet sodnikov.

Pred izrekom sodniki na pritožbenem sodišču poslušajo sklepe **državnega tožilstva**. Pritožbeno sodišče lahko odloči, da se pritožba, vložena pri pritožbenem sodišču, zavrže. Če so predstavljeni argumenti nedopustni, se pritožba zavrže in izpodbijana sodba postane pravnomočna. Če pritožbeno sodišče oceni, da je bila izpodbijana odločba sprejeta na podlagi nepravilne razlage zakona, se odločba v celoti ali delno razveljavi, s pritožbo ali brez. Pritožba je mogoča na sodišču enake pristojnosti kot jo ima sodišče, ki je izdalo izpodbijano odločbo, če gre za ponovno obravnavo vsebine zadeve. Spis se nikoli ponovno ne pošlje na isto sodišče.

Pripomba

Treba je poudariti, da kazenski oddelki pritožbenega sodišča in porotnega sodišča ter kazenski oddelki sodišča prve stopnje (kazensko sodišče) in sodišča za prekrške (ki odloča o kazenskih zadevah) poleg civilnih sodišč prav tako obravnavajo civilne zadeve (zlasti odškodninske zahtevke), ki jih vložijo oškodovanci, tj. žrtve kaznivih dejanj v splošnem pomenu.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij o sodiščih je na voljo na [portal belgijske sodne oblasti](#).

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Sorodne povezave

[Zvezna javna služba za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 17/09/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [bg](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Redna sodišča - Bolgarija

V tem delu je predstavljeno bolgarsko sodstvo.

Organizacija upravljanja sodišč – sodstvo

Sodišča prve stopnje v civilnopravnih in kazenskih zadevah

Okrajna sodišča

Okrajno sodišče je najpomembnejše sodišče prve stopnje. Pristojno je v civilnih, kazenskih in upravnih zadevah. Sem spadajo zadeve s področja družinskega in delovnega prava, zahtevki za preživnino in posvojitve, tožbe v gospodarskih sporih in civilnih zadevah, če so stroški nižji od 50 000 BGN (< 25 000 EUR), ter delitev nepremičnin.

Okrajno sodišče sestavljajo predsednik in njegovi namestniki, administrativni tajnik, sodni tajnik, tajnik, sodni sluga, sodni uradnik in arhivar.

Okrožna sodišča

Kot **sodišče prve stopnje** je okrožno sodišče pristojno v naslednjih zadevah:

civilne zadeve – tožbe za dokaz obstoja očetovstva in izpeljavo posvojitve, prepovedne in civilne tožbe, če vrednost spora ne presega 50 000 BGN (> 25 000 EUR);

kazenske zadeve – kazniva dejanja proti republiki, uboji, ropi, posedovanje in razpečevanje drog, ugrabitve in nezakonit odvzem prostosti, kršitev carinske ureditve, kazniva dejanja zoper finančni, davčni in zavarovalniški sistem, deviantno vedenje, podkupovanje, cestnoprometni prekrški s smrtnim izidom itd; gospodarske zadeve in zadeve s področja prava družb – pravni subjekti brez pridobitnega namena so registrirani na okrožnem sodišču, ki obravnava tudi pritožbe zaradi zavrnitev, ki jih določi registratura v skladu z zakonom o trgovinskih registrih. Okrožno sodišče je pristojno tudi za gospodarske spore v vrednosti nad 25 000 BGN, stečajni postopek in postopek v primeru pritožb zoper delovanje izvršiteljev;

upravne zadeve – v skladu s prehodnimi in končnimi določbami zakona o upravnem postopku je za upravne zadeve, ki so bile na sodišču vložene do 1. 3. 2007, pristojno okrožno sodišče.

Okrožna sodišča so v okrožnih središčih. Na sodnem območju vsakega okrožnega sodišča je eno ali več okrajnih sodišč.

V Sofiji ima sedež mestno sodišče, ki ima pristojnosti okrožnega sodišča.

Vmesna pritožbena obravnava v civilnih in kazenskih zadevah

Okrožna sodišča sodijo v **vmesnih pritožbenih obravnava**h v zakonsko določenih civilnih in kazenskih zadevah.

Pritožbeno sodišče v vmesni pritožbeni obravnavi razsoja o dejanjih, proti katerim je bila vložena pritožba v zadevah v pristojnosti okrožnega sodišča, ter o drugih zakonsko določenih zadevah v pristojnosti okrožnega sodišča.

Kasacijska pritožbena obravnava v civilnih in kazenskih zadevah

V vseh civilnih in kazenskih zadevah na tretji in zadnji stopnji razsoja vrhovno kasacijsko sodišče.

Pravna podatkovna baza

Vsako sodišče v Bolgariji ima svojo spletno stran, ki ustreza potrebam državljanov, pravnih oseb in upravnih organov. Na teh spletnih straneh so na voljo podatki o strukturi in dejavnosti sodišča ter o zadevah v obravnavi in zaključenih zadevah.

Ime in URL zadevnih podatkovnih zbirk

Na spletni strani [☞ vrhovnega sodnega sveta](#) je podroben seznam sodišč v Bolgariji z naslovi in spletnimi stranmi (samo v bolgarščini).

Zadnja posodobitev: 17/12/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Češka

Sodni sistem Češke obsega 89 okrajnih sodišč, osem okrožnih sodišč in vrhovno sodišče.

Sodišča splošne pristojnosti – uvod

Pristojnost v civilnih zadevah

V civilnih zadevah odločajo okrajna sodišča (*okresní soudy*), okrožna sodišča (*krajské soudy*) in višja sodišča (*vrchní soudy*) ter vrhovno sodišče Češke republike (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sodišča prve stopnje

Okrajna sodišča odločajo v sporih in drugih pravnih zadevah, ki izhajajo iz razmerij, urejenih s civilnim, delovnim, družinskim in gospodarskim pravom, kadar v skladu z zakonom za to ni stvarno pristojno nobeno drugo sodišče.

Okrajna sodišča v okviru civilnega postopka odločajo tudi v drugih zadevah, ki niso urejene z zasebnim pravom (na primer v zvezi z imenovanjem ali razrešitvijo arbitrov, razveljavitvijo arbitražnih odločb itd.), če tako določa zakon.

V zadevah, ki so v pristojnosti okrajnega sodišča, običajno odloča sodnik posameznik.

Delovnopravne spore in druge zadeve, za katere tako določa zakon, obravnava senat, ki ga sestavljajo sodnik in dva sodnika prisednika.

Okrožna sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo zadeve in spore iz člena 9(2) in člena 9a zakonika o civilnem postopku.

Zadeve na okrožnem sodišču kot sodišču prve stopnje obravnava in v njih odloča sodnik posameznik. Če tako določa zakon, zadeve na prvi stopnji obravnava in v njih odloča senat, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika.

Vrhovno sodišče odloča na prvi stopnji v zadevah, urejenih s členom 51 zakona št. 91/2012 o mednarodnem zasebnem pravu (*Zákon o mezinárodním právu soukromém*). V skladu z določbami navedenega zakona vrhovno sodišče priznava pravnomočne odločbe tujih sodišč.

Vrhovno sodišče zaseda v senatu ali velikem senatu.

Druga stopnja

Če je zadevo na prvi stopnji obravnavalo okrajno sodišče, pritožbo kot sodišče druge stopnje obravnava okrožno sodišče.

Če je zadevo na prvi stopnji obravnavalo okrožno sodišče, pritožbo obravnava višje sodišče.

Višje sodišče zaseda v senatu, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika, razen če je s posebnimi pravnimi predpisi določeno drugače.

Prave zbirke podatkov

Zakonodajna Češka je na voljo na [☞ uradnem portalu češke vlade](#).

Ali je dostop do pravne zbirke podatkov brezplačen?

Da, ta portal je edini brezplačni vir besedil zakonodajnih aktov.

Pristojnost v kazenskih zadevah

V kazenskih zadevah odločajo okrajna sodišča (*okresní soudy*), okrožna sodišča (*krajské soudy*) in višja sodišča (*vrchní soudy*) ter vrhovno sodišče Češke republike (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sodišča prve stopnje

Če ni z zakonom št. 141/1961 o kazenskem postopku določeno drugače, obravnava zadeve na prvi stopnji okrajno sodišče.

V zadevah v kazenskih postopkih pred sodiščem odloča senat ali sodnik posameznik; predsednik senata ali sodnik posameznik odloča sam samo, kadar je to izrecno določeno z zakonom. Senat okrajnega sodišča sestavljajo predsednik senata in dva sodnika prisednika. Predsednik senata ali sodnik lahko deluje kot sodnik posameznik. Kot predsednik senata lahko deluje le sodnik.

V kazenskih zadevah poteka postopek na prvi stopnji pred okrožnimi sodišči, če je za zadevna kazniva dejanja z zakonom zagrožena kazen najmanj pet let zapora ali če se lahko naloži posebna kazen. Postopki v zvezi s kaznivimi dejanji iz člena 17(1) zakona o kazenskem postopku na prvi stopnji potekajo pred okrožnimi sodišči, tudi če je najmanjša zagrožena zaporna kazen nižja.

Okrožna sodišča zasедajo v senatih. Sodniki posamezniki odločajo v zadevah, določenih v zakonih o postopkih pred sodišči.

Senat okrožnega sodišča sestavljajo:

predsednik senata in dva sodnika prisednika, kadar senat obravnava kazensko zadevo na prvi stopnji;

v drugih zadevah pa predsednik senata in še dva sodnika.

Predsednik senata ali sodnik lahko deluje kot sodnik posameznik. Kot predsednik senata lahko deluje le sodnik.

Druga stopnja

O pritožbah zoper sodbe okrajnih sodišč odloča nadrejeno okrožno sodišče. O pritožbah zoper sodbe, ki jih je na prvi stopnji izreklo okrožno sodišče, odloča nadrejeno višje sodišče.

Višje sodišče zaseda v senatu, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika, razen če je s posebnimi pravnimi predpisi določeno drugače.

Pristojnost v upravnih zadevah

Vloga sodstva na upravnem področju je varovati posamezne pravice fizičnih in pravnih oseb v skladu z javnim pravom.

To vlogo opravljajo **upravna sodišča** (*správní soudy*). Gre za specializirane senate v okviru sistema okrajnih sodišč, ki delujejo kot sodišča prve stopnje.

Upravno sodišče sestavljajo predsednik okrajnega sodišča, podpredsedniki in sodniki. Posamezne zadeve obravnavajo senati treh sodnikov.

Upravna sodišča:

obravnavajo pritožbe zoper odločitve, ki so jih na področju javne uprave izdali izvršilni organi, organi lokalne skupnosti ter fizične ali pravne osebe oziroma drugi organi s pristojnostjo za odločanje o pravicah in dolžnostih fizičnih in pravnih oseb na področju javne uprave (v nadaljnjem besedilu: upravni organi); varujejo pred molkom upravnih organov;

varujejo pred nezakonitim posredovanjem upravnih organov;

obravnavajo tožbe glede pristojnosti;

obravnavajo zadeve v zvezi z volitvami ter lokalnimi in regionalnimi referendumi;

obravnavajo zadeve v zvezi s političnimi strankami in političnimi gibanji;

v celoti ali delno razveljavljajo ukrepe splošne narave zaradi nezakonitosti;

obravnavajo zadeve v zvezi z disciplinsko odgovornostjo sodnikov, sodnih uradnikov, državnih tožilcev in sodnih izvršiteljev ter

obravnavajo zadeve v zvezi z določenimi pravili poklicne etike.

Vrhovno upravno sodišče (*Nejvyšší správní soud*) je upravno sodišče najvišje stopnje, ki ga sestavljajo predsednik vrhovnega upravnega sodišča, podpredsedniki in sodniki. Posamezne zadeve praviloma obravnavajo senati treh sodnikov.

Vrhovno upravno sodišče poleg obravnavanja pritožb odloča o prenehanju političnih strank ali političnih gibanj in začasnem prenehanju ali ponovnem začetku njihovega delovanja ter v sporih v zvezi s pristojnostjo, poleg tega pa odloča o delni ali celotni razveljavitvi ukrepov splošne narave. S posebnimi zakoni je vrhovnemu upravnemu sodišču dodeljena nadaljnja stvarna pristojnost.

Več informacij je na voljo na spletišču [evropskega pravosodnega atlasa za civilne zadeve – sodni sistem v Češki republiki](#).

Več informacij je na voljo na naslednji spletni strani: [Nejvyšší správní soud](#) (vrhovno upravno sodišče).

Sorodne povezave

[Sodni sistem](#)

Zadnja posodobitev: 21/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Danska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Danskem.

Redna sodišča – uvod

Vrhovno sodišče (Højesteret)

Vrhovno sodišče je zadnje pritožbeno sodišče na Danskem in se nahaja v Københavnu. Sodišče preizkuša sodbe in sklepe, ki jih izdajo:

Višje sodišče za vzhodno Dansko,

Višje sodišče za zahodno Dansko ter

pomorsko in gospodarsko sodišče v Københavnu.

Vrhovno sodišče preizkuša sodne odločbe v civilnih in kazenskih zadevah ter je zadnje pritožbeno sodišče (tretje stopnje) za zadeve v zvezi z zapuščino, stečajem, izvršbo in vpisom v zemljiško knjigo.

Vrhovno sodišče ne presoja vprašanj glede krivde ali nedolžnosti v kazenskih zadevah. Pravica do pritožbe (tretja stopnja) na vrhovno sodišče (glej spodaj) obstaja le v izjemnih primerih. V senatu vrhovnega sodišča ni sodnikov porotnikov.

Višje sodišče za vzhodno Dansko (Østre Landsret) in Višje sodišče za zahodno Dansko (Vestre Landsret)

Na Danskem sta **dve višji sodišči** – Višje sodišče za zahodno Dansko in Višje sodišče za vzhodno Dansko. Višji sodišči obravnavata pritožbe zoper odločbe okrajnih sodišč.

V civilnih in kazenskih zadevah odločajo okrajna sodišča (prve stopnje). Pod določenimi pogoji se lahko civilna zadeva predloži višjemu sodišču.

Okrožna sodišča (Byretterne)

Okrajna sodišča obravnavajo civilne, kazenske, izvršilne, zapuščinske in stečajne zadeve. Notarske listine prav tako spadajo v pristojnost okrajnih sodišč.

Nekatera okrajna sodišča bodo še naprej opravljala vpise v zemljiško knjigo v nekaterih sodnih okrajih, dokler tega ne bo prevzelo zemljiškoknjžno sodišče.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo v [organizacijski shemi sodnega sistema Danske](#).

Zadnja posodobitev: 03/06/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [de](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Redna sodišča - Nemčija

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč v Nemčiji.

Redna sodišča – uvod

Pristojnost v civilnih zadevah

Okrajna sodišča (Amtsgerichte) so kot sodišča prve stopnje pristojna za odločanje v civilnih zadevah predvsem v zadevah, kjer je vrednost zahtevka največ 5 000 EUR. Pristojna so tudi v zadevah, kot so najemniški spori, družinske zadeve in preživnine, je pristojna ne glede na vrednost zahtevka.

Zadeve pred okrajnimi sodišči obravnava sodnik posameznik.

Deželna sodišča (Landgerichte) so kot sodišča prve stopnje pristojna za odločanje v vseh civilnih zadevah, ki niso bile dodeljene okrajnim sodiščem. To so največkrat spori, v katerih vrednost zahtevka presega 5 000 EUR.

Načeloma zadeve pred deželnimi sodišči obravnava sodnik posameznik. O bolj težavnih zadevah in zadevah večjega pomena odločajo senati, tj. zborna sodišča, ki ji sestavljajo trije poklicni sodniki.

Deželna sodišča druge **stopnje** obravnavajo civilne zadeve v senatih deželnih sodišč. Te senate ponavadi sestavljajo po trije sodniki, ki obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe okrajnih sodišč.

Nadalje se lahko na deželnih sodiščih ustanovijo **senati za gospodarske zadeve**. Ti so ponavadi pristojni za spore prve in druge stopnje med poslovnimi osebami/trgovci. Te senate sestavljajo po en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika, ki sta trgovca.

Višja deželna sodišča (Oberlandesgerichte) so ponavadi sodišča druge stopnje. V civilnih zadevah obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe deželnih sodišč in zoper sodbe okrajnih sodišč v družinskih zadevah.

Senate **višjih deželnih sodišč** sestavljajo trije poklicni sodniki. Civilne zadeve, ki niso težavne in niso zelo pomembne, se lahko dodelijo sodnikom posameznikom.

Najvišje redno sodišče je **Zvezno sodišče** (Bundesgerichtshof), ki je sodišče najvišje stopnje in obravnava le pravna sredstva, vložena zoper odločbe zaradi zmotne uporabe prava. Senat Zveznega sodišča sestavlja pet poklicnih sodnikov.

Pristojnost v kazenskih zadevah

Sodišča prve stopnje

Zakon o sodiščih (Gerichtsverfassungsgesetz – GVG) določa pristojnosti sodišč v kazenskih zadevah. Okrajno sodišče (Amtsgericht) je v kazenskih zadevah sodišče prve stopnje, razen če so zanje pristojna deželna ali višja deželna sodišča (točke 1 do 3 člena 24(1) GVG). Načeloma (člen 25 GVG) odločitev sprejme sodnik posameznik kazenskega sodišča, če:

se zadeva tiče prekrška (Vergehen), ali

se preganja na zasebno tožbo, in

če ni predpisana kazen višja od dveh let zapora.

V vseh drugih zadevah je za odločanje pristojen senat (člen 28 GVG), ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in sodniki porotniki.

Zadeve, dodeljene senatom, se nanašajo na srednje huda kazniva dejanja, za katere je pristojno okrajno sodišče (člen 24, odstavek 1 GVG), razen če so bile zadeve dodeljene sodniku kazenskega sodišča (člen 25 GVG). To so kazniva dejanja, za katere je predpisana kazen zapora od dveh do štirih let.

Razširjeni senat lahko tako zadevo obravnava na zahtevo tožilstva (člen 29(1) GVG), če tožilstvo ali sodišče menita, da je zaradi obsega zadeve potrebno dodatno posvetovanje z drugim poklicnim sodnikom.

Pristojnost **deželnega sodišča** (Landgericht) prve stopnje je predvidena v prvem odstavku člena 74 GVG. Deželno sodišče je pristojno za vsa kazniva dejanja, za katera niso pristojna bodisi okrajna sodišča bodisi višja deželna sodišča, tj. ko je predpisana daljša zaporna kazen.

Potrebno je opozoriti, da nemško kazensko pravo razlikuje med „prekrški“ (Vergehen) na eni in „zločini“ (Verbrechen) na drugi strani. V tem smislu je zločin (glede na Zvezni kazenski zakonik) kaznivo dejanje, za katerega zakon predvideva minimalno kazen enega leta. Zločini so torej najhujša kazniva dejanja.

Deželno sodišče je pristojno tudi za kazniva dejanja, za katera predpisana kazen zapora presega štiri leta (člen 74, odstavek 1, stavek 2, točka 1 GVG).

Pristojno je tudi, če se tožilstvo odloči, da bo zaradi posebnega pomena zadeve vložilo obtožnico pri deželnem sodišču, čeprav je zanj pristojno okrajno sodišče.

Kazniva dejanja pred deželnim sodiščem obravnava oddelek za kazenske zadeve. Na prvi stopnji jih načeloma obravnava in o njih odloča večji kazenski senat, ki ga sestavljajo trije poklicni sodniki ter dva sodnika porotnika. Pod pogoji, ki jih določa člen 76(2) GVG, lahko večji kazenski senat na začetku sojenja odloči, da lahko zadevo obravnava le dva poklicna sodnika in dva sodnika porotnika.

Višje deželno sodišče je sodišče prve stopnje za vsa kazniva dejanja in prekrške iz člena 120(1) in (2) GVG, večina katerih se nanaša na varnost/obstoj Zvezne republike Nemčije. Senati Zveznega sodišča lahko obravnavajo zadeve v sestavi petih poklicnih sodnikov, vključno s sodnikom predsednikom. Na začetku sojenja pa se lahko kazenski senat odloči, da lahko zadevo obravnavajo trije poklicni sodniki, vključno s sodnikom predsednikom, razen če obseg in težavnost zadeve zahtevata sodelovanje še dveh poklicnih sodnikov (člen 122(2), stavka 1 in 2 Zakona o sodiščih / GVG).

Pravna sredstva

Običajno se pravno sredstvo zoper sodbo okrajnega sodišča vložijo pri **deželnem sodišču** (člen 312 Zakona o kazenskem postopku [StPO]), kjer ga obravnava tako imenovani mali kazenski senat (kleine Strafkammer). Tega sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika. V primeru pravnega sredstva zoper sodbo razširjenega senata okrajnega sodišča sodeluje še en poklicni sodnik. Dodatno (člen 335 StPO) je zoper sodbe okrajnega sodišča prve stopnje mogoče vložiti pravno sredstvo Sprungrevision, o katerem lahko odloča višje deželno sodišče.

Pravno sredstvo zaradi zmotne uporabe prava (revizija) se lahko vložijo zoper vse sodbe sodišč prve stopnje – tako deželnega kot višjega deželnega sodišča – (člen 333 StPO). **Zvezno sodišče** je sodišče višje stopnje (Revisionsinstanz) za odločanje o reviziji zoper sodbe višjega deželnega sodišča in sodbe večjih kazenskih senatov (oddelkov) deželnega sodišča (člen 135(1) GVG). Senati Zveznega sodišča lahko obravnavajo revizije v sestavi petih poklicnih sodnikov, vključno s predsedujočim sodnikom. O pravnih sredstvih zoper (druge) sodbe deželnih sodišč odločajo višja deželna sodišča.

Sorodne povezave

Zvezno sodišče

Zadnja posodobitev: 29/08/2019

Strani in jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Estonija

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti v Estoniji.

Redna sodišča – uvod

Okrajna sodišča so sodišča splošne pristojnosti **prve stopnje**; obravnavajo vse civilne, kazenske in prekrškovne zadeve, vodijo pa tudi druge postopke, za katere so pristojna po zakonu. Sodne postopke pred okrajnimi sodišči urejajo naslednji zakoniki: zakonik o civilnem postopku v civilnih zadevah, zakonik o kazenskem postopku v kazenskih zadevah in zakonik o prekrškovnem postopku v prekrškovnih zadevah.

Okrajna sodišča imajo tudi zemljiškoknjižni in registrski oddelek, ki opravljata upravne naloge. Zemljiškoknjižni oddelek vodi zemljiško knjigo in knjigo premoženjskih razmerij med zakonci. Registrski oddelek vodi poslovni register, register nepridobitnih združenj in fundacij, register poslovnih jamstev ter register ladij. Okrajno sodišče v Pärnuju ima tudi oddelek za plačilne naloge. Ta obravnava zahtevke v zvezi s pospešenim postopkom za plačilni nalog.

Okrožna sodišča kot sodišča druge stopnje preverjajo sodbe in odločitve okrajnih sodišč na podlagi pritožb zoper sodbe in odločitve. Postopke pred upravnimi sodišči urejajo isti zakoni kot postopke pred sodišči prve stopnje.

Sodišča prve stopnje

Estonija ima štiri okrajna sodišča. Tvorijo jih sodne palače.

Okrajna sodišča:

okrajno sodišče v Harjuju (*Harju Maakohus*):

sodna palača v ulici Liivalaia,

sodna palača v ulici Kentmanni,

sodna palača na cesti Tartu;

okrajno sodišče v Viruju (*Viru Maakohus*):

sodna palača v Jõhviju,

sodna palača v Narvi,

sodna palača v Rakvereju;

okrajno sodišče v Pärnuju (*Pärnu Maakohus*):

sodna palača v Pärnuju,

sodna palača v Haapsaluju,

sodna palača v Kuressaareju,

sodna palača v Rapli,

sodna palača v Paideju;

okrajno sodišče v Tartuju (*Tartu Maakohus*):

sodna palača v Tartuju,

sodna palača v Jõgevi,

sodna palača v Viljandiju,

sodna palača v Valgi,

sodna palača v Võruju,

Sodišča druge stopnje

Estonija ima dve okrožni sodišči.

Okrožni sodišči:

okrožno sodišče v Talinu (*Tallinna Ringkonnakohus*),

okrožno sodišče v Tartuju (*Tartu Ringkonnakohus*).

Pravne zbirke podatkov

Kontaktne podatke o sodiščih so na voljo na [spletišču sodišč](#). Dostop do kontaktnih podatkov je brezplačen.

Zadnja posodobitev: 03/08/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Irska

Ta stran nudi informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti na Irskem.

Redna sodišča

Irski sodni sistem izvira iz ustave iz leta 1922, ki je določila ustanovitev novih sodišč, da bi nadomestila tista, ki so se razvila pod britanskim upravljanjem.

Nova sodišča so bila ustanovljena leta 1924 v skladu z Zakonom o sodiščih iz leta 1924, ki je določil pravno podlago za sodni sistem.

Sedanja sodišča so bila ustanovljena z Zakonom o (ustanovitvi in sestavi) sodišč iz leta 1961 v skladu s členom 34 ustave, ki jo je irsko ljudstvo sprejelo leta 1937.

Členi od 34 do 37 ustave določajo sodno varstvo na splošno. Člen 34.1 določa, da „sodno oblast izvajajo z zakonom ustanovljena sodišča“. Ustava določa strukturo sodnega sistema, ki ga sestavlja prizivno sodišče najvišje stopnje, vrhovno sodišče, prvostopenjska sodišča, ki vključujejo višje sodišče s splošno sodno pristojnostjo v vseh kazenskih in civilnih zadevah in sodišča s krajevno omejeno sodno pristojnostjo, okrožna sodišča in okrajna sodišča.

Civilna sodišča

Vrhovno sodišče (Supreme Court)

[Vrhovno sodišče](#) ima pritožbeno jurisdikcijo na vse odločbe višjega sodišča. Pristojno je tudi za odločanje o pravnih sredstvih zoper odločbe kazenskega prizivnega sodišča, če kazensko prizivno sodišče ali generalni državni tožilec potrdira, da odločba zadeva pravno vprašanje izjemnega javnega pomena in da je v javnem interesu, da se pritožba posreduje vrhovnemu sodišču. Odloča lahko tudi o pravnih vprašanjih, ki mu jih posreduje okrožno sodišče. Vrhovno sodišče je tudi pooblaščen, da na prošnjo predsednika odloča o tem, ali je predlog zakona (ali ena ali več njegovih določb), ki sta ga že potrdila oba doma parlamenta (Oireachtas) in je bil pred uzakonitvijo predložen v podpis predsedniku Irske, v nasprotju z ustavo. Če se pojavi vprašanje trajne nezmožnosti predsednika za delo, o tem odloča vrhovno sodišče.

O pritožbah in drugih zadevah odloča pet sodnikov vrhovnega sodišča, razen če vrhovni sodnik odloči, da bodo o določeni pritožbi ali drugi zadevi (razen zadev, ki se nanašajo na ustavo) odločali trije sodniki. Sodišče lahko hkrati sodi v več sestavih.

Višje sodišče (High Court)

☞ **Višje sodišče** ima v skladu z ustavo splošno pristojnost in odloča v vseh zadevah in vprašanjih, bodisi pravnih ali dejanskih, civilnih ali kazenskih. Je edino pristojno za odločanje o zadevah v zvezi s posvojitvijo otrok in zahtevami za izročitev. Pristojno je tudi za presojo ustavnosti katerega koli zakona (razen zakonov, ki jih je predsednik Irske že predložil vrhovnemu sodišču). Večino zadev višjega sodišča sodi sodnik posameznik, čeprav zakon določa, da nekatere zadeve obravnava sodnik, ki zaseda s poroto (na primer tožbe zaradi obrekovanja, fizičnega napada ali protipravnega odvzema prostosti). Zadeve izjemnega pomena lahko sodita dva sodnika ali več, ki zasedajo kot oddelčno sodišče.

Višje sodišče deluje kot prizivno sodišče zoper sodbe okrožnega sodišča v civilnih zadevah. Poleg pritožbene jurisdikcije glede odločb okrožnega sodišča v civilnih zadevah je pristojno tudi za sodni nadzor nad odločbami vseh nižjih sodišč z izdajanjem posebnih sodnih odredb (prerogativov) „mandamus“ (odredba višjega sodišča nižjemu, da ustrezno izpolni svoje zakonske obveznosti), „prohibition“ (odredba podrejenemu sodišču, da preneha s protizakonitim ravnanjem) in „certiorari“ (odredba višjega sodišča nižjemu, da mu preda spis obravnavane zadeve v sodni nadzor). Te odločbe niso povezane z vsebino odločb nižjih sodišč, ampak z vprašanjem prekoračitve pristojnosti.

Višje sodišče lahko odloča o pravnih vprašanjih, ki mu jih posreduje okrajno sodišče. Prav tako odloča glede prošenj za varščino v sojenjih za kaznivo dejanje umora in v primerih, ko obtoženec zahteva spremembo pogojev in rokov, ki jih je izreklo okrajno sodišče.

Višje sodišče ponavadi zaseda v Dublinu. Prav tako zaseda v več provincah za obravnavo odškodninskih tožb zaradi telesnih poškodb in smrti. Tudi za obravnavo pritožb okrožnega sodišča zaseda v provincah.

Okrožno sodišče (Circuit Court)

Pristojnost ☞ **okrožnega sodišča** v civilnih zadevah je omejena, razen če vse stranke v postopku soglašajo, da je njegova pristojnost neomejena. Pristojnost sodišča v postopkih v zvezi s pogodbami, kupnimi pogodbami z obročnim odplačevanjem in pridržanim lastništvom in kreditnimi pogodbami ter pri odškodninskih tožbah je omejena na zadeve, kjer vrednost zahtevka ne presega 38 092,14 EUR.

Okrožno sodišče je pristojno za obravnavo zapuščinskih postopkov ter zadev v zvezi z lastninsko pravico ali najemom nepremičnine, če obdavljliva vrednost nepremičnine ne presega 253,95 EUR. Okrožno sodišče je pristojno za obravnavo postopkov družinskega prava, vključno z ločitvijo od mize in postelje, razvezo zakonske zveze, ničnostjo in pritožbami na odločitve okrajnega sodišča.

Civilne zadeve na okrožnem sodišču sodi sodnik posameznik brez porote. Deluje kot prizivno sodišče zoper odločbe okrajnega sodišča v civilnih in kazenskih zadevah. Pritožbeni postopek poteka v obliki ponovnega zaslišanja, odločba okrožnega sodišča pa je dokončna in ponovna pritožba nanjo ni mogoča.

Okrožno sodišče je pristojno tudi za obravnavo vseh zahtev za izdajo dovoljenja za prodajo in alkoholnih pijač za uživanje na kraju samem, ima pa tudi pritožbeno jurisdikcijo na odločbe sodišč, kot je Urad direktorja za raziskave enakopravnosti (Director of Equality Investigations).

Okrajno sodišče (District Court)

Pristojnost ☞ **okrajnega sodišča** je lokalna in omejena. V zadevah družinskega prava je pristojno za izdajo sklepov o plačevanju preživnine, prepovedi približevanja, skrbništvu, stikih in sorodstvu.

Okrajno sodišče je pristojno za obravnavo civilnih zadev v zvezi s pogodbami, kupnimi pogodbami z obročnim odplačevanjem in pridržanim lastništvom, kreditnimi pogodbami, odškodninskimi tožbami, neplačevanjem najemnine ali nezakonitim zadržanjem blaga, če vrednost zahtevka ne presega 6 348,69 EUR. Prav tako je pristojno v zvezi z izvrševanjem sodnih odločb vseh sodišč v zvezi s povračilom dolgov, večjim številom določb o dovoljenjih, na primer v zvezi s prodajo alkoholnih pijač, in odškodninskimi zahtevki zaradi namerno povzročene škode, če vrednost zahtevka ne presega 6 348,69 EUR.

Okrajno sodišče zaseda v 24 okrožjih po vsej državi. Kraj sojenja je na splošno odvisen od tega, kje je bila sklenjena pogodba, ali kje obtoženec biva ali opravlja svojo dejavnost, v zadevah v zvezi z dovoljenji pa od tega, kje se nahajajo prostori, za katere je izdano dovoljenje.

Kazenska sodišča

Vrhovno sodišče (Supreme Court)

☞ **Vrhovno sodišče** obravnava pravna sredstva zoper odločbe kazenskega prizivnega sodišča v zadevah, ki vključujejo pravno vprašanje izjemnega javnega pomena.

Kazensko prizivno sodišče (Court of Criminal Appeal)

☞ **Kazensko prizivno sodišče** obravnava pravna sredstva, ki jih vložijo osebe, ki jih je na podlagi obtožnice obsodilo okrožno sodišče, osrednje kazensko sodišče ali specializirano kazensko sodišče.

Specializirano kazensko sodišče (Special Criminal Court)

☞ **Specializirano kazensko sodišče** je bilo ustanovljeno za sojenje za kazniva dejanja, če se ugotovi, da redna sodišča ne zadostujejo za zagotovitev učinkovitega delovanja sodnega sistema in ohranitev javnega reda in miru. Sodišče sodi v senatu treh sodnikov in brez porote.

Osrednje kazensko sodišče (Central Criminal Court)

☞ **Osrednje kazensko sodišče** je kazenski oddelek višjega sodišča. Obravnava huda kazniva dejanja, vključno z umori, posilstvi, izdajstvom države in piratstvom, ter kazniva dejanja iz Zakona o konkurenci iz leta 2002. Sodišče sodi v sestavi sodnika in porote.

Okrožno kazensko sodišče (Circuit Criminal Court)

Okrožno kazensko sodišče obravnava kazniva dejanja, za obravnavo katerih ni pristojno osrednje kazensko sodišče. Sodi v sestavi sodnika in porote. Obravnava pravna sredstva zoper sodbe okrajnega sodišča.

Okrajno sodišče

☞ **Okrajno sodišče** obravnava prekrške in nekatera lažja kazniva dejanja. Odloča sodnik posameznik.

Zadnja posodobitev: 28/03/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Grčija

Redna sodišča – uvod

Civilna sodišča

Civilna sodišča obravnavajo vse spore zasebnega prava, vključno z zadevami izbirne pristojnosti, ki so po zakonu dodeljene tem sodiščem.

Civilna sodišča so:

vrhovno sodišče (*Αρειος Πάγος*);

prizivna sodišča (*εφετεία*);

sodišča prve stopnje z več sodniki (*πολυμελή πρωτοδικεία*);

sodišča prve stopnje s sodnikom posameznikom (*μονομελή πρωτοδικεία*);

okrožna civilna sodišča (*ειρηνοδικεία*).

Kazenska sodišča

Kazenska sodišča sodijo v kazenskih zadevah.

Kazenska sodišča so:

- vrhovno sodišče;
- prizivna sodišča s senatom petih sodnikov (*πενταμελή εφετεία*);
- mešana porotna sodišča (*μεικτά ορκωτά δικαστήρια*);
- prizivna mešana porotna sodišča (*μεικτά ορκωτά εφετεία*);
- prizivna sodišča s senatom treh sodnikov (*τριμελή εφετεία*);
- kazensko sodišče prve stopnje s senatom treh sodnikov (*τριμελή πλημμελειοδικεία*);
- kazensko sodišče prve stopnje s sodnikom posameznikom (*μονομελή πλημμελειοδικεία*);
- okrožna kazenska sodišča (*πταιματοδικεία*);
- sodišča za mladoletnike (*δικαστήρια ανηλίκων*).

V skladu s posebnimi zakoni kazensko pristojnost izvajajo tudi:

- vojaška sodišča (*στρατοδικεία*);
- sodišča vojne mornarice (*ναυτοδικεία*);
- sodišča vojnega letalstva (*αεροδικεία*).

Ta sodišča sodijo kot specializirana kazenska sodišča.

Sodijo v zadevah, ki vključujejo kazniva dejanja vojaškega osebja, zaposlenega v kopenskih silah, vojni mornarici in vojnem letalstvu.

Upravna sodišča

Upravna sodišča odločajo v upravnih sporih med organi državne uprave in državljani.

Redna upravna sodišča so upravna sodišča prve stopnje (*διοικητικά πρωτοδικεία*) in upravna prizivna sodišča (*διοικητικά εφετεία*).

Upravna sodišča prve stopnje sodijo v enočlanskih ali tričlanskih senatih, odvisno od denarne vrednosti predmeta spora. Obravnavajo davčne zadeve, spore med posamezniki in organizacijami socialne varnosti ali socialne politike ter upravne spore med državljani in organi državne ali lokalne uprave.

Upravna sodišča prve stopnje v senatu treh sodnikov obravnavajo tudi pravna sredstva zoper odločitve sodnika posameznika na sodišču prve stopnje.

Upravna prizivna sodišča obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe tričlanskih senatov upravnih sodišč prve stopnje. Sodijo tudi na prvi stopnji o zahtevkih za razveljavitev upravnih aktov v zvezi z zaposlitvijo javnih uslužbencev (razrešitev, neimenovanje, nenapredovanje itd.).

Splošni inšpektor za javno upravo je institucija, ki je del rednih upravnih sodišč. Inšpektor vodi upravni nadzor nad upravnimi sodišči in vlaganjem pravnih sredstev zoper njihove sodbe.

Vrhovno upravno sodišče (dobesedni prevod: **državni svet**) (*Συμβούλιο της Επικρατείας*) obravnava zadeve, kot so:

- peticije za razveljavitev upravnih aktov zaradi kršitve zakona, zlorabe moči, pomanjkanja pristojnosti ali formalne opustitve;
- pravna sredstva civilnega in vojaškega osebja ter osebja državnih in drugih organov zoper odločitve upravnih svetov (*υπηρεσιακά συμβούλια*) o napredovanju, razrešitvi, razporeditvi na nižje delovno mesto itd.;
- peticije za revizijo odločb upravnih sodišč.

Pravne zbirke podatkov

Spletno mesto [grškega vrhovnega sodišča](#). Dostop do podatkovne zbirke je **brezplačen**.

[Kazenska evidenca](#) za Grke, katerih rojstni kraj je neznan ali ki so rojeni v tujini, in tujce.

Sorodne povezave

- [Vrhovno sodišče](#)
- [Sodišče prve stopnje v Atenah](#)
- [Sodišče prve stopnje v Solunu](#)
- [Sodišče prve stopnje v Pireju](#)
- [Vrhovno upravno sodišče \(državni svet\)](#)
- [Računsko sodišče](#)
- [Pisarna javnega tožilca sodnikov okrožnih sodišč](#)
- [Upravno sodišče prve stopnje v Atenah](#)

Zadnja posodobitev: 07/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [es](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Španija

Člen 117 španske ustave iz leta 1978 določa, da je načelo enotnosti sodstva podlaga organizacije in delovanja sodišč.

To načelo se izraža v enotnem sodstvu, katerega pristojnosti izvajajo sodniki (*jueces* in *magistrados*), ki sodijo na splošnih sodiščih.

Obstajajo številna sodišča, ki se jim delo dodeljuje glede na merila za določitev pristojnosti: vsebino zadeve, znesek, osebo, funkcijo ali regijo, saj enotnost sodstva ne izključuje obstoja različnih vrst sodišč z različnimi pristojnostmi.

Splošna sodišča – uvod

Španska ustava iz leta 1978 določa, da je Španija socialna in demokratična pravna država, ki s svojim pravnim redom brani najvišje vrednote svobode, pravičnosti, enakosti in političnega pluralizma.

Naslov VI ustave se nanaša na sodstvo in v členu 117 ustave je določeno, da je načelo enotnosti sodstva (*unidad jurisdiccional*) podlaga za organizacijo in delovanje sodišč.

Vsa ta načela so podlaga za organizacijo sodišč v Španiji in se izražajo v enotnem sodstvu, katerega pristojnosti izvajajo sodniki (*jueces* in *magistrados*), ki sodijo na splošnih sodiščih.

Obstajajo številna sodišča, ki se jim delo dodeljuje glede na merila za določitev pristojnosti: vsebino zadeve, znesek, osebo, funkcijo ali regijo, saj enotnost sodstva ne izključuje obstoja različnih vrst sodišč z različnimi pristojnostmi.

Splošno sodišče je sodišče, katerega pristojnosti v skladu s členom 122 španske ustave iz leta 1978 ureja sistemski zakon o sodstvu.

Razlikovati je treba med tremi osnovnimi vidiki:

teritorialnim vidikom;

enočlansko ali kolegijsko sestavo organov;

vidikom pristojnosti.

Teritorialni vidik

V skladu z obrazložitvijo sistema zakona št. 6/1985 z dne 1. julija 1985 o sodstvu je država za pravosodne namene organizirana **teritorialno**, in sicer v občine, okraje (*partidos*), province in avtonomne skupnosti, za katere so pristojna mirovna sodišča (*Juzgados de Paz*), prvostopenjska in preiskovalna sodišča (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), upravna sodišča (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), delovna in socialna sodišča (*Juzgado de lo Social*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), in sodišča za mladoletnike (*Juzgados de Menores*), deželna sodišča (*Audiencias Provinciales*) ter višja sodišča avtonomnih skupnosti (*Tribunales Superiores de Justicia*).

Nacionalno kazensko in upravno sodišče (*Audiencia Nacional*), vrhovno sodišče (*Tribunal Supremo*), osrednja preiskovalna sodišča (*Juzgados Centrales de Instrucción*) in osrednja upravna sodišča (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) izvajajo sodno pristojnost na celotnem nacionalnem ozemlju.

Enočlanska ali kolegijska sestava organov

Kar zadeva sestavo organov, sodniki posamezniki sodijo na vseh sodiščih, razen na vrhovnem sodišču, nacionalnem kazenskem in upravnem sodišču, višjih sodiščih avtonomnih skupnosti in deželnih sodiščih.

Vrhovno sodišče sestavljajo predsednik, predsedniki senatov (*presidentes de sala*) in sodniki (*magistrados*), ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu. Obstaja pet senatov, in sicer za civilne, kazenske, upravne, delovno-socialne in vojaške zadeve.

Nacionalno kazensko in upravno sodišče (*Audiencia Nacional*) sestavljajo predsednik, predsedniki senatov in sodniki, ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu (za pritožbene, kazenske, upravne in delovno-socialne zadeve).

Višja sodišča avtonomnih skupnosti (*Tribunales Superiores de Justicia*) imajo štiri senate (za civilne, kazenske, upravne in delovno-socialne zadeve). Ta sodišča sestavljajo predsednik, ki je tudi predsednik civilnega in kazenskega senata, predsedniki senatov in sodniki, ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu.

Deželna sodišča (*Audiencias Provinciales*) sestavljajo predsednik in dva ali več sodnikov. Obravnavajo civilne in kazenske zadeve, lahko imajo tudi civilne in kazenske oddelke.

Sodna pisarna (*Oficina Judicial*)

Sistemski zakon o sodstvu opredeljuje sodno pisarno (*Oficina Judicial*) kot administrativni organ, ki podpira delo sodnikov in sodišč.

Zasnovana je bila z namenom povečanja učinkovitosti, uspešnosti in preglednosti sodnih postopkov, racionalizacije reševanja zadev ter spodbujanja sodelovanja in usklajevanja med različnimi upravami. Ustanovitev te pisarne je torej odziv na prizadevanja za kakovostno javno službo, ki je blizu ljudem, uresničuje ustavne vrednote in je prilagojena dejanskim potrebam državljanov.

To je nov organizacijski model, ki uvaja sodobne upravljavske tehnike, zasnovane na kombinaciji različnih administrativnih enot: enot za neposredno podporo sodnim postopkom, enakovrednih nekdanjim enotam sodišč (*juzgados*), ki podpirajo sodnike pri njihovih sodnih nalogah, ter skupnih postopkovnih služb pod vodstvom sodnih tajnikov (*Secretarios Judiciales*), ki izvršujejo vse naloge, ki niso strogo sodne, kot so sprejemanje dokumentov, obravnava sodnih pozivov, izvrševanje odločb, izvajanje nesodnih postopkov, odločanje o dopustnosti vlog v postopku, obveščanje strank, odprava proceduralnih pomanjkljivosti ipd.

Obstajajo tri vrste skupnih postopkovnih služb:

skupna splošna služba,

skupna služba za vodenje zadev,

skupna služba za izvrševanje odločb.

Novi organizacijski model se je začel uporabljati v mestih Burgos in Murcia novembra 2010. Februarja 2011 so bile sodne pisarne ustanovljene v mestih Cáceres in Ciudad Real, ter junija 2011 v mestih León, Cuenca in Mérida. Sodna pisarna naj bi bila leta 2013 ustanovljena tudi v mestih Ceuta in Melilla. Ta model obstaja vzporedno s prejšnjim modelom sodišč (*juzgados in tribunales*), ki je običajen drugod po Španiji.

Sodna pristojnost

Poleg regionalnega elementa je treba poudariti različne vrste zadev, ki jih lahko obravnavajo sodišča in sicer v okviru **štirih sodnih sistemov**:

Civilna sodišča: obravnavajo spore, za katere niso izrecno pristojna druga sodišča. Zato jih je mogoče opredeliti kot splošna sodišča.

Kazenska sodišča: obravnavajo kazenske zadeve v kazenskih postopkih. Značilnost španskega prava je, da lahko postopek v civilni zadevi, ki izhaja iz kaznivega dejanja, pred sodiščem teče sočasno s kazenskim postopkom. V takem primeru bo kazensko sodišče odločilo o ustreznih odškodnini za poravnavo škode, nastale zaradi kaznivega dejanja ali prekrška.

Upravna sodišča: nadzorujejo zakonitost delovanja javnih uprav in obravnavajo finančne zahtevke zoper nje.

Delovna in socialna sodišča: obravnavajo zahtevke s področja delovnega prava, vključno s posameznimi spori med delavcem in delodajalcem, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, in zadevami glede kolektivnih pogajanj, ter zahtevke, povezane s socialno varnostjo ali vložene zoper državo, kadar je ta odgovorna v skladu z delovnopravno zakonodajo.

Poleg teh štirih sistemov sodišč v Španiji obstaja tudi **vojaško sodišče**.

Vojaško sodišče je izjema od načela enotnosti sodstva.

 Ustava opredeljuje načela, ki urejajo sodne dejavnosti, in določa enotnost državnega sodstva, pri čemer ohranja posebno določbo za vojaško sodišče na strogo vojaškem področju in v primeru izrednega stanja, za katerega v vseh primerih veljajo ustavna načela iz člena 117(5) ustave.

Pristojnost vojaškega sodišča je v času miru strogo omejena na vojaško področje, ko sodišče obravnava primere ravnanj, ki jih vojaški Kazenski zakonik uvršča med kazniva dejanja, pri čemer se v primeru vojaških enot, nameščenih v tujini, njegova pristojnost razširi na vse vrste kaznivih dejanj. V času vojne sistemski zakon št. 4/1987 o pristojnosti in organizaciji vojaških sodišč omogoča spremembo tega področja uporabe, čeprav mora to odločitev sprejeti parlament (*Cortes Generales*) ali, če je za to pooblaščen, vlada.

Vojaška sodišča sestavljajo poklicno vojaško osebje, člani oboroženih sil in predstavniki Ministrstva za obrambo.

Vojaška sodišča vključujejo: regionalna vojaška sodišča (*Juzgados Togados Territoriales*), osrednja vojaška sodišča (*Juzgados Togados Centrales*), višji regionalni vojaški tribunal (*Tribunales Militares Territoriales*) in osrednji vojaški tribunal (*Tribunal Militar Central*). Najvišji organ vojaške sodne oblasti je peti senat vrhovnega sodišča.

Oblikovanje vojaškega senata v okviru vrhovnega sodišča, za katerega veljajo ista postopkovna pravila in pravila o statusu njegovih članov kot za druge senate, pomeni enotnost na vrhu dveh sodnih pristojnosti, ki sestavljata sodno oblast.

V okviru tega senata sodijo sodniki z splošnih in vojaških sodišč, kar jamči uravnoteženost sodnega dela na najvišji ravni. Ta senat običajno odloča o kasacijskih pritožbah in revizijah, čeprav je lahko pristojen tudi v posebnih zadevah v zvezi z osebami, ki so na visokem vojaškem položaju.

V Španiji ni izrednih sodišč, vendar kaže opozoriti, da so bila v okviru že navedenih sodnih sistemov vzpostavljena specializirana sodišča glede na predmet zadeve. To so na primer sodišča za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, in sodišča za mladoletnike. Ta sodišča so splošna sodišča, vendar so specializirana za posamezno področje. Za več informacij glej stran o specializiranih sodiščih v Španiji.

Pri analizi vseh štirih sodnih redov v Španiji bomo proučili področja pristojnosti različnih sodišč na teh vsebinskih področjih.

Civilni sodni red

Za obravnavo primerov v civilnem sodnem redu so pristojni prvi senat vrhovnega sodišča (*Sala I del Tribunal Supremo*), civilni in kazenski senat višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), civilni oddelki deželnih sodišč (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), prvostopenjska sodišča (*los Juzgados de Primera Instancia*), mirovna sodišča (*los Juzgados de Paz*) ter nekatera specializirana sodišča (družinska sodišča (*Juzgados de Familia*), gospodarska sodišča (*Juzgados Mercantiles*), sodišča za znamko Skupnosti (*Juzgados de Marca Comunitaria*), sodišča za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*)).

Gospodarska sodišča, sodišča za znamko Skupnosti in za nasilje nad ženskami so podrobneje predstavljena na strani o specializiranih sodiščih v Španiji.

Kazenski sodni red

Za obravnavo primerov v kazenskem sodnem redu so pristojni drugi senat vrhovnega sodišča (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), kazenski senat nacionalnega kazenskega in upravnega sodišča (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), civilni in kazenski oddelki višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), kazenski oddelki deželnih sodišč (*las Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), kazenska sodišča (*los Juzgados de lo Penal*), preiskovalna sodišča (*los Juzgados de Instrucción*), sodišča za mladoletnike (*Juzgados de Menores*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), sodišča za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) in mirovna sodišča (*Juzgados de Paz*).

Sodišča za mladoletnike, sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, in sodišča za nasilje nad ženskami so podrobneje predstavljena na strani o specializiranih sodiščih v Španiji.

Upravni sodni red

Sodni organi v upravnem sodnem redu so tretji senat vrhovnega sodišča (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), upravni senat nacionalnega kazenskega in upravnega sodišča (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), upravni senat višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) in upravna sodišča (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Delovno-socialni sodni red

Delovno-socialni sodni red sestavljajo četrti senat vrhovnega sodišča (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), delovno-socialni senat nacionalnega kazenskega in upravnega sodišča (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), delovno-socialni senat višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) ter delovna in socialna sodišča.

Področja pristojnosti vseh zgoraj navedenih organov so določena v [sistemskem zakonu o sodstvu](#).

Sorodne povezave

[SPLOŠNI SODNI SVET \(CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL DE ESPAÑA\)](#)

[SISTEMSKI ZAKON O SODSTVU \(LEY ORGÁNICA DEL PODER JUDICIAL\)](#)

Zadnja posodobitev: 12/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Francija

V tem razdelku boste našli pregled rednih sodišč v Franciji.

Redna sodišča – uvod

Prvostopenjska sodišča

Civilna sodišča

1. Okrožno sodišče (*Tribunal de grande instance*)

Okrožno sodišče odloča o sporih med posamezniki (**civilne zadeve**), katerih vrednost je višja od 10 000 EUR.

Poleg tega je ne glede na vrednost zahtevka **pristojno na naslednjih področjih**:

status fizičnih oseb: sklenitev zakonske zveze, sorodstvene vezi, izjava o neobstoju;

popravek listine o osebnem stanju;

dedovanje;

civilne globe matičarjev;

ukrepi na nepremičninah;

prenehanje združenj in društev;

zaščitni ukrepi, stečajni postopek in sodna likvidacija, če dolжник ni ne trgovec niti ni registriran v registru poklicev;

zavarovanje pred nesrečami in poklicnimi boleznimi za osebe, ki niso zaposlene v kmetijstvu;

pristojbina za registracijo, davki na registracijo nepremičnin, koleki in posredni prispevki ter takse, izenačene s temi pristojbinami, taksami ali prispevki;

pogodbe za najem poslovnih prostorov, razen ugovorov glede določitve cene pri spremembi ali podaljšanju najemne pogodbe, sporazumi o uporabi do

preklica na trgovskem področju;

izpodbijanje javnih listin;

civilne tožbe zaradi obrekovanja ali javne oziroma nejavne razžalitve, ustne ali pisne.

Kazensko sodišče (*tribunal correctionnel*) je **kazenski oddelek** pri okrožnem sodišču in je pristojno za odločanje o **kaznivih dejanjih (*délits*)** (glej spodaj).

Okrožno sodišče sestavljajo poklicni sodniki in tožilci: predsednik, podpredsedniki, sodniki, **državni tožilec**, nižji tožilci in namestniki tožilcev.

Obstajajo tudi **specializirani sodniki**, kot so:

sodnik za mladoletnike, ki je pristojen za sprejemanje zaščitnih ukrepov v zvezi z ogroženimi mladoletnimi osebami in odločanje o kršitvah (prekrških in kaznivih dejanjih), ki jih storijo mladoletne osebe; če na kazenskem področju odloča nejavno, lahko izreče le vzgojne ukrepe; če pa predseduje sodišči za otroke, zaseda skupaj z dvema nepoklicnima prisodnikoma ter lahko izreče vzgojne in kazenske ukrepe.

sodnik za izvrševanje kazni, ki je pristojen za določitev glavnih načinov izvršitve kazni odvzema prostosti; kadar deluje v okoljih „zaprtega tipa“, ko je obsojena oseba zaprta, je pristojen za prilagajanje kazni (npr. izpustitev, polovična izpustitev, pogojni odpust, prestajanje kazni v zaporu odprtega tipa, odpust z elektronskim nadzorom); kadar deluje v okoljih „odprtega tipa“, je pristojen za spremljanje in nadzor obsojene osebe pri izvrševanju njene kazni (npr. pogojna obsodba z varstvenim nadzorom, delo v korist skupnosti, socialni in sodni nadzor itd.);

preiskovalni sodnik, ki pod nadzorom preiskovalnega oddelka Kasacijskega sodišča izvaja vsa dejanja, koristna za ugotavljanje resnice; zbira vsa dejstva o zadevi, ne glede na to, ali so obremenilna ali razbremenilna; kadar presodi, da je preiskava končana, lahko izda odredbo o opustitvi tožbe ali pa obtoženca pošlje pred porotno ali kazensko sodišče, kjer se mu sodi. Preiskovalni sodnik ne more začeti preiskave na lastno pobudo. Zadevo mu mora predložiti državni tožilec ali žrtev kot oškodovanec v civilnem postopku.

Okrožno sodišče je običajno v **upravnem središču departmaja**, vendar so lahko ta sodišča tudi v drugih občinah. 1. januarja 2013 je bilo v Franciji 161 okrožnih sodišč.

2. **Okrajno sodišče (Tribunal d'instance)**

Okrajno sodišče odloča o sporih med posamezniki (civilne zadeve), **kadar vrednost spora ne presega 10 000 EUR**.

Ima tudi **dodeljene pristojnosti** (npr. glede zasega plače, dosmrtno rente, nepravilnosti pri volitvah, najema stanovanj) in **upravne pristojnosti**; ter, na primer, sodni tajnik prvostopenjskega sodišča je pristojen za izdajo potrdil o državljanstvu.

Njegov kazenski oddelek, tj. sodišče za prekrške, je pristojen za odločanje o **prekrških pete kategorije** (glej spodaj).

Poleg tega prvostopenjski sodnik izvaja funkcije **sodnika-pristojnega za skrbništvo (razen glede skrbništva nad mladoletnimi, ki je na podlagi zakona z dne 12. maja 2009 v pristojnosti sodnika za družinske zadeve pri okrožnem sodišču)**: odgovoren je torej za zaščito ranljivih odraslih oseb, tako da nadzira upravljanje njihovega premoženja.

Okrajno sodišče ima enega ali več sodnikov, vendar o zadevah odloča samo en sodnik.

Okrajno sodišče ima običajno **sedež v upravnem središču okraja**. 1. januarja 2013 je bilo v Franciji 307 okrajnih sodišč.

3. **Sodišče za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja (Jurisdiction de proximité)**

Sodniki za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja odločajo o civilnih sporih med posamezniki, ko je **vrednost spora nižja od 4 000 EUR**.

Pristojni so tudi za odločanje o **prekrških prvih štirih kategorij**.

Državno tožilstvo zastopa javni sodni uslužbenec.

4. **Gospodarsko sodišče (Tribunal de commerce)**

Gospodarsko sodišče odloča o **sporih** v zvezi z dogovori med trgovci, med kreditnimi ustanovami ali med trgovci in kreditnimi ustanovami, in sporih v zvezi z gospodarskimi družbami ali gospodarskimi posli med vsemi osebami. Odloča tudi v **postopkih v zvezi s podjetji v težavah**.

Gospodarsko sodišče sestavljajo nepoklicni sodniki, ki so vsi trgovci. Volilni kolegij, ki ga sestavljajo sodniki in nekdanji sodniki tega sodišča ter pooblaščen sodniki gospodarskih sodišč (trgovci, izvoljeni na območju pristojnosti gospodarskega sodišča), jih izvoli za dve ali štiri leta.

1. januarja 2013 je bilo v Franciji **134 gospodarskih sodišč**.

5. **Delovno sodišče (Conseil de prud'hommes)**

Delovno sodišče odloča v **posameznih sporih med delodajalci in delojemalci**, če je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi ali vajištvu.

Sestavljajo ga izvoljeni sodniki, ki v enakem številu zastopajo delojemalce in delodajalce. Razdeljeno je na pet specializiranih sekcij (vodstveni delavci, industrija, trgovina in poslovne storitve, kmetijstvo, različne dejavnosti). Če je izid glasovanja štirih svetovalcev neodločen, delovnemu sodišču predseduje sodnik z okrajnega sodišča.

Obstaja več razsodišč na departma in najmanj eno razsodišče na območju pristojnosti okrožnega sodišča.

Zdaj obstaja 210 delovnih sodišč.

6. **Socialno sodišče (Tribunal des affaires de la sécurité sociale)**

Socialno sodišče odloča o **sporih med ustanovami socialne varnosti in prosilci** (npr. težave v zvezi z vključitvijo v sklad, dodelitvijo in izplačevanjem dajatev itd.).

Sestavljajo ga predsednik (sodnik z okrožnega sodišča) in nepoklicni prisodniki, ki jih za tri leta imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča na seznam, ki ga za področje vsakega sodišča določi regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo, in sicer na predlog najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij. Zahteva se tudi mnenje predsednika socialnega sodišča.

V Franciji je 115 socialnih sodišč.

7. **Sodišče za spore o nezmožnosti (Tribunal du contentieux de l'incapacité)**

Sodišče za spore o nezmožnosti je pristojno za odločanje o sporih v zvezi z invalidnostjo ali nezmožnostjo za delo, tj. o stanju ali stopnji nezmožnosti v primeru bolezni, nezgode pri delu ali invalidnosti zaradi nepoklicne bolezni ali nezgode.

Sestavljajo ga predsednik (častni sodnik ali strokovno usposobljena oseba), prisodnik, ki zastopa delojemalce, in prisodnik, ki zastopa delodajalce oziroma samozaposlene (oba prisodnika za tri leta imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča za zadevno območje, in sicer s seznama, ki ga določi regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo na predlog najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij).

Obstaja 26 sodišč za spore o nezmožnosti.

Nacionalno sodišče za nezmožnost in določanje zavarovalnih premij za nezgode pri delu deluje kot pritožbeno sodišče pri teh sodiščih, vendar na prvi in zadnji stopnji odloča tudi o sporih v zvezi z določanjem zavarovalnih premij za nezgode pri delu.

8. **Sodišče za kmetijska zemljišča (Tribunal paritaire des baux ruraux)**

Sodišče za kmetijska zemljišča je pristojno za odločanje o **sporih med zakupodajalci in zakupojemalci kmetijskih zemljišč**, in sicer v zvezi s statusom zakupnine in spolovino, zakupi živine, zakupi z možnostjo odpovedi, zakupi za zasaditev zemljišč, dednimi zakupi in pogodbami za uporabo pašnih zemljišč. Sodišču za kmetijska zemljišča predseduje okrajni sodnik. Pomagajo mu štiri nepoklicni prisodniki, ki jih izvolijo drugi prisodniki: 2 zakupodajalca in 2 zakupojemalca, imenovana za 6 let z volilnih seznamov, ki jih določi prefekt na predlog komisije za pripravo volilnih seznamov.

Kazenska sodišča (juridictions pénales)

1. **Porotno sodišče (Cour d'assises)**

Porotno sodišče je pristojno za **odločanje o hujših kaznivih dejanjih**, tj. o najhujših kršitvah, ki se lahko kaznujejo z desetletno do dosmrtno zaporno kaznijo. To je **departmajsko sodišče**, ki ni stalno. Datumi njegovih zasedanj se določijo vsakokrat, ko je to potrebno. Vendar v največjih departmajih zaseda skoraj stalno.

Sestavljajo ga trije poklicni sodniki: predsednik (predsednik senata ali svetovalec na pritožbenem sodišču) in dva prisednika (svetovalca na pritožbenem sodišču ali sodnika na okrožnem sodišču departmaja, v katerem zaseda porota), ter porota (6 izžrebanih državljanov). Zaseda tudi v sestavi porotnega sodišča za mladoletne osebe s porotniki, ko težja kazniva dejanja storijo mladoletne osebe. Poklicni prisedniki so takrat sodniki za mladoletne osebe. O nekaterih težjih kaznivih dejanjih v zvezi z zakonodajo na področju terorizma, vojske ali prometa s prepovedanimi drogami odloča porotno sodišče, ki ga sestavljajo izključno poklicni sodniki.

Državno tožilstvo zastopa državni pravobranilec.

2. Kazensko sodišče (Tribunal correctionnel)

Pristojno je za odločanje o **kaznivih dejanjih, tj. o kršitvah**, ki se kaznujejo z največ desetletno zaporno kaznijo ali denarno kaznijo 3 750 EUR ali več. To sodišče je del okrožnega sodišča. Načeloma ga sestavljajo trije poklicni sodniki, razen v primerih kršitev, ki so v pristojnosti sodnika posameznika.

Državno pravobranilstvo zastopa državni tožilec ali eden od njegovih namestnikov.

3. Sodišče za prekrške (Tribunal de police)

Pristojno je za odločanje o **kršitvah** iz pete kategorije. Njegov sedež je na okrajnem sodišču. Predseduje mu okrajni sodnik, ki odloča kot sodnik posameznik.

Državno pravobranilstvo zastopa državni tožilec ali eden od njegovih namestnikov.

4. Sodišče za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja (Jurisdiction de proximité)

Pristojno je za odločanje o **kršitvah** iz prve do četrte kategorije. Njegov sedež je na okrajnem sodišču. Predseduje mu sodnik za spore majhne vrednosti, ki odloča kot sodnik posameznik.

Funkcije javnega tožilca običajno izvaja policijski komisar.

5. Specializirana sodišča (juridictions spécialisées)

Obstajajo tudi sodišča, ki so specializirana za določene kazenske spore, kot so pomorska trgovska sodišča, ki jih je trenutno 14 in so pristojna za nekatera pomorska kazniva dejanja.

Drugostopenjska sodišča

Pritožbeno sodišče deluje na drugi stopnji in ponovno odloča o pravnih in dejanskih okoliščinah zadev, **v katerih so že odločila prvostopenjska sodišča**.

Sestavljajo ga izključno poklicni sodniki: prvi predsednik, predsedniki senatov in svetovalci (razen v primeru pritožbenega porotnega sodišča, glej zgoraj).

Vsako sodišče ima **specializirane oddelke** (za civilne, socialne, gospodarske in kazenske zadeve), ki jih sestavljajo trije visoki pravosodni uradniki: predsednik senata in dva svetovalca.

O pritožbah zoper odločbe porotnih sodišč odloča drugo porotno sodišče, ki ga imenuje kazenski oddelek Kasacijskega sodišča. **Pritožbeno porotno sodišče (cour d'assises d'appel)** sestavlja 9 porotnikov.

Nacionalno sodišče za nezmožnost in določanje zavarovalnih premij za nezgode pri delu je pritožbeno sodišče na sodiščih za spore o nezmožnosti.

Državno tožilstvo zastopa generalni tožilec ali eden od državnih pravobranilcev ali namestnikov generalnega tožilca.

Kasacijsko sodišče (Cour de cassation)

Kasacijsko sodišče je **najvišje redno sodišče**. Sedež ima v Parizu. Njegova naloga je preverjati **skladnost odločb sodišč** s pravnimi pravili, ne da bi znova presojalo dejstva. To sodišče je torej tretjestopenjsko sodišče, ki pa zagotavlja **enotnost sodne prakse, saj je regulativni organ prava in spoštovanja zakonitosti**.

Odloča na podlagi pravnega sredstva, to je „**kasacijske pritožbe**“ (**pourvoi en cassation**), ki jo vloži oseba, zoper katero je bila izdana sodna odločba, ali državno tožilstvo.

Kadar sodišče meni, da izpodbijana odločba ni bila sprejeta v skladu s pravnimi pravili, **odločbo „razveljavi“**. Zadevo nato vrne sodišču v ponovno odločanje.

V nasprotnem primeru **zavrne pritožbo**, kar pomeni, da izpodbijana odločba postane dokončna.

Izjemoma lahko odločbo **razveljavi brez vrnitve v ponovno odločanje**, kadar razveljavitev ne zahteva, da se znova odloča o temelju zadeve. Z razveljavitvijo odločbe brez vrnitve v ponovno odločanje lahko konča tudi spor, kadar lahko zaradi dejstev, kot so jih sodniki, pristojni v postopku v glavni stvari, dokončno ugotovili in presodili, uporabi ustrezno pravno pravilo.

Kasacijsko sodišče je razdeljeno na oddelke (trije civilni oddelki, gospodarski oddelek, oddelek za socialne zadeve, kazenski oddelek), vsakega pa sestavljajo poklicni sodniki, predsednik in svetovalci. Glede na naravo zadeve lahko odloča v mešanih senatih (vsaj trije oddelki) ali na občni seji (prvi predsednik, predsedniki senatov in svetovalci).

Državno tožilstvo zastopajo **generalni tožilec** in državni pravobranilci.

Pravne zbirke podatkov

Za pravne zbirke podatkov v Franciji je odgovorna javna služba za objavljanje prava na spletu. Spletna stran [Légifrance](#) tako vsebuje sodbe Kasacijskega sodišča in pritožbenih sodišč:

v zbirki „CASS“ so objavljene sodbe Kasacijskega sodišča;

v zbirki „INCA“ so neobjavljene sodbe in

v zbirki „CAPP“ so sodbe pritožbenih sodišč.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Sodbe so na voljo v francoščini, **nekatero sodbe** pa so prevedene tudi **v angleščino, arabščino in mandarinščino**.

zbirka „CASS“ vsebuje 120 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 2 100 novih;

zbirka „INCA“ vsebuje 246 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 10 000 novih;

zbirka „CAPP“ vsebuje 19 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 20 000 novih.

Sorodne povezave

[Pristojnost sodišč – Francija](#)

Zadnja posodobitev: 19/09/2013

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Italija

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč v Italiji.

Redna sodišča – uvod

Redna sodišča imajo dve vrsti pristojnosti:

pristojnost v civilnih zadevah, ki je usmerjena v pravno varstvo pravic v razmerjih med zasebnimi subjekti ali med zasebnimi subjekti in javno upravo – v okoliščinah, v katerih uprava pri izvajanju svojih nalog posega v subjektivne pravice posameznika

pristojnost v kazenskih zadevah, kjer je sodišče pozvano, da odloči, ali je kazenski postopek, ki ga uvede državni tožilec zoper posameznika, utemeljen. Civilne in kazenske postopke urejata dva ločena sklopa procesnih pravil: **Zakon o civilnem postopku** (*codice di procedura civile*) in **Zakon o kazenskem postopku** (*codice di procedura penale*).

Kazenski postopek uvede pravosodni uradnik, ki izvaja naloge državnega tožilca (*pubblico ministero*, glej zadnji odstavek člena 107 Ustave).

Civilni postopek lahko začne kateri koli javni ali zasebni subjekt (*l'attore*, tožnik) z vložitvijo tožbe zoper drug subjekt (*il convenuto*, toženec).

Civilna sodišča

Mirovni sodniki (*giudici di pace*) so „nepoklicni“ ali nestalni sodniki (*giudici onorari*), ki so pristojni za **zadeve manjšega pomena**.

Sodišča (tribunali) so **sodišča prve stopnje** v vseh ostalih sporih in odločajo tudi o **pritožbah** zoper odločbe mirovnih sodnikov.

Sodišča za mladoletnike (*tribunali per i minorenni*) in **oddelki za mladoletnike pri pritožbenih sodiščih** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) so pristojni za zadeve glede mladoletnikov, kadar redna sodišča niso pristojna.

Obstajajo tudi **oddelki** (*sezioni*) nižjih sodišč in pritožbenih sodišč, ki so specializirani za **zadeve, povezane z delom**.

Pritožbena sodišča (*corti di appello*), so sodišča **druge stopnje**.

Kasacijsko sodišče (*Corte di Cassazione* ali *Corte Suprema di Cassazione*), ki ima sedež v Rimu, je vrhovno sodišče v pravosodnem sistemu, ki je pristojno za presojo, ali so bile sodne odločbe drugih sodišč sprejete skladno z zakonodajo.

Kazenska sodišča

Mirovna sodišča odločajo o zadevah v zvezi z lažjimi kaznivimi dejanji.

„**Tribunali**“ so sodišča prve stopnje za vse kazenske zadeve, za katere mirovni sodniki in porotna sodišča niso pristojni, so pa tudi pritožbena sodišča, ki odločajo o pritožbah zoper odločbe mirovnih sodnikov.

Sodišča za mladoletnike in **oddelki za mladoletnike pri pritožbenih sodiščih** so sodišča prve in druge stopnje za vsa kazniva dejanja, ki jih storijo mladoletniki.

Porotna sodišča (*corti di assise*) so sodišča prve stopnje, pristojna za odločanje zadevah glede najhujših kaznivih dejanj.

Pritožbena sodišča so sodišča druge stopnje.

Porotna pritožbena sodišča (*corti di assise di appello*) so sodišča druge stopnje, pristojna za odločanje o pritožbah zoper sodbe porotnih sodišč.

Nadzorstvena sodišča (*tribunali di sorveglianza*) in **uradi za nadzor nad izvrševanjem kazenskih sankcij** (*uffici di sorveglianza*) nadzirajo **izvrševanje zapornih kazni in glob** ter izvajanje prava izvrševanja kazenskih sankcij.

Kasacijsko sodišče (*Corte di Cassazione*) presoja, ali je bila sodna odločba drugega sodišča sprejeta v skladu z zakonom. Pristojno je za odločanje o vseh pravnih sredstvih zoper odločbo katerega koli sodišča v civilnih in kazenskih zadevah ter zoper vsako omejitev osebne svobode; v nekaterih primerih se mu vloge lahko predložijo neposredno.

Kasacijsko sodišče je vrhovno sodišče v sodnem sistemu. Temeljni akt o organizaciji sodišč (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*), Zakon št. 12 z dne 30. januarja 1941, člen 65, med glavnimi nalogami sodišča navaja zagotavljanje „pravilne uporabe prava in njegove enotne razlage, enotnosti prava po vsej državi ter upoštevanje razmejitev med pristojnostmi različnih Sodišč“. Eno od njegovih temeljnih vlog je zato zagotavljanje, da se zakon uporablja enotno, da se zagotovi pravna varnost.

V zvezi s tem, ali je kasacijsko sodišče je mogoče opisati kot pritožbeno sodišče za nadaljnje pritožbe, ali kot sodišče tretje stopnje, veljavna pravila omogočajo, da se upoštevajo dejstva primera le toliko, kolikor so bila ugotovljena v prejšnjih postopkih, ter samo v obsegu, ki je potreben, da bi ugotovilo, ali je vloga pri kasacijskem sodišču pravno dopustna.

Zadnja posodobitev: 24/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablja strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[el\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Ciper

Republika Ciper ima sodišča dveh stopenj: vrhovno sodišče (Ανώτατο Δικαστήριο), ki odloča o pritožbah zoper sodbe sodišč prve stopnje, in naslednja sodišča prve stopnje:

- okrožna sodišča (Επαρχιακά Δικαστήρια),
- porotna sodišča (Κακουργιοδικεία),
- družinsko sodišče (Οικογενειακό Δικαστήριο),
- sodišče za nadzor nad najemninami (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων),
- delovno sodišče (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών) in
- vojaško sodišče (Στρατοδικείο).

Redna sodišča – uvod

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče sestavlja trinajst sodnikov, od katerih je eden predsednik. Vrhovno sodišče ima naslednje pristojnosti:

Pritožbeno sodišče

Vrhovno sodišče obravnava vse pritožbe zoper odločbe nižjih sodišč v civilnih in kazenskih zadevah. Pritožbe praviloma obravnavajo senati treh sodnikov. Obravnava pritožbe temelji na zapisniku postopka nižjega sodišča (vrhovno sodišče obravnava nove dokaze le izjemoma in v zelo redkih okoliščinah). Pri izvajanju pritožbene pristojnosti lahko potrdi, spremeni ali razveljavi odločbo, ki je predmet pritožbe, ali odredi ponovno sojenje.

Revizijsko sodišče

Vrhovno sodišče je izključno pristojno za obravnavo vseh pravnih sredstev, vloženi zoper odločbe, dejanja ali opustitve oseb ali organov, ki izvajajo upravno oblast. Vrhovno sodišče lahko razveljavi vsak izvršni upravni akt, ki presega ali zlorablja pristojnost oziroma je v nasprotju z zakonom ali ustavo.

Posebne sodne odredbe (prerogativi)

Vrhovno sodišče je izključno pristojno za izdajanje posebnih sodnih odredb (prerogativov) *habeas corpus*, *mandamus*, *certiorari*, *quo warranto* in *prohibition*.

Pomorsko pravo

Vrhovno sodišče ima izvirno in pritožbeno pristojnost v zadevah pomorskega prava. Na prvi stopnji zadevo obravnava en sam sodnik, na pritožbeni pa sodišče v polni sestavi.

Volilne zadeve

Kot sodišče, ki je pristojno za volilne zadeve, je vrhovno sodišče izključno pristojno za obravnavanje prošelj za razlago in uporabo volilne zakonodaje.

Ustavne zadeve

Vrhovno sodišče je pristojno za odločanje o ustavnosti vseh zakonov in reševanje sporov glede pooblaščenosti oziroma pristojnosti, ki nastanejo med različnimi državnimi organi. Odloča tudi o ustavnosti zakonov, v povezavi s katerimi predsednik republike (Πρόεδρος της Δημοκρατίας) uresničuje svojo ustavno pravico do pravnega sredstva.

Okrožna sodišča

Okrožna sodišča so pristojna, da na prvi stopnji obravnavajo vse civilne tožbe (razen zadev pomorskega prava) in kazenske zadeve v primeru kaznivih dejanj, za katera je zagrožena kazen zapora do pet let. Vsako upravno okrožje na Cipru ima okrožno sodišče. Zadeve obravnava en sam sodnik, porote pa ni.

Porotna sodišča

Porotna sodišča obravnavajo le kazenske zadeve. Praviloma odločajo le o najhujših primerih, v katerih zagrožena zaporna kazen presega pet let. Vsako porotno sodišče ima tri sodnike. Vse odločitve se sprejemajo z večino. Porote ni.

Pravne zbirke podatkov

Uradna pravna zbirka podatkov še vedno ne obstaja. Na voljo so številne zasebne pravne zbirke podatkov, od katerih nekatere ponujajo storitve naročnikom, druge pa omogočajo brezplačen dostop.

Vsebujejo informacije o sodbah sodišč in primarni zakonodaji.

Sorodne povezave

 [Vrhovno sodišče Cipra](#)

Zadnja posodobitev: 23/07/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablja strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Latvija

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti v Latviji.

Redna sodišča: uvod

Sodno oblast v Latviji izvajajo **okrožna in mestna sodišča, regionalna sodišča ter vrhovno sodišče.**

Civilne in kazenske zadeve v Latviji obravnava 40 sodišč, ki so razdeljena na **tri stopnje**: 34 okrožnih oziroma mestnih sodišč (*rajonu vai pilsētu tiesas*), pet regionalnih sodišč (*apgabaltiesas*) in vrhovno sodišče (*Augstākā tiesa*).

Okrožna in mestna sodišča v Latviji so:

na območju **regionalnega sodišča v Kurzemeju (*Kurzemes apgabaltiesa*)**:

Okrožno sodišče Kuldīga (*Kuldīgas rajona tiesa*);

Mestno sodišče Liepāja (*Liepājas tiesa*);

Okrožno sodišče Saldus (*Saldus rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Talsi (*Talsu rajona tiesa*);

Mestno sodišče Ventspils (*Ventspils tiesa*);

na območju **regionalnega sodišča v Latgaleju (*Latgales apgabaltiesa*)**:

Okrožno sodišče Balvi (*Balvu rajona tiesa*);

Mestno sodišče Daugavpils (*Daugavpils tiesa*);

Okrožno sodišče Krāslava (*Krāslavas rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Ludza (*Ludzas rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Preiļi (*Preiļu rajona tiesa*);

Mestno sodišče Rēzekne (*Rēzeknes tiesa*);

na območju **regionalnega sodišča v Rigi (*Rīgas apgabaltiesa*)**:

Mestno sodišče Jūrmala (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);

Okrožno sodišče Ogre (*Ogres rajona tiesa*);

Osrednje okrožno sodišče v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Kurzeme v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Latgale v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);

Okrožno sodišče Vidzeme v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);

Okrožno sodišče Zemgale v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);

Sodišče severnega okrožja v mestu Riga (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Riga (*Rīgas rajona tiesa*);

Mestno sodišče Sigulda (*Siguldas tiesa*);

Na območju **regionalnega sodišča v Vidzemeju (*Vidzemes apgabaltiesa*)**:

Okrožno sodišče Alūksne (*Alūksnes rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Cēsis (*Cēsu rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Gulbene (*Gulbenes rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Limbaži (*Limbažu rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Madona (*Madonas rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Valka (*Valkas rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Valmiera (*Valmieras rajona tiesa*);
na območju **regionalnega sodišča v Zemgaleju (*Zemgales apgabaltiesa*)**;

Okrožno sodišče Aizkraukle (*Aizkraukles rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Bauska (*Bauskas rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Dobeles (*Dobeles rajona tiesa*);

Mestno sodišče Jelgava (*Jelgavas tiesa*);

Okrožno sodišče Jēkabpils (*Jēkabpils rajona tiesa*);

Okrožno sodišče Tukums (*Tukuma rajona tiesa*).

Upravne zadeve obravnavajo:

okrožno upravno sodišče (*Administratīvā rajona tiesa*);

regionalno upravno sodišče (*Administratīvā apgabaltiesa*);

oddelek za upravne zadeve senata vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

Okrožno upravno sodišče in **regionalno upravno sodišče** sta v vseh zadevah pristojni za celotno upravno ozemlje Latvije. Okrožno upravno sodišče ima pet sodnih stavb, tj. eno v vsaki sodni regiji (Rīga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera in Liepāja).

Stvarna pristojnost

V skladu z [☞ zakonom o kazenskem postopku](#) so okrožna in mestna sodišča kot sodišča prve stopnje pristojna za vse kazenske zadeve. Okrožno sodišče Vidzeme v mestu Rīga je na prvi stopnji pristojno za kazenske zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. O celoviti pritožbi (*apelācija*) zoper odločbo okrožnega ali mestnega sodišča odloča regionalno sodišče kot pritožbeno sodišče. Zoper sodbo katerega koli nižjega sodišča je mogoče vložiti pritožbo zgolj glede pravnih vprašanj (*kasācija*) pri senatu vrhovnega sodišča. Na okrožnih in mestnih sodiščih kazenske zadeve obravnava sodnik posameznik. Če je kazenska zadeva še posebno zapletena, lahko predsednik sodišča prve stopnje določi, da jo mora obravnavati senat treh sodnikov. Pravna sredstva v kazenskih zadevah (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) obravnava senat sodnikov.

V skladu z [☞ zakonom o civilnem postopku](#) so za civilne zadeve na prvi stopnji pristojna okrožna in mestna sodišča, razen če je po zakonu pristojno regionalno sodišče. Zahtevke za izvršitev nespornih zahtevkov (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) in izvršitev obveznosti na podlagi obvestila sodišča (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) obravnava zemljiškoknjižni urad zadevnega okrožnega ali mestnega sodišča. Regionalna sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo:

postopke v sporih glede lastništva nepremičnin, razen razdelitve premoženja med zakoncema;

postopke v sporih, ki izhajajo iz obligacijskega prava, kadar znesek zahtevka presega 150 000 LVL;

postopke v zvezi z zaščito patentnih pravic, blagovnih znamk in zaščiteneh geografskih označb;

postopke v zvezi s plačilno nesposobnostjo in likvidacijo kreditnih institucij.

Če je v zadevi združenih več zahtevkov in so nekateri od njih v pristojnosti okrožnega ali mestnega sodišča, drugi pa v pristojnosti regionalnega sodišča ali če je okrožno ali mestno sodišče sprejelo nasprotno tožbo, ki je v pristojnosti regionalnega sodišča, zadevo v skladu z zakonom o civilnem postopku obravnava regionalno sodišče. Regionalno sodišče v Rigi je na prvi stopnji pristojno za civilne zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. Na sodiščih prve stopnje civilne zadeve obravnava sodnik posameznik, pravna sredstva (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) pa obravnava senat sodnikov.

Zadeve v zvezi z upravnimi kršitvami obravnavajo okrožna oziroma mestna sodišča in regionalna sodišča, ki so pristojna za civilne in kazenske zadeve. V skladu z [☞ latvijskim zakonikom o upravnih kršitvah](#) se odločba, ki jo izda višji organ, lahko izpodbija pred okrožnim ali mestnim sodiščem. Pravno sredstvo zoper odločbo sodnika okrožnega ali mestnega sodišča se lahko vložijo pri regionalnem sodišču, če latvijski zakonik o upravnih kršitvah to izrecno določa. Zoper odločbo pritožbenega sodišča v postopku za ugotavljanje upravnih kršitev se ni mogoče pritožiti. Učinkovati začne na dan, ko je izdana.

V skladu z [☞ zakonom o upravnem postopku](#) je za upravne zadeve na prvi stopnji pristojno okrožno upravno sodišče, če zakon ne določa drugače. Če zadevo obravnava okrožno upravno sodišče kot sodišče prve stopnje in mora preveriti informacijo, ki vključuje vprašanje državne tajnosti, se zadeva obravnava v sodni stavbi okrožnega upravnega sodišča v Rigi. Če zakon določa, da upravno zadevo na prvi stopnji namesto okrožnega upravnega sodišča obravnava regionalno upravno sodišče ali oddelek za upravne zadeve senata vrhovnega sodišča, je treba zadevno vlogo vložiti pri regionalnem upravnem sodišču oziroma senatu vrhovnega sodišča. Stranka v postopku zaradi upravne kršitve lahko vložijo celovito pritožbo zoper sodbo ali stransko sodbo sodišča prve stopnje, razen če zakon določa, da pritožba zoper sodbo ni mogoča ali da je mogoča le pritožba glede pravnih vprašanj. Zoper sodbo okrožnega upravnega sodišča, ki še ni začela veljati, se lahko vložijo pritožba pri regionalnem upravnem sodišču. Stranka v postopku zaradi upravne kršitve lahko zoper sodbo ali stransko sodbo pritožbenega sodišča vložijo pritožbo glede pravnih vprašanj, če je sodišče v postopku kršilo materialne ali procesne določbe ali prekoračilo svoje pristojnosti. Na sodišču prve stopnje upravne zadeve obravnava sodnik posameznik ali senat sodnikov, pravna sredstva (bodisi celovite pritožbe bodisi pritožbe glede pravnih vprašanj) pa na pritožbenem sodišču obravnava senat sodnikov.

V skladu z [☞ zakonom o patentih](#) regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje zadeve v zvezi s pravnim varstvom izumov v civilnih postopkih:

zadeve v zvezi s ponovno vzpostavitvijo pravic do patenta;

zadeve v zvezi z razveljavitvijo patenta;

zadeve v zvezi s pravicami prejšnje uporabe;

zadeve v zvezi s kršitvijo patenta;

zadeve v zvezi z razglasitvijo kršitve patenta za nično in neveljavno;

zadeve v zvezi s podelitvijo licence, določitvijo pogojev ali izpolnjevanjem licenčne pogodbe;

zadeve v zvezi s pravico do odškodnine zaradi nemožnosti javne uporabe izuma.

V skladu z [☞ zakonom o modelih](#) regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje spore v zvezi s pravnim varstvom modelov:

spore v zvezi s priznanjem pravic do modela;

spore v zvezi z razveljavitvijo registracije modela;

spore v zvezi z nezakonito uporabo modela (kršitev modela);

spore v zvezi s podelitvijo licence, določitvijo pogojev ali izpolnjevanjem licenčne pogodbe.

Vrhovno sodišče sestavljajo **senat**, ki je sestavljen iz treh oddelkov (oddelek za civilne zadeve, oddelek za kazenske zadeve in oddelek za upravne zadeve), in dve **zbornici** (zbornica za civilne zadeve in zbornica za kazenske zadeve). Zbornici obravnavata celovite pritožbe zoper sodbe, ki so jih na prvi stopnji izdala regionalna sodišča. Senat obravnava pritožbe glede pravnih vprašanj zoper vse sodbe okrožnih oziroma mestnih sodišč in regionalnih sodišč. Je sodišče prve stopnje v zadevah, ki se nanašajo na odločitve sveta državnega urada za revizijo (*Valsts kontroles padome*), sprejete v skladu s postopkom iz člena 55 zakona o državnem uradu za revizijo. Postopke v zbornicah vodi senat treh sodnikov. V senatu vrhovnega sodišča zadeve obravnava senat treh sodnikov, v nekaterih z zakonom določenih primerih pa senat v razširjeni sestavi.

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

[Portal nacionalnih sodišč](#)

[Vrhovno sodišče](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine zbirke podatkov

Portal nacionalnih sodišč vsebuje izbor sodb vseh rednih sodišč v civilnih in kazenskih zadevah ter tudi sodbe upravnih sodišč. Informacije so na voljo v oddelkih *Tiesu nolēmumi* („Odločbe sodišč“) in *E-Pakalpojumi* („e-storitve“).

Na portalu vrhovnega sodišča je arhiv odločb sodne prakse, ki vsebuje tako aktualne odločbe senata kot tudi zbirke odločb sodne prakse. Informacije so na voljo v oddelku *Tiesu informācija* („Sodne informacije“).

Ozadje

Informacije, objavljene na portalu nacionalnih sodišč, ter odločbe in zbirke odločb sodne prakse senata, objavljene na portalu vrhovnega sodišča, so trenutno na voljo samo v latvijskem jeziku.

Zadnja posodobitev: 08/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Litva

Na tej strani so na voljo informacije o litovskih rednih sodiščih splošne pristojnosti.

Redna sodišča – uvod

V Litvi je 56 rednih sodišč **splošne pristojnosti**:

vrhovno sodišče Litve (Lietuvos Aukščiausiasis Teismas),

prizivno sodišče Litve (Lietuvos apeliacinis teismas),

5 regionalnih sodišč (apygardos teismai),

49 okrožnih sodišč (apylinkės teismai).

Vrhovno sodišče Litve

Vrhovno sodišče Litve je edino **kasacijsko** sodišče (sodišče zadnje stopnje) za presojo sodb, sklepov in odredb sodišč splošne pristojnosti.

Sodišče je razvilo enoten postopek za razlago in uporabo zakonov ter drugih pravnih aktov.

Več informacij je na voljo na spletni strani vrhovnega sodišča.

Prizivno sodišče Litve

Pri **prizivnem sodišču** se lahko vloži pravno sredstvo zoper sodbe regionalnih sodišč (kot sodišč prve stopnje). Prizivno sodišče obravnava tudi prošnje za priznanje odločb tujih ali mednarodnih sodišč ali priznanje mednarodnih arbitražnih razsodb in njihovo izvršbo v Republiki Litvi. Opravlja tudi druge z zakonom določene naloge.

Predsednik prizivnega sodišča organizira in nadzoruje izvajanje upravnih nalog okrožnih sodišč ter delo njihovih sodnikov v skladu z zakonom predpisanim postopkom.

Več informacij je na voljo na spletni strani [prizivnega sodišča](#).

Regionalna sodišča

Regionalno sodišče je sodišče prve stopnje, pristojno za reševanje kazenskih in civilnih zadev na območju sodišča. Obravnava tudi pravna sredstva zoper sodbe, sklepe in odredbe okrožnih sodišč.

Predsednik regionalnega sodišča organizira in nadzoruje izvajanje upravnih nalog okrožnih sodišč ter delo njihovih sodnikov v pristojnosti sodišča v skladu z zakonom predpisanimi postopki.

Okrožna sodišča

Okrožno sodišče je sodišče prve stopnje, pristojno za reševanje naslednjih zadev:

kazenske zadeve,

civilne zadeve,

zadeve, ki vključujejo prekrške (določene z zakonom),

zadeve v pristojnosti hipotekarnih sodnikov,

zadeve v zvezi z izvrševanjem odločb in kazni.

Okrožni sodnik poleg nalog iz pristojnosti okrožnega sodišča opravlja tudi naloge preiskovalnega sodnika ter naloge izvršilnega sodnika.

Zadnja posodobitev: 18/02/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Luksemburg

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč v Luksemburgu.

Sodišča splošne pristojnosti – uvod

Po ustavi je naloga sodišč in prvostopenjskih sodišč, da izvršujejo sodno oblast ter da splošne in lokalne odločbe in uredbe uporabljajo v skladu z zakoni.

Redna sodišča

Vrhovno sodišče

Na vrhu hierarhije rednih sodišč je vrhovno sodišče, ki obsega **Kasacijsko sodišče**, **Pritožbeno sodišče** in **državno tožilstvo**.

Kasacijsko sodišče, ki obsega en oddelek s senatom petih sodnikov, je pristojno zlasti za: **zadeve za razveljavitev ali razglasitev ničnosti** sodb različnih oddelkov Pritožbenega sodišča in sodnih odločb na zadnji stopnji. Prisotnost odvetnika je obvezna.

Pritožbeno sodišče obsega deset oddelkov, ki odločajo v senatu treh sodnikov. Pristojno je za civilne, gospodarske in kazenske zadeve ter za zadeve, o katerih odločata delovni sodišči v obih sodnih okrožjih v državi. Prisotnost odvetnika je obvezna pri vseh zadevah, razen pri kazenskih zadevah in začasni odredbah. Kazenski oddelek Pritožbenega sodišča je pristojen za pritožbe zoper sodne odločbe kazenskega oddelka Okrožnega sodišča. Ta oddelek odloča v senatu petih sodnikov.

Okrožna sodišča

Država je razdeljena na **dve sodni okrožji**, od katerih ima vsako po eno okrožno sodišče, eno v mestu Luxembourg in drugo v mestu Diekirch.

Obe okrožni sodišči sta razdeljeni na oddelke, ki odločajo v senatu treh sodnikov; pri vsakem okrožnem sodišču obstaja **državno tožilstvo**, ki ga sestavljajo državni tožilec in namestniki. **Preiskovalni sodniki** pri vsakem okrožnem sodišču so pristojni za preiskave kazenskih zadev in prekrškov, če je to potrebno.

Okrožno sodišče v civilnopравниh in gospodarskih zadevah odloča kot **sodišče splošne pristojnosti** in je pristojno za vse zadeve, za katere zakon ne določa pristojnosti drugega sodišča zaradi narave ali višine zahtevka.

Pristojno je **ratione valoris** (glede na vrednost) za zahtevke nad 10 000 EUR.

Ima **izključno pristojnost** v zadevah, za katere mu jo zakon zaradi njihove narave izrecno podeljuje. Ima izključno pristojnost za zahtevke po priznanju tujih sodnih odločb in listin, ki so jih izdali tuji državni uradniki. Okrožna sodišča odločajo tudi o prošnjah za preklíc ali razveljavitev odločbe sodišča ali upravnega akta, npr. v zvezi s posvojitvami, skrbništvom, osamosvojitvijo otrok itd.

Okrožno sodišče je pristojno za **pritožbe** zoper sodne odločbe mirovnih sodišč na prvi stopnji, ki imajo sedež v sodnem okrožju sodišča.

Tožba pri okrožnem sodišču se načeloma vloží s pozivom, ki ga sodni izvršitelj vroči toženi stranki.

Predsedniki okrožnih sodišč ali njihovi namestniki izrekajočasne odločbe o nujnih civilnih in gospodarskih zadevah.

Okrožna sodišča so pristojna za kazenske zadeve kot **sodišča za prekrške in kazenska sodišča**. Pristojna so za sojenje vseh kaznivih dejanj, to je kršitev zakona, ki se kaznujejo s kaznimi za prekrške, in po zakonu kaznivih dejanj, ki jim jih predloži sodni senat ali sodni senat pritožbenega sodišča. Tožena stranka se mora na sodišču zglasiti osebno, razen če gre za kršitev, ki se kaznuje zgolj z globo; v tem primeru jo lahko zastopa odvetnik.

Načeloma je prisotnost odvetnika obvezna pri okrožnem sodišču, razen izjem, določenih z zakonom, kot so npr. gospodarske zadeve inčasne odredbe, kjer se lahko stranke same zagovarjajo.

Mirovna sodišča (Justices de Paix)

Mirovna sodišča so tri: v mestu Luxembourg, v mestu Esch-sur-Alzette (sodno okrožje Luxembourg) in v mestu Diekirch (sodno okrožje Diekirch).

Na civilnem in gospodarskem področju je mirovni sodnik pristojen za vse zadeve, za katere mu novi zakon o pravnem postopku ali druge zakonske določbe dajejo pristojnost; **na zadnji stopnji je pristojen** za obravnavo zadev z vrednostjo zahtevka do 1 250 EUR in **za pritožbe** v zadevah z vrednostjo zahtevka do 10 000 EUR.

Pristojen je za določena področja, npr. sklepe o zasegu dolžnikovih terjatev za delovna plačila, pokojnine in rente ter za razdelitev zneska zaseženih terjatev do višine terjanega zneska.

Načeloma se tožbo vloží pri mirovnem sodniku s pozivom sodnega izvršitelja. Nekaj zadev se vloží v sodni pisarni z vlogo prijave. Stranke pred mirovnim sodnikom nastopajo osebno ali prek zastopnika. Zastopnik je lahko odvetnik, zakonec, starši ali sorodniki v ravni črti, starši ali sorodniki v stranski črti do vključno tretjega kolena in osebe, ki delajo izključno za stranko ali njeno podjetje.

V kazenskih postopkih opravlja mirovni sodnik funkcije **sodnika za prekrške (juge de police)**. V tej vlogi odloča o kaznivih dejanjih ali kršitvah zakona, ki se kaznujejo z globo od 25 do 250 EUR, ter o kršitvah zakona, ki jih zakonodaja obravnava kot prekrške, ki jih sodni senat vloží pri sodišču za prekrške (Tribunal de Police).

Poleg tega je pristojen, da odloča o kršitvah, ki se kaznujejo z višjimi kaznimi, kot običajno veljajo za manjše prekrške, vendar zakonodaja določa, da je pristojen zanje. Zoper sodne odločbe sodišča za prekrške je mogoče vedno vložiti pritožbo. Rok za vložitev **pritožbe** je 40 dni in začne teči ob od izreku sodne odločbe ali, če gre za zamudno sodbo, od dneva njene navadne ali osebne vročitve. Pritožba se vloží pri kazenskem sodišču (Tribunal Correctionnel). Pri vsakem mirovnem sodišču obstaja delovno sodišče, pristojno za spore v zvezi z delovnimi in vajeniškimi pogodbami. Pritožba se vloží pri Vrhovnem sodišču (Cour Supérieur de Justice).

Pravne zbirke podatkov

Ali je dostop do podatkovne zbirke brezplačen?

Da, dostop do podatkovne zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Obiščite spletno stran [rednih sodišč](#).

Obiščite spletno stran [upravnih sodišč](#).

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 20/12/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Madžarska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti na Madžarskem.

Redna sodišča – uvod

Sistem civilnega sodstva

Sodišča prve stopnje

Okrožna sodišča in splošna sodišča

Zahtevki, ki po zakonu niso dodeljeni splošnim sodiščem, so v pristojnosti **okrožnih sodišč (járásbíróságok)**.

Splošna sodišča (törvényszékek) delujejo kot sodišča prve stopnje za:

zahtevke iz premoženjskopravnih razmerij, kadar vrednost zahtevka presega 30 milijonov HUF (približno 106 000 EUR), razen kadar tožba obsega tudi zahtevke za razvezo zakonske zveze,

postopke glede avtorskih in sorodnih pravic ter zaščite industrijskega patenta,

odškodninske postopke za škodo, povzročeno med uradnim postopkom s strani uradnih oseb,
postopke iz mednarodnih pogodb o prevozu in pošiljanju blaga,
postopke za uveljavljanje državljanskih pravic kot posledica kršitve moralnih pravic, vključno z odškodninskimi postopki, če so začeti s takšnimi postopki ali med njihovim potekom,
postopke glede varščin,
tožbe zaradi obrekovanja,
gospodarske spore, določene z zakonom:
postopke za razveljavitev odločbe sodišča glede prijave za registracijo,
postopke za izdajo ugotovitelne sodbe o obstoju, neveljavnosti ali veljavnosti akta o ustanovitvi podjetja ali njegovega statuta,
postopke za sodno presojo sklepov poslovnih združenj,
postopke, ki temeljijo na članstvu – med člani (nekdanjimi člani) in poslovnimi združenji ter med člani (nekdanjimi člani),
postopke za pridobitev kvalificiranega deleža,
postopke za spremembo pravil o odgovornosti za člane, ki imajo navadne delnice,
določene postopke glede registriranih združenj, ki niso poslovna združenja:
postopke organa, pristojnega za pravni nadzor teh združenj,
postopke, ki temeljijo na članstvu med člani (nekdanjimi člani) in poslovnimi združenji ter med člani (nekdanjimi člani),
postopke glede financiranja pogodb, sklenjenih s ponudniki zdravstvenih storitev,
postopke za izdajo ugotovitelne sodbe, kadar vrednost zahtevka presega zgoraj določeni znesek,
postopke glede nepoštenih pogodbenih pogojev,
odškodninske postopke zaradi kršitve pravic do poštenega sojenja v razumnem roku ter dostopa do sodnega varstva,
druge postopke, ki v skladu z zakonom sodijo v pristojnost splošnih sodišč,
če je kateri koli od sodelujočih tožnikov v pristojnosti splošnega sodišča, je postopek v pristojnosti tega sodišča.

Sodišča druge stopnje

Splošna sodišča (törvényszék): za zadeve iz pristojnosti okrožnih sodišč na prvi stopnji in zadeve, ki jih obravnavajo upravna in delovna sodišča.

Regionalna prizivna sodišča (ítélőtáblák): za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na prvi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč. Tudi za zadeve, kjer so odločbo izdala splošna sodišča kot sodišča prve stopnje in kjer stranke s pravnim zastopnikom skupaj zahtevajo, da o njihovi zadevi odloča vrhovno sodišče (Kúria) – če se pravno sredstvo vlaga zaradi kršitve materialnega prava. Pri zahtevkih iz premoženjskopravnih razmerij je to mogoče le, kadar vrednost spornega zahtevka presega 500 000 HUF (približno 1 840 EUR).

Vrhovno sodišče (Kúria) izdaja odločbe glede predlogov za revizijo.

Sestava sodišč

V postopku pred sodiščem **prve stopnje** po navadi sodi **sodnik posameznik**, toda v nekaterih primerih zakon določa, da v postopku odloča **en poklicni sodnik in tričlanski senat, v katerem sta dva sodnika porotnika**. Sodniki porotniki imajo enake pravice in obveznosti v postopkih kot poklicni sodnik. Toda le poklicni sodniki lahko opravljajo nalogo sodnikov posameznikov in predsednikov senatov.

Senat sodišč druge stopnje (splošna sodišča in regionalna prizivna sodišča) **sestavljajo trije poklicni sodniki**.

O **reviziji** odloča **senat treh** (v nekaterih zadevah, če to upravičuje posebej zapletena narava zadeve, **petih**) **poklicnih sodnikov na vrhovnem sodišču (Kúria)**.

Pristojnost sodišča

Splošna pristojnost: Praviloma stalni naslov tožene stranke določa pristojno sodišče, če nobeno drugo sodišče nima izključne pristojnosti. Dodatna pravila o pristojnosti so določena tudi z zakonom (v primeru odsotnosti stalnega prebivališča je pristojnost sodišča odvisna od kraja bivanja tožene stranke). Zakon priznava poleg splošne pristojnosti razloge za posebno pristojnost (alternativna pristojnost, izključna pristojnost).

V primeru alternativne pristojnosti, ko ni določena izključna pristojnost, lahko tožnik sproži postopek pred drugim sodiščem, ki ga izbere sam na podlagi zakona, kot pred sodiščem s splošno pristojnostjo (npr. postopek skrbništva za otroke se lahko začne tudi pred sodiščem s pristojnostjo glede na otrokovo stalno prebivališče, postopki nadomestila se lahko začnejo tudi pred sodiščem, ki je pristojno glede na kraj ali območje, kjer je nastala škoda itd).

V primeru izključne pristojnosti se lahko začne postopek samo pred posebnim sodiščem.

Sistem kazenskega sodstva

Sodišča prve stopnje

Na splošno so **okrožna sodišča** pristojna za sojenje v kazenskih postopkih.

Splošna sodišča pa lahko vodijo postopke v naslednjih posebnih primerih:

kazniva dejanja, za katera je predpisana zaporna kazen 15 ali več let ali dosmrtni zapor; in

kazniva dejanja zoper državo (poglavje X Kazenskega zakonika);

kazniva dejanja zoper človeštvo (poglavje XI Kazenskega zakonika);

dogovor o naklepnem umoru, povzročitev smrti iz malomarnosti [člen 166 (3) in (4) Kazenskega zakonika], umor iz strasti (poglavje 167 Kazenskega zakonika), telesna poškodba, ki povzroči tveganje za smrt (ali povzroči smrt) [tretji del stavka v poglavjih 170 (6) in (7) Kazenskega zakonika], ugrabitev (poglavje 175/B Kazenskega zakonika), trgovina z ljudmi (poglavje 175/B Kazenskega zakonika), kazniva dejanja zoper pravila o medicinskih posegih in raziskavah ter pravico do samostojnega odločanja o zdravljenju (naslov II poglavja XII Kazenskega zakonika);

kazniva dejanja zoper red na volišču v primeru volitev, referendumov, ljudske iniciative ali evropske državljanske pobude (člen 211 Kazenskega zakonika), zloraba kvalificiranih podatkov (naslov III poglavja XV Kazenskega zakonika), zloraba pooblastil (naslov IV poglavja XV Kazenskega zakonika), nasilje zoper osebo pod mednarodnim varstvom (člen 232 Kazenskega zakonika), izgredi v zaporih (člen 246 Kazenskega zakonika), oviranje sodnega postopka pred mednarodnim sodiščem (člen 294/B Kazenskega zakonika), kazniva dejanja zoper (mednarodno) javno pravo (naslova VII in VIII poglavja XV Kazenskega zakonika);

teroristična dejanja (poglavje 261 Kazenskega zakonika), kršenje mednarodnih gospodarskih omejitev (poglavje 261/A Kazenskega zakonika), ugrabitev letala in železniških vozil, plovil in cestnih vozil za množični prevoz ali vozil, ki so primerna za množični prevoz blaga (poglavje 262 Kazenskega zakonika), sodelovanje v hudodelski združbi (poglavje 263/C Kazenskega zakonika);

zlorabe vojaških proizvodov in storitev kot tudi proizvodov z dvojno rabo (poglavje 263/B Kazenskega zakonika), trgovanje na podlagi notranjih informacij (poglavje 299/A Kazenskega zakonika), goljufije glede kapitalske naložbe (poglavje 299/B Kazenskega zakonika), organizacije piramidne sheme (poglavje 299/C Kazenskega zakonika), pranje denarja (poglavje 303 Kazenskega zakonika);

povzročanje splošne nevarnosti, katere posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 259 (2) (b) Kazenskega zakonika], poseganje v izvajanje javnih služb, katerega posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 260 (3) in (4) Kazenskega zakonika], kazniva dejanja zoper računalniške sisteme in

podatke, ki povzročijo hudo ali izjemno resno škodo [poglavja 300/C(4)(b) in (c) Kazenskega zakonika], davčna zatajitev ter neizpolnjevanje obveznosti nadzora in revizije v povezavi z davčno zatajitvijo, katerih posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 310(4)(a), (5)(a) in (6) ter poglavje 310/A Kazenskega zakonika], zloraba denarnih nadomestil, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika škoda [poglavja 313/C(5)(a) in 313/C(6) Kazenskega zakonika], tatvina [poglavja 316(6)(a) in 316(7) Kazenskega zakonika] in poneverba [poglavja 317(6)(a) in 317(7) Kazenskega zakonika] stvari velike ali izredno velike vrednosti, goljufija, ki povzroči hudo ali izjemno veliko škodo [poglavja 318(6)(a) in 318(7) Kazenskega zakonika], nezakonita prisvojitve sredstev, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika finančna izguba [poglavje 319(3)(c) in (d) Kazenskega zakonika], malomarno upravljanje sredstev, s čimer se je povzročila huda ali resna finančna izguba [poglavje 320(2) Kazenskega zakonika], rop [poglavje 321(4)(b) Kazenskega zakonika] in plenjenje [poglavje 322(3)(a) Kazenskega zakonika] velikih vrednosti, vandalizem, ki povzroči hudo ali izjemno veliko škodo [poglavja 324(5) in (6) Kazenskega zakonika], prejetje ukradenega blaga velike ali izjemno velike vrednosti [poglavja 326(5) (a) in (6) Kazenskega zakonika], kršitev avtorskih in sorodnih pravic, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika finančna izguba [poglavje 329/A(3) Kazenskega zakonika] in kršenje pravic, zaščiteneh s pravom industrijskega patenta [poglavje 329/D(3) Kazenskega zakonika];

kazniva dejanja s področja vojaškega prava;

komunistični zločini in zločini, ki po mednarodnem pravu ne zastarajo, določeni v zakonu o kazenski odgovornosti za uporabo in neuporabo zastaranja za zločine proti človeštvu in pregona nekaterih kaznivih dejanj, storjenih v času komunistične diktature.

Za obravnavo kaznivega dejanja je **pristojno** sodišče, na območju katerega se **kaznivo dejanje zagreši**.

Če je obtoženec storil kazniva dejanja, ki sodijo v pristojnost različnih sodišč, je za odločanje o zadevi pristojno **splošno sodišče**.

Sodišča druge stopnje

Splošna sodišča: za zadeve iz pristojnosti okrožnih sodišč na prvi stopnji.

Regionalna prizivna sodišča: za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na prvi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč, kadar se odločbe teh sodišč lahko izpodbijajo.

Sodišča tretje stopnje

Regionalna prizivna sodišča: za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na drugi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč na drugi stopnji.

Sestava sodišč

Kadar je za zadevno kaznivo dejanje predpisana zaporna kazen osem ali več let, **okrožna sodišča sodijo v senatu, ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika**. V drugih zadevah **odloča sodnik posameznik**.

Splošno sodišče, ki deluje kot sodišče prve stopnje, prav tako vodi postopke **v senatu, ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika**.

Sodišče, ki deluje kot **sodišče druge ali tretje stopnje**, vodi postopke **v senatu, sestavljenem iz treh poklicnih sodnikov**. **Vrhovno sodišče (Kúria)** vodi postopke **v senatu, sestavljenem iz treh ali petih poklicnih sodnikov**.

Sorodne povezave

 [Uradna spletna stran madžarskih sodišč](#)

Zadnja posodobitev: 30/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Malta

Ta del vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Malti.

Redna sodišča splošne pristojnosti – uvod

V razpredelnicah so na voljo informacije o civilnih in kazenskih sodiščih na Malti.

Civilna sodišča

Pritožbeno sodišče	Druga stopnja Pritožbe	Pritožbeno sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe civilnih sodišč v okviru svoje višje in nižje pristojnosti. (i) To sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe prvega senata civilnega sodišča in oddelka za družinske zadeve civilnega sodišča. (ii) To sodišče odloča tudi o pritožbah zoper odločbe mirovnih sodišč v civilnih zadevah, razsodišč za spore majhne vrednosti in upravnih razsodišč.	(i) Odloča senat treh sodnikov. (ii) Odloča sodnik posameznik.
Civilno sodišče: Prvi senat civilnega sodišča Civilno sodišče (nepravdni oddelek) Civilno sodišče (oddelek za družinske zadeve)	Prva stopnja	Prvi senat civilnega sodišča obravnava zadeve civilne in/ali gospodarske narave , ki presejajo pristojnost mirovnega sodišča. V okviru svoje ustavnosodne pristojnosti obravnava tudi zadeve, povezane s kršitvami človekovih pravic in temeljnih svoboščin , ki jih varujeta ustava ter Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Civilno sodišče (nepravdni oddelek) je pristojno za odločanje o omejitvi ali odvzemu poslovne sposobnosti duševno bolnim osebam , postavitve skrbnikov tem osebam, uvedbo dedovanja in potrjevanje izvršiteljev oporok. Pri njem se tudi hranijo tajne oporoke. To sodišče obravnava vse družinske zadeve , kot so razveljavitev zakonske zveze, ločitev, razveza zakonske zveze, preživnina ter varstvo in vzgoja otrok.	Predseduje mu sodnik. Predseduje mu sodnik. Predseduje mu sodnik.
Mirovno sodišče	Prva stopnja		

		Mirovno sodišče ima na civilnem področju le nižjo pristojnost na prvi stopnji, ki je na splošno omejena na zahtevke, ki ne presegajo 15 000 EUR.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Mirovno sodišče za otok Gozo	Prva stopnja	Na civilnem področju ima mirovno sodišče za otok Gozo dvojno pristojnost : nižjo pristojnost, primerljivo s pristojnostjo mirovnega sodišča na Malti, in višjo pristojnost, v okviru katere ima enake pristojnosti kot prvi senat civilnega sodišča (razen njegove ustavnosodne pristojnosti) in kot nepravdni oddelek civilnega sodišča.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Razsodišče za spore majhne vrednosti	Prva stopnja	To razsodišče na podlagi načela pravičnosti v skladu z zakonodajo po skrajšanem postopku odloča o zahtevkih, ki ne presegajo vrednosti 5 000 EUR.	Predseduje mu razsodnik.

Kazenska sodišča

Kazensko pritožbeno sodišče	Druga stopnja	To sodišče v okviru svoje višje pristojnosti odloča o pritožbah , ki jih vložijo osebe, obsojene pred kazenskim sodiščem . To sodišče v okviru svoje nižje pristojnosti odloča o pritožbah zoper odločbe mirovnega sodišča, ki odloča kot kazensko sodišče.	Odloča senat treh sodnikov. Odloča sodnik posameznik.
Kazensko sodišče	Prva stopnja	To sodišče kot kazensko sodišče obravnava kazenske zadeve , ki presegajo pristojnost mirovnega sodišča.	Predseduje mu sodnik, ki zaseda skupaj z devetčlansko poroto.
Mirovno sodišče	Prva stopnja	Na kazenskem področju ima sodišče dvojno pristojnost: kot sodišče za kazenske zadeve, ki spadajo v njegovo pristojnost, in kot kazensko preiskovalno sodišče za kazniva dejanja, ki spadajo v pristojnost kazenskega sodišča. (i) Sodišče za kazenske zadeve – to sodišče je pristojno za obravnavo vseh zadev, povezanih s kaznivimi dejanji, ki se kaznujejo z zaporno kaznijo do šest mesecev. (ii) Kazensko preiskovalno sodišče – to sodišče izvaja predhodne preiskave v zvezi s kaznivimi dejanji in posreduje ustrezne spise generalnemu državnemu tožilcu. Če obtoženec ne poda ugovora, lahko generalni državni tožilec zadeve, ki se kaznujejo z zaporno kaznijo do deset let, preda nazaj mirovnemu sodišču, da zadevo obravnava in odloči v njej.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Mirovno sodišče za otok Gozo	Prva stopnja	Na kazenskem področju ima mirovno sodišče za otok Gozo enake pristojnosti kot mirovno sodišče v vlogi sodišča za kazenske zadeve in kazenskega preiskovalnega sodišča.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Sodišče za mladoletnike	Prva stopnja	Sodišče za mladoletnike odloča o obtožbah proti mladoletnim osebam , mlajšim od 16 let, in vodi druge postopke v zvezi z njimi ter lahko izda tudi odredbe o skrbništvu.	Predsedujejo mu mirovni sodnik in dva člana.

Pravne zbirke podatkov

Obiščite spletno stran **Organizacija pravosodja v državah članicah – Malta**, na kateri so na voljo podrobne informacije o podatkovnih zbirkah ter povezave do njih.

Sorodne povezave

- [Ministrstvo za pravosodje, kulturo in lokalno samoupravo](#)
- [Storitve sodišč](#)
- [Storitve sodišč – Sentenzi Online](#)
- [Storitve sodišč – sodni postopki](#)
- [Storitve sodišč – razpored obravnav po sodnih dvoranah](#)
- [Storitve sodišč– statistični podatki](#)
- [Storitve sodišč – sodne dražbe](#)
- [Storitve sodišč – sodni obrazci \(v malteščini\)](#)
- [Sodni izvedenci](#)
- [Pravne storitve \(Zakonodaja Malte\)](#)

Zadnja posodobitev: 22/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Nizozemska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč na Nizozemskem.

Okrožna sodišča

Večina sodnih postopkov se začne pri okrožnem sodišču (*rechtbank*). Nizozemska ima 11 okrožnih sodišč.

Vsako sodišče sestavlja več oddelkov:

civilno pravo (spori med državljani);

upravno pravo (spori med državljani in vlado);

kazensko pravo (kazniva dejanja);

lokalne zadeve (*kantonzaken*, na primer v zvezi z najemninami, dolgovi, pritožbami zoper kazni za prometne prekrške, delovnopравни spori in manjšimi kaznivimi dejanji).

Pravna sredstva

Stranka v postopku, ki ne soglaša z odločitvijo okrožnega sodišča, se lahko pritoži. Kazenske in civilne zadeve bo obravnavalo eno od štirih pritožbenih sodišč (*gerechtshoven*). V upravnih zadevah lahko, odvisno od predmeta, pritožbo obravnava:

pritožbeno sodišče;

Višje sodišče za zadeve s področja socialnega varstva in javnih uslužbencev (*Centrale Raad van Beroep*);

Višje upravno sodišče za gospodarske zadeve (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*);

Oddelek za upravne spore (*Afdeling bestuursrechtspraak*) pri Državnem svetu (*Raad van State*).

Vrhovno sodišče (*Hoge Raad*)

Vrhovno sodišče Nizozemske je najvišje sodišče na Nizozemskem na področju civilnega, kazenskega in davčnega prava. Vrhovno sodišče lahko razveljavi sodne odločbe, zlasti odločbe pritožbenih sodišč (zoper katere je mogoče na vrhovnem sodišču vložiti kasacijsko pritožbo). Vrhovno sodišče je odgovorno tudi za zagotavljanje pravne enotnosti in razvoja nizozemskega prava.

Več informacij o organizaciji sodnega sistema je na voljo na spletni strani rechtspraak.nl.

Pravne zbirke podatkov

Sodišča objavijo velik del izdanih odločb in sodb, ki so javnosti na voljo v podatkovni zbirki na spletišču rechtspraak.nl.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Sorodne povezave

[Nizozemski sodni sistem in vrhovno sodišče Nizozemske](#)

[Informacije o nizozemskem sodnem sistemu \(v angleščini\)](#)

Zadnja posodobitev: 25/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Avstrija

V tem razdelku so informacije o rednih sodiščih, ki odločajo v civilnih in kazenskih zadevah v Avstriji.

Redna sodišča – uvod

Sistem rednih sodišč je organiziran na štirih ravneh. Trenutno (januar 2017) so za **sojenje** pristojna naslednja sodišča:

116 okrožnih sodišč (*Bezirksgerichte*),

20 deželnih sodišč (*Landesgerichte*),

4 višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*),

vrhovno sodišče (*Oberster Gerichtshof*).

Od začetka leta 2013 se je z združevanjem okrožnih sodišč v zveznih deželah Zgornja Avstrija, Spodnja Avstrija in Štajerska število okrožnih sodišč postopoma zmanjšalo na 116 (od 1. julija 2014). Zaradi nadaljnjih sprememb v strukturi okrožnih sodišč, ki so bile določene za drugo polovico leta 2017 ter za leti 2018 in 2019, se je število okrožnih sodišč zmanjšalo za tri.

Javni interes v kazenskih zadevah varujejo naslednja tožilstva:

16 državnih tožilstev (*Staatsanwaltschaften*),

osrednje državno tožilstvo za pregon gospodarske kriminalitete in korupcije (*Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption*),

4 višja državna tožilstva (*Oberstaatsanwaltschaften*),

generalna prokuratura (*Generalprokuratur*).

Za **izvrševanje zapornih kazni** je pristojnih 27 zaporov.

A. Organizacija sodišč: pristojnost v civilnih in kazenskih zadevah

V sporih na prvi stopnji odločajo bodisi okrožna bodisi deželna sodišča. Razmejitev pristojnosti je v civilnih zadevah načeloma odvisna od vrste spora (pristojnost glede na vrsto zadeve), sicer pa od vrednosti spornega predmeta (pristojnost glede na vrednost spornega predmeta). Pristojnost glede na vrsto zadeve ima prednost pred pristojnostjo glede na vrednost spornega predmeta.

Razmejitev pristojnosti v kazenskih zadevah je odvisna od predpisanega razpona kazni za kaznivo dejanje.

Okrožna sodišča (prva organizacijska raven)

Okrožna sodišča so sodišča na prvi stopnji. Pristojna so za odločanje v:

civilnih zadevah, v katerih **vrednost spornega predmeta ne presega 15 000 EUR** (pristojnost glede na vrednost spornega predmeta);

določenih vrstah sporov (ne glede na vrednost spornega predmeta), zlasti v **zadevah s področja družinskega prava, najema in izvršbe** (pristojnost glede na vrsto zadeve);

kazenskih zadevah o vseh kaznivih dejanjih, za katera je predpisana samo denarna kazen, denarna kazen in zaporna kazen do največ enega leta ali samo takšna zaporna kazen (npr. za povzročitev telesne poškodbe iz malomarnosti, tatvino).

Deželna sodišča oziroma sodišča prve stopnje (druga organizacijska raven)

Deželna sodišča (*Landesgerichte*) (v kazenskih zadevah) oziroma sodišča prve stopnje (*Gerichtshöfe erster Instanz*) (v civilnih zadevah) so pristojna:

za odločanje na **prvi stopnji** v zadevah, o katerih ne odločajo okrožna sodišča. Tako so pristojna za spore na podlagi zakona o odgovornosti na področju jedrske energije, zakona o odgovornosti uradnih oseb, zakona o varstvu podatkov, zakona o varstvu konkurence ali zakona o varstvu avtorske in sorodnih pravic;

za odločanje na **drugi stopnji** o pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč.

Višja deželna sodišča oziroma sodišča druge stopnje (tretja organizacijska raven)

Višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*) oziroma sodišča druge stopnje (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*) tvorijo tretjo organizacijsko raven. Sedeže imajo na Dunaju (za Dunaj, Spodnjo Avstrijo in Gradiščansko), v Gradcu (za Štajersko in Koroško), Linzu (za Zgornjo Avstrijo in Salzburg) ter Innsbrucku (za Tirolsko in Vorarlberg).

Ta sodišča so **pritožbena sodišča v civilnih in kazenskih zadevah** (na drugi stopnji).

Poleg tega imajo ta sodišča posebno vlogo na področju **sodne uprave**. Predsednik višjega deželnega sodišča oziroma sodišča druge stopnje je vodja sodne uprave vseh sodišč znotraj njegovega okrožja. V tej vlogi je njegov edini in neposredni nadrejeni zvezni minister za pravosodje.

Vrhovno sodišče (četrti organizacijska raven)

Vrhovno sodišče (*Oberster Gerichtshof*) na Dunaju je **sodišče zadnje stopnje v civilnih in kazenskih zadevah**. Poleg ustavnega sodišča (*Verfassungsgericht*) in vrhovnega upravnega sodišča (*Verwaltungsgerichtshof*) je določeno kot najvišji sodni organ. To pomeni, da zoper njegove odločitve ni pravnega sredstva (v nacionalnem pravnem sistemu).

Sodna praksa vrhovnega sodišča pomembno prispeva k **enotnemu izvajanju zakonodaje** na celotnem ozemlju zvezne države.

Čeprav nižja sodišča niso zakonsko vezana na odločitve najvišjega sodišča, praviloma upoštevajo njegovo sodno prakso.

B. Pristojnost v civilnih zadevah

Pristojnost v civilnih zadevah se izvaja v splošnem civilnem postopku, delovnopravnem postopku, postopku v gospodarskih zadevah in nepravdnem postopku.

V splošnem civilnem postopku se odloča v tistih zadevah zasebnega prava, v katerih ne odloča gospodarsko ali delovno sodišče ali v katerih se ne odloča v nepravdnem postopku.

C. Sodno varstvo

C.1. Sodno varstvo v civilnih zadevah

V **splošnem civilnem postopku** praviloma odločajo sodišča na dveh stopnjah, v določenih primerih pa tudi na treh stopnjah. V sporih na prvi stopnji odločajo bodisi okrožna bodisi deželna sodišča.

Če je na prvi stopnji pristojno okrožno sodišče, se pravna sredstva vložijo pri deželnem sodišču (sodišču prve stopnje). O pravnih sredstvih odloča pritožbeni senat (*Berufungssenat*) tega sodišča.

Če na prvi stopnji odloča deželno sodišče (sodišče prve stopnje), se pravna sredstva vložijo pri sodišču druge stopnje, kjer na drugi stopnji odloča pritožbeni senat.

Sodišča druge stopnje so pristojna le za sodno presojo odločb sodišč na prvi stopnji. V posamezni zadevi zato praviloma odločijo le o zahtevkih in v skladu z dejanskim stanjem, na podlagi katerih je bila izdana odločba po končani ustni obravnavi na prvi stopnji. Sodišča druge stopnje lahko v zadevi sama meritorno odločijo (potrdijo ali spremenijo odločitev sodišča prve stopnje). V ta namen lahko – v okviru zahtevkov in ugotovljenih dejstev iz postopka na prvi stopnji – bodisi izvedejo cel postopek ali del postopka bodisi ga dopolnijo, lahko pa tudi razveljavijo odločbo sodišča na prvi stopnji in mu naložijo, naj ponovno odloči v zadevi, ali pa zavrnejo tožbo.

V zadevah, v katerih se zahteva odločitev o pravnih vprašanih bistvenega pomena, se lahko vložijo pravna sredstva pri vrhovnem sodišču.

Vrhovno sodišče odloča le o pravnih vprašanih in je zato pri odločanju vezano na do takrat ugotovljena dejstva. V ta namen odloča le o zakonitosti na takšni podlagi izdane odločbe ali pa ugotovi ničnost odločbe in v omejenem obsegu tudi napake postopka pred sodišči nižje stopnje. Vrhovno sodišče nima zgolj kasacijske pristojnosti; tudi to sodišče lahko v zadevi samo meritorno odloči (potrdi ali spremeni odločbo sodišča nižje stopnje), razveljavi do takrat izdane odločbe ter sodišču prve ali druge stopnje naloži, naj ponovno odloči v zadevi, ali pa zavrne tožbo.

Na prvi stopnji odloča v večini zadev sodnik posameznik (le v sporih, v katerih vrednost spornega predmeta presega 100 000 EUR, na zahtevo stranke odloča senat treh sodnikov). Na drugi stopnji odloča senat treh, pri vrhovnem sodišču pa senat petih sodnikov. O pravnih vprašanih bistvenega pomena (na primer glede spremembe ustaljene sodne prakse) pri vrhovnem sodišču odloča t. i. veliki senat enajstih sodnikov.

C.2. Sodno varstvo v kazenskih zadevah

V kazenskem postopku sta predvideni dve zaporedni stopnji.

Če na prvi stopnji odloča okrožno sodišče, se lahko vložijo pravna sredstva:

za ugotovitev ničnosti,

za izpodbijanje obsodbe in višine kazni.

Nadrejeno deželno sodišče o pravnem sredstvu odloča v senatu treh sodnikov.

Če na prvi stopnji odloča sodnik posameznik deželnega sodišča (o vseh kaznivih dejanjih, za katera je predpisana kazen zapora do petih let, kot je na primer kriva izpovedba), se lahko vložijo pravna sredstva:

za ugotovitev ničnosti,

za izpodbijanje obsodbe in višine kazni.

Nadrejeno višje deželno sodišče o pravnem sredstvu odloča v senatu treh sodnikov.

Kadar sta na prvi stopnji pristojna senat sodnikov porotnikov (*Schöffengericht*) ali porota (*Geschworenengericht*) pri deželnem sodišču, se pravno sredstvo za ugotovitev ničnosti vložijo pri vrhovnem sodišču. Če se s pravnim sredstvom izpodbija višina kazni, o njem odloča nadrejeno višje deželno sodišče.

D. Pravna sredstva

V **splošnem civilnem postopku** se lahko zoper prvostopenjske odločbe vložijo pritožba (*Berufung*). Pritožba se lahko v vseh primerih vložijo zaradi ničnosti ali zmotne uporabe materialnega prava, v določenih primerih ali če vrednost spornega predmeta presega 2 700 EUR, pa tudi zaradi kršitev postopka ali zmotne ugotovitve dejanskega stanja.

Zoper odločbe sodišč druge stopnje se lahko vložijo revizija (*Revision*). To pravno sredstvo se vložijo pri vrhovnem sodišču pod pogoji, ki so odvisni od vrste zadeve. Načeloma vrhovno sodišče odloča le o pravnih vprašanih bistvenega pomena; predložitev takšnega vprašanja je zato pogoj, da vrhovno sodišče odloča o reviziji. Ne glede na navedeno v določenih primerih odločb sodišč druge stopnje ni mogoče izpodbijati (če vrednost spornega predmeta ne presega 5 000 EUR) ali pa mora dopustnost revizije, ki se vložijo pri vrhovnem sodišču, ugotoviti tudi sodišče druge stopnje (neposredno ali na podlagi novega zahtevka), če vrednost spornega predmeta ne presega 30 000 EUR.

E. Pravne zbirke podatkov

Spletišče avstrijskega pravosodja (<http://www.justiz.gv.at/>) vsebuje splošne informacije o avstrijskem pravosodnem sistemu.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do spletišča avstrijskega pravosodja je brezplačen.

Uporabne povezave

 [Pristojnost sodišč – Avstrija](#)

Zadnja posodobitev: 27/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Poljska

Ta stran vam ponuja informacije o organizaciji rednih sodišč na Poljskem.

Redna sodišča

Sistem rednih sodišč na Poljskem obsega **pritožbena** (sądy apelacyjne), **okrožna** (sądy okręgowe) in **okrajna sodišča** (sądy rejonowe). Ta sodišča med drugim odločajo o zadevah kazenskega, civilnega, družinskega in mladoletniškega prava, gospodarskega prava, delovnega prava in prava socialne varnosti – razen o zadevah, dodeljenih posebnim sodiščem, kot so vojaška sodišča.

Splošna sodišča tudi vodijo **zemljiško knjigo** in **hipotekarni register** ter **poroštveni register**, **nacionalni sodni register** in **nacionalni kazenski register**.

Civilna sodišča

Vsako **pritožbeno**, **okrožno** in **okrajno** sodišče ima civilni oddelek (wydział cywilny).

Kazenska sodišča

Vsako **pritožbeno**, **okrožno** in **okrajno** sodišče ima kazenski oddelek (wydział karny).

Pravne zbirke podatkov

Spletna stran [poljske Vlade](#) vsebuje seznam objavljenih zakonov od leta 1918 naprej.

Dostop do baze podatkov je **brezplačen**.

Zadnja posodobitev: 10/12/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Portugalska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti na Portugalskem.

Organizacija sodišč splošne pristojnosti

Poleg ustavnega sodišča, ki je pristojno zlasti za odločanje o vprašanih zakonitosti oziroma ustavnosti, na Portugalskem obstajajo naslednje kategorije sodišč:

- Vrhovno sodišče ter prvostopenjska in drugostopenjska sodišča;
- Vrhovno upravno sodišče ter druga upravna in davčna sodišča;
- Računsko sodišče.

Obstajajo tudi pomorska, arbitražna in mirovna sodišča.

Zadeve in senati, v katerih zgoraj navedena sodišča lahko sestavljajo, ločeno ali skupaj, sodišče za spore glede pristojnosti [*Tribunal dos Conflitos* – sodišče, ki obravnava prekrivanje pristojnosti], so določeni z zakonom.

Brez poseganja v določbe glede vojaških sodišč [*tribunais militares*], ki se lahko vzpostavijo v vojnem stanju, so sodišča z izključno pristojnostjo za odločanje o nekaterih vrstah kaznivih dejanj prepovedana.

Sodišča

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče je najvišji organ v hierarhiji sodišč, brez poseganja v pristojnost ustavnega sodišča. Ima oddelke za civilne, kazenske in socialne zadeve.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno sodišče zaseda pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), in sicer na plenarni ravni (zasedajo sodniki vseh oddelkov), po specializiranih oddelkih in na splošno po oddelkih.

Razen v primeru zakonsko določenih izjem vrhovno sodišče obravnava samo pravna vprašanja.

Pritožbena sodišča

Pritožbena sodišča [*tribunais da relação*] so praviloma drugostopenjska sodišča.

V tem trenutku imajo pritožbena sodišča sedež v Lizboni, Portu, Coimbri, Évori in Guimarãesu. Delujejo pod vodstvom predsednika [predsedujočega sodnika] na plenarnih sejah ali po oddelkih.

Pritožbena sodišča imajo oddelke za civilne, kazenske in socialne zadeve.

Sodišča prve stopnje

Prvostopenjska sodišča so običajno okrajna sodišča [*tribunais de comarca*].

Praviloma so pristojna za področje okraja, lahko pa tudi za enega ali več okrajev ali območij, ki so posebej določeni z zakonom.

Ta sodišča so splošno pristojna v civilnih in kazenskih zadevah ter v vseh zadevah, ki niso dodeljene drugim sodiščem.

Na prvi stopnji lahko obstajajo sodišča s posebno pristojnostjo (obravnavajo posebne zadeve, določene v skladu z veljavnimi vrstami postopkov) in specializirana sodišča za odločanje o posebnih zadevah (ne glede na veljavne vrste postopkov).

Sodišča so lahko razdeljena na senate (s splošno, specializirano ali posebno pristojnostjo) ali na oddelke s posebno pristojnostjo, če je to utemeljeno zaradi obsega in zapletenosti zadeve.

V okviru vsakega sodišča, senata ali oddelka odloča eden ali več sodnikov.

Upravna in davčna sodišča

Upravna in davčna sodišča so pristojna za odločanje o pravnih sredstvih, ki se nanašajo na reševanje sporov v zvezi s pravnimi razmerji v upravnih in davčnih zadevah.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno sodišče je najvišji organ v hierarhiji upravnih in davčnih sodišč, brez poseganja v pristojnost ustavnega sodišča.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno upravno sodišče ima poseben oddelek za upravne spore ter oddelek za reševanje davčnih sporov. Njegova glavna pristojnost je odločanje o pravnih sredstvih zoper sodbe osrednjih upravnih sodišč.

Vrhovno upravno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagajo trije podpredsedniki.

Glede na vsebino sodišče odloča v obliki polnega senata, polnega senata za vsak oddelek ali po oddelkih. Pravna vprašanja obravnava le polni senat ali senat za vsak oddelek.

Osrednji upravni sodišči

Osrednji upravni sodišči sta praviloma sodišči druge stopnje. Trenutno obstajata dve osrednji upravni sodišči (sever in jug).

Njuna glavna naloga je odločanje o pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih upravnih sodišč [*tribunais de círculo*] in davčnih sodišč.

Vsako osrednje upravno sodišče ima oddelek za upravne spore ter oddelek za reševanje davčnih sporov.

Osrednje upravno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagajo trije podpredsedniki.

Osrednji upravni sodišči proučujeta dejstva in pravna vprašanja.

Okrajna upravna sodišča in davčna sodišča

To so prvostopenjska sodišča, katerih glavna naloga je odločanje v sporih v zvezi z upravnimi in davčnimi zadevami. Lahko delujejo samostojno, v okviru okrožnega upravnega in davčnega sodišča [*tribunal tributário*] ali pa skupaj v okviru upravnega in davčnega sodišča [*tribunal administrativo e fiscal*].

Delujejo pod vodstvom predsednika, ki ga imenuje Vrhovni svet davčnih in upravnih sodišč [*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*] za petletni mandat.

Praviloma odloča sodnik posameznik, vendar zakonodajca za nekatere primere določa odločanje v različnih senatih.

Mirovna sodišča [*Julgados de Paz*]

Mirovna sodišča so zunajsodna sodišča, ki imajo svoj lasten način delovanja in organizacijo, lastne mediacijske službe in so pristojna za obravnavanje in odločanje o zadevah, ki spadajo v pristojnost prvostopenjskih sodišč.

Zadnja posodobitev: 09/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Romunija

Ta stran vsebuje informacije o rednih sodiščih v Romuniji.

Uvod v pravosodni sistem Romunije

Struktura pravosodnega sistema Romunije:

Sodišča in tožilstva

Raven 1

Sodišča prve stopnje (176)

Tožilstva

Raven 2

Sodišča druge stopnje (42)

Posebna sodišča druge stopnje (3)

Sodišče za družinske zadeve in mladoletnike (1)

Tožilstva

Raven 3

Pritožbena sodišča (15)

Tožilstva

Raven 4

Vrhovno kasacijsko sodišče

Tožilstvo

Pravosodni sistem Romunije sestavljajo vrhovno kasacijsko sodišče in druga sodišča.

Sodišča

Vrhovno kasacijsko sodišče

 Vrhovno kasacijsko sodišče je kot najvišje sodišče v Romuniji edina pravosodna institucija, ki zagotavlja, **da druga sodišča enotno razlagajo in uporabljajo pravo. Glavni postopek za doseganje tega cilja je revizija v interesu prava.**

Vrhovno kasacijsko sodišče ima štiri oddelke, od katerih je vsak pristojen za svoje področje:

civilni oddelek I;

civilni oddelek II;

kazenski oddelek;

oddelek za upravne in davčne pravne spore.

Preostali oddelki vrhovnega sodišča, ki imajo svoje pristojnosti, so **štirje senati petih sodnikov, združeni oddelki, senat za revizijo v interesu prava in senat za odločanje o nekaterih pravnih vprašanjih.**

Civilni oddelek I, civilni oddelek II ter oddelek za upravne in davčne pravne spore pri vrhovnem kasacijskem sodišču obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe pritožbenih sodišč in odločbe drugih sodišč, kot določa zakon, ter pravna sredstva zoper nepravnomočne sodbe ali katere koli pravosodne akte, zoper katere ni druge pritožbe, če je bil v taki zadevi postopek pred pritožbenim sodiščem prekinjen.

Kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča obravnava:

na prvi stopnji zadeve in vloge, za katere je vrhovno kasacijsko sodišče po zakonu pristojno na prvi stopnji;

kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča kot sodišče prve stopnje obravnava zadeve, ki se nanašajo na veleizdajo, kazniva dejanja, ki jih storijo člani obeh domov romunskega parlamenta in poslanci Evropskega parlamenta iz Romunije, člani vlade, sodniki ustavnega sodišča, člani vrhovnega sodnega sveta, sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča ter tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

pravna sredstva zoper sodbe v kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji izreče pritožbeno sodišče ali vojaško pritožbeno sodišče;

pravna sredstva zoper sodbe v kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji izreče pritožbeno sodišče, vojaško pritožbeno sodišče ali kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča;

pravna sredstva zoper nepravnomočne sodbe ali katere koli pravosodne akte, zoper katere ni druge pritožbe, če je bil v taki zadevi postopek pred pritožbenim sodiščem prekinjen;

pritožbe zoper pravnomočne kazenske sodbe, kot določa zakon;

predloge za sprejetje predhodne odločbe za razjasnitev nekaterih pravnih vprašanj;

spore o pristojnosti, kadar je to sodišče nadrejeno obema sodiščema v sporu o pristojnosti;

zahteve za napotitev s pristojnega pritožbenega sodišča drugemu pritožbenemu sodišču;

druge zadeve, če tako določa zakon.

Senati petih sodnikov

Na podlagi člena 24 zakona št. 304/2004, kakor je bil ponovno objavljen, naknadno dopolnjen in spremenjen, senati petih sodnikov obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izda kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča, po prvotni odobritvi pritožbe zoper sodbe, ki jih na podlagi pritožbe izdajo senati petih sodnikov, pravna sredstva zoper sklepe, ki jih na prvi stopnji izda kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča, disciplinske zadeve na podlagi zakona in druge zadeve, ki so nanje naslovljene in ki po zakonu spadajo v njihovo pristojnost, ter pravna sredstva zoper sodbe, s katerimi se zavrne napotitev na ustavno sodišče in ki jih izda drug senat petih sodnikov. V skladu s členom 51(3) zakona št. 317/2004, kakor je bil ponovno objavljen, senati petih sodnikov obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih v disciplinskih zadevah izda vrhovni sodni svet.

Združeni oddelki vrhovnega kasacijskega sodišča obravnavajo:

vprašanja v zvezi s spremembami sodne prakse vrhovnega kasacijskega sodišča;

zaprošilo ustavnemu sodišču, naj odloči glede ustavnosti zakonov pred njihovo razglasitvijo.

Pritožbeno sodišče

 Pritožbena sodišča v Romuniji vodi predsednik, ki mu lahko pomagata en ali dva podpredsednika.

Pritožbeno sodišče ima specializirane oddelke ali senate za:

civilne zadeve;

kazenske zadeve;

zadeve, povezane z mladoletniki, ali družinske zadeve;

zadeve, povezane z upravnimi ali davčnimi spori;

zadeve v zvezi z delovnimi spori in spori v zvezi s socialnim zavarovanjem, družbami, poslovnim registrom, insolventnostjo, nelojalno konkurenco in drugimi zadevami ter

pomorske zadeve in zadeve v zvezi s celinskimi plovnimi potmi.

Vsako od 15 pritožbenih sodišč je samostojna pravna oseba, ki je pristojna za območje več sodišč druge stopnje (približno 3).

V civilnih zadevah pritožbena sodišča obravnavajo naslednje zadeve:

kot **sodišča prve stopnje** obravnavajo vloge v zvezi z upravnimi in davčnimi spori v skladu s posebnimi pravnimi določbami;

kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča druge stopnje;

kot **revizijska sodišča** obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih na podlagi pritožbe izdajo sodišča druge stopnje, ali zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča druge stopnje, če po zakonu zoper njih ni pritožbe, pa tudi v vseh drugih primerih, če tako izrecno določa zakon.

V kazenskih zadevah pritožbena sodišča obravnavajo naslednje zadeve:

kot sodišča prve stopnje:

kazniva dejanja iz členov 394 do 397, 399 do 412 in 438 do 445 kazenskega zakonika;

kazniva dejanja, ki se nanašajo na nacionalno varnost Romunije, kot določajo posebni zakoni;

kazniva dejanja, ki jih storijo sodniki sodišča prve stopnje ali sodišča druge stopnje ali tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

kazniva dejanja, ki jih storijo odvetniki, notarji, sodni izvršitelji ali revizorji računskega sodišča ter zunanji javni revizorji;

kazniva dejanja, ki jih storijo vodje verskih skupnosti, organiziranih v skladu z zakonom, ter drugi visoki verski predstavniki, ki imajo vsaj položaj škofa ali enakovreden položaj;

kazniva dejanja, ki jih storijo pomožni sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča, sodniki pritožbenega sodišča in vojaškega pritožbenega sodišča ter tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

kazniva dejanja, ki jih storijo člani računskega sodišča, predsednik zakonodajnega sveta, varuh človekovih pravic, namestnik varuha človekovih pravic in kvestorji;

vloge za prenos v drugo pristojnost, kot določajo zakoni.

Kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper kazenske sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča prve in druge stopnje.

Pritožbena sodišča odločajo tudi o **sporih o pristojnosti** med sodišči druge stopnje ali sodišči prve stopnje in sodišči druge stopnje na svojem območju pristojnosti ali med sodišči prve stopnje znotraj pristojnosti različnih sodišč druge stopnje na območju pristojnosti pritožbenega sodišča.

Pritožbena sodišča odločajo tudi o zahtevah za **izročitev** obsojencev ali njihovo premestitev v tujino.

Sodišča druge stopnje

Vsako od **42 nacionalnih sodišč druge stopnje** je samostojna pravna oseba, organizirana na ravni okrožja. Območje pristojnosti vsakega sodišča druge stopnje pokriva vsa sodišča prve stopnje v okrožju sodišča druge stopnje.

Sodišča druge stopnje imajo specializirane oddelke ali senate za:

civilne zadeve;

kazenske zadeve;

zadeve, povezane z mladoletniki, ali družinske zadeve;

zadeve, povezane z upravnimi ali davčnimi spori;

zadeve v zvezi z delovnimi spori in spori v zvezi s socialnim zavarovanjem, družbami, poslovnim registrom, insolventnostjo, nelojalno konkurenco in drugimi zadevami ter

pomorske zadeve in zadeve v zvezi s celinskimi plovnimi potmi.

V civilnih zadevah sodišča druge stopnje obravnavajo naslednje zadeve:

kot sodišča prve stopnje obravnavajo vse vloge, ki po zakonu ne spadajo v pristojnost drugih sodišč;

kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča prve stopnje;

kot **revizijska sodišča** obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih izdajo sodišča prve stopnje, če po zakonu zoper njih ni pritožbe, pa tudi v vseh drugih primerih, če tako izrecno določa zakon.

V kazenskih zadevah sodišča druge stopnje obravnavajo naslednje zadeve:

kot sodišča prve stopnje:

kazniva dejanja zoper življenje, telesno celovitost in zdravje, kazniva dejanja zoper osebno svobodo, kazniva dejanja hudega poškodovanja premoženja, kazniva dejanja z izredno resnimi posledicami, tihotapljenje migrantov, mučenje, korupcija in kazniva dejanja v okviru služenja v vojski, razkritje obveščevalnih podatkov, ki so državna skrivnost, razkritje tajnih obveščevalnih podatkov, nezakonita pridobitev sredstev, poneverba, neupoštevanje režima, ki velja za jedrske ali druge radioaktivne snovi, neupoštevanje režima, ki velja za razstrelivo, prenos aidsa, kazniva dejanja zoper varnost in celovitost informacijskih sistemov in podatkov ter vzpostavitev organizirane kriminalne združbe;

naklepna kazniva dejanja, katerih posledica je smrt osebe;

kazniva dejanja, pri katerih vlogo tožilstva prevzame direktorat za preiskovanje organiziranega kriminala in terorističnih kaznivih dejanj (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*) ali nacionalni direktorat za preprečevanje korupcije, razen če po zakonu spadajo v pristojnost višjih sodišč;

kazniva dejanja, ki vključujejo pranje denarja in davčno utajo, na podlagi člena 9 zakona št. 241/2005 za preprečevanje davčnih utaj in boj proti njim, kakor je bil naknadno spremenjen;

druga kazniva dejanja, za katera so pristojna po zakonu.

Sodišča druge stopnje odločajo v sporih o pristojnosti med sodišči prve stopnje znotraj svojega območja pristojnosti ter o pravnih sredstvih zoper sodbe, ki jih izdajo sodišča prve stopnje v zadevah, za katere tako določa zakon.

Sodišča prve stopnje

Sodišča prve stopnje niso samostojne pravne osebe; ustanovljena so znotraj nacionalnih okrožij in v Bukarešti.

V civilnih zadevah sodišča prve stopnje obravnavajo predvsem naslednje zadeve:

vloge, ki so na podlagi civilnega zakonika v pristojnosti sodišča za družinske zadeve in skrbništvo, razen zadev, glede katerih zakon izrecno določa drugače; vloge, ki se nanašajo na evidence osebnih stanj, v skladu z zakonom;

vloge, povezane z upravljanjem večnadstropnih zgradb, stanovanj ali prostorov, ki so v izključnem lastništvu več oseb, ali s pravnimi razmerji, ki jih vzpostavijo združenja lastnikov stanovanj z drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, kot je ustrezno;

vloge za deložacijo;

vloge, ki se nanašajo na skupne stene ali jarke, razdaljo med zgradbami ali nasadi, pravico do prehoda ter vsa druga bremena ali omejitve, ki vplivajo na lastninske pravice, kot določa zakon, o katerih sta se sporazumeli stranki ali ki jih je določilo sodišče;

vloge, povezane s spremembami glede meja ali označevanjem meja;

vloge za zaščito premoženja;

vloge, povezane z obveznostmi do izvajanja ali opustitve dejanj, ki jih ni mogoče ovrednotiti v denarju, ne glede na to, ali temeljijo na pogodbi, razen tistih, ki so po zakonu v pristojnosti drugih sodišč;

vloge za izdajo sodne odločbe o smrti osebe;

vloge za sodno razdelitev premoženja, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge v zapuščinskih zadevah, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge za priposestvanje, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge v zadevah v zvezi s pravico do posesti, razen tistih, ki so na podlagi posebnega zakona v pristojnosti drugih sodišč;

vse druge vloge, ki se lahko ovrednotijo v denarni vrednosti, in sicer do vključno 200 000 RON, ne glede na to, ali imata stranki poklicni status.

Sodišča prve stopnje obravnavajo tudi pritožbe zoper odločbe lokalnih javnih upravnih organov z lokalno pristojnostjo in drugih organov s takšno pristojnostjo, če tako določa zakon, ter vse druge vloge, za katere so po zakonu pristojna.

V kazenskih zadevah sodišča prve stopnje obravnavajo predvsem naslednje zadeve:

na splošno vse vrste kaznivih dejanj, razen tistih, za katere zakon določa, da jih morajo na prvi stopnji obravnavati sodišča druge stopnje, pritožbena sodišča ali vrhovno kasacijsko sodišče.

Več informacij o teh sodiščih je na voljo na [portal](#)u sodišč, ki ga vzdržuje romunsko ministrstvo za pravosodje.

Pravne zbirke podatkov

Na spletu so na voljo naslednje pravne zbirke podatkov:

vrhovno kasacijsko sodišče svojo sodno prakso objavlja na svojem [spletišču](#);

sodišča objavljajo povzetke sodb na portalu sodišč. Glej na primer [povzetke sodb pritožbenega sodišča iz Bukarešte](#);

pravna zbirka podatkov, ki jo vodi in ureja [romunski zakonodajni svet](#), [Pristojnost sodišč – Romunija](#).

Zadnja posodobitev: 24/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Slovenija

Na tej strani so navedene informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti v Sloveniji.

Sodišča splošne pristojnosti

V skladu z 98. členom Zakona o sodiščih so sodišča splošne pristojnosti v Sloveniji:

okrajna sodišča,

okrožna sodišča,

višja sodišča,

Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče).

Pristojnost okrajnih sodišč

V skladu z 99. členom Zakona o sodiščih so okrajna sodišča v Sloveniji pristojna v naslednjih zadevah:

Kazenske zadeve

Sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zapora do treh let, razen v zadevah kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja.

Opravljanje preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke.

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Civilne zadeve

Sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

v pravnih zadevah v skladu z Zakonom o pravnem postopku;

v zapuščinskih in drugih nepravdnih zadevah, če zakon ne določa drugače, ter za vodenje zemljiške knjige;

v zadevah izvršbe in zavarovanja, če zakon ne določa drugače.

Druge zadeve

Sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, kadar to določa zakon.

Pravna pomoč

Opravljanje zadev pravne pomoči, za katere ni po zakonu pristojno drugo sodišče in za opravljanje mednarodne pravne pomoči v zadevah o prekrških.

Pristojnost okrožnih sodišč

V skladu s členom 101 Zakona o sodiščih so okrožna sodišča v Sloveniji pristojna v naslednjih zadevah:

Kazenske zadeve

Sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera niso pristojna okrajna sodišča.

Opravljanje preiskav ali preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj (iz točke 1).

Opravljanje predhodnih postopkov in sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih mladoletnikov.

Odločanje na prvi stopnji o izvršitvi kazenske sodbe tujega sodišča.

Izvrševanje kazenskih sodb (iz točk 1, 3 in 4) in izvrševanje kazenskih sodb okrajnih sodišč.

Odločanje o dovolitvi posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine.

Odločanje v zunajobravnavnem senatu (tudi v kazenskih zadevah iz pristojnosti okrajnih sodišč).

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Opravljanje nadzorstva glede zakonitega in pravilnega ravnanja z obsojenci ter nadzorstva nad priporniki.

Specializirani oddelki (okrožnih) sodišč so v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj pristojni za naloge iz točke 1, 2, 3, 6, 7 in 8.

Civilne zadeve

Sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

v pravnih zadevah v skladu z Zakonom o pravnem postopku,

o priznanju tujih sodnih odločb,

v zadevah prisilne poravnave, stečaja in likvidacije, kadar je v pristojnosti sodišča, ter v sporih v zvezi z njimi,

v sporih o pravicah intelektualne lastnine,

o predlogih za izdajo začasnih odredb vloženi pred začetkom spora, o katerem bo sodišče odločalo po pravilih v gospodarskih sporih, oziroma zadevah, v katerih je dogovorjena arbitražna pristojnost ter o predlogih za izdajo začasnih odredb v zadevah v zvezi z intelektualno lastnino

v nepravdnih postopkih, za katere tako določa zakon.

Druge zadeve

Vodenje sodnega registra.

Sojenje oziroma odločanje o drugih zadevah, če tako določa zakon.

Opravljanje zadev pravne pomoči v civilnih, kazenskih in drugih zadevah.

Opravljanje mednarodne pravne pomoči.

Pristojnosti višjih sodišč

V skladu s 104. členom Zakona o sodiščih Republike Slovenije so višja sodišča pristojna za:

Sojenje oziroma odločanje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč s svojega območja

Odločanje v sporih o pristojnosti med okrajnimi oziroma okrožnimi sodišči s svojega območja ter za odločanje o prenosu pristojnosti na drugo okrajno

oziroma okrožno sodišče s svojega območja

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Pravne zbirke podatkov

Ime in internetni naslov zbirke podatkov

 [Sodstvo Republike Slovenije](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

 [Sodstvo Republike Slovenije](#) omogoča dostop do številnih zbirk podatkov, kot so:

sodni sistem Republike Slovenije,

sodna uprava,

javne knjige (zemljiške knjige, sodni register).

Sorodne povezave

 [Seznam sodišč](#)

Zadnja posodobitev: 29/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [sk](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Slovaška

Ta stran vam ponuja informacije o organizaciji rednih sodišč na Slovaškem.

Redna sodišča splošne pristojnosti – uvod

Okrožna sodišča (*okresné súdy*) odločajo kot **sodišča prve stopnje** v **civilnih** in **kazenskih** zadevah, razen če sodni red drugače določa. Obravnavajo tudi volilne spore, kadar poseben predpis tako določa.

Območna sodišča (*krajské súdy*) odločajo kot **sodišča druge stopnje** v civilnih in kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji obravnavajo okrožna sodišča. Območna sodišča odločajo kot sodišča prve stopnje v upravnih zadevah, razen če poseben predpis določa drugače. Območna sodišča obravnavajo tudi druge zadeve, za katere posebni predpisi tako določajo (npr. Zakon o varstvu pred prestrežanjem komunikacij).

Vrhovno sodišče Slovaške republike (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) odloča o **rednih pravnih sredstvih** zoper odločbe območnih sodišč in specializiranega kazenskega sodišča, kadar tako določa zakonodaja.

Vrhovno sodišče Slovaške republike odloča tudi o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč, območnih sodišč, specializiranega kazenskega sodišča in lastne odločbe, kadar tako določa zakonodaja. Vrhovno sodišče Slovaške republike rešuje spore o stvarni pristojnosti med sodišči in drugimi organi javne uprave.

[Vrhovno sodišče](#) Slovaške republike lahko preda zadevo tudi sodišču, ki ni pristojno sodišče, kadar zakon in sodni red tako določata.

Pravne podatkovne zbirke

Več informacij je na voljo na spletišču [Ministrstva za pravosodje Slovaške republike](#).

Organizacija rednih sodišč splošne pristojnosti

Slovaško sodstvo

Slovaško sodstvo zajema:

okrožna sodišča,

območna sodišča,

specializirano kazensko sodišče,

Vrhovno sodišče Slovaške republike.

Pristojnost sodišč

Okrožna sodišča

Okrožna sodišča (*okresné súdy*) odločajo kot sodišča prve stopnje v civilnih in kazenskih zadevah, razen če sodni red drugače določa.

Obravnavajo tudi volilne spore, kadar poseben predpis tako določa.

Območna sodišča

Območna sodišča (*krajské súdy*) odločajo kot sodišča druge stopnje v civilnih in kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji obravnavajo okrožna sodišča.

Sodni red določa, v katerih civilnih in kazenskih zadevah območna sodišča odločajo kot sodišča prve stopnje.

Območna sodišča odločajo kot sodišča prve stopnje v upravnih zadevah, razen če poseben predpis določa drugače.

Obravnavajo tudi druge zadeve, za katere posebni predpisi tako določajo (npr. Zakon št. 166/2003 o varstvu zasebnosti pred nepooblaščenno uporabo informacijske tehnologije in spremembi nekaterih drugih zakonov).

Specializirano kazensko sodišče

Specializirano kazensko sodišče (*Špecializovaný trestný súd*) obravnava kazenske zadeve in druge zadeve, za katere sodni red tako določa.

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče (*Najvyšší súd*) odloča o:

rednih pravnih sredstvih zoper odločbe območnih sodišč in specializiranega kazenskega sodišča, kadar sodni red tako določa,

izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč, območnih sodišč, specializiranega kazenskega sodišča in lastne odločbe, kadar sodni red tako določa,

sporih o stvarni pristojnosti med sodišči in drugimi organi javne uprave,

predaji zadeve sodišču, ki ni pristojno sodišče, kadar sodni red tako določa,

drugih zadevah, kadar tako določa zakonodaja ali mednarodna pogodba.

Vrhovno sodišče izvaja **sodno presojo** v zadevah, v katerih je bilo meritorno odločeno.

Vrhovno sodišče tudi spodbuja **enotno razlago in dosledno uporabo zakonov** in drugih splošnih pravnih aktov, tako da:

v zadevi samo odloči,

sprejema mnenja, namenjena poenotenju razlage zakonov in drugih splošnih pravnih aktov,

objavlja pravnomočne sodbe bistvenega pomena v „zbirki mnenj Vrhovnega sodišča in odločb sodišč Slovaške republike“.

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 18/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [fi](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Finska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Finskem.

Redna sodišča – uvod

Sodišča na Finskem lahko razdelimo na **splošna sodišča** za civilne in kazenske zadeve, **upravna sodišča** in **specializirana sodišča**.

Izraz „**splošna sodišča**“ se nanaša na sodišča splošne pristojnosti. Z drugimi besedami, obravnavajo spore, za katere niso pristojna druga sodišča. Splošna sodišča so:

okrožna sodišča (*käräjäoikeus/tingsrätt*) (trenutno jih je 51, njihovo število pa se bo leta 2010 zmanjšalo na 27),

pritožbena sodišča (*hovioikeus/hovrätt*, 6),

Vrhovno sodišče (*Korkein oikeus / Högsta domstolen*),

Splošna upravna sodišča so upravna sodišča (*hallinto-oikeus / förvaltningsdomstol*, 8). Najvišje upravno sodišče je **Vrhovno upravno sodišče** (*Korkein hallinto-oikeus / Högsta förvaltningsdomstolen*).

Okrožna sodišča

Lokalna ali okrožna sodišča delujejo kot splošna sodišča prve stopnje. Obravnavajo civilne in kazenske zadeve, zadeve v zvezi z zastavnimi pravicami (nepremičninski davki) ter lastništvom nepremičnin (hipoteke in vpis lastninskih pravic). Trenutno je na Finskem 51 takih sodišč. Njihova velikost se močno razlikuje. Največja imajo okoli 80 sodnikov in okoli 250 članov celotnega osebja, vključno s tajniki uradov, sodnimi izvršitelji in pripravniki, ki se usposablja na sodišču. Najmanjša sodišča imajo dva stalna sodnika in okoli deset drugih javnih uslužbencev.

Določbe, ki urejajo delovanje in upravljanje teh sodišč, so v **Zakonu o okrožnih sodiščih** in pripadajoči uredbi, ustreznih poslovnih ter podrobnejših predpisih in navodilih, ki izhajajo iz statuta. V skladu z zakonom je glavni sodnik sodišča prve stopnje prav tako upravni vodja tega sodišča.

Okrožno sodišče ima prav tako člane, ki so porotniki in so udeleženi predvsem v kazenskih postopkih. Porotnike izberejo mestni sveti. Ministrstvo za pravosodje določi število porotnikov, ki jih izberejo občine. Njihove nagrade se izplačajo iz državnih sredstev.

Postopek na okrožnih sodiščih

Na okrožnih sodiščih je **civilna zadeva** razdeljena v dve fazi: **predhodno pripravo** in **glavno obravnavo**. Predhodna priprava se začne s pisnimi vlogami strank. Številni primeri – tisti, ki se nanašajo na izterjavo dolgov – se razrešijo že v tej fazi. Postopek poteka ustno, predseduje en sodnik.

Če zadeve ni mogoče razrešiti v tej fazi, se razpiše ločena glavna obravnava. V tem primeru je okrožno sodišče v sestavi enega sodnika ali treh sodnikov, razen v zadevah družinskega prava, v katerih sodi sodnik posameznik. Postopek poteka kar se da tekoče.

V **kazenskih zadevah** se sestava okrožnega sodišča razlikuje glede na kaznivo dejanje. Primere lažjih kaznivih ravnanj obravnava en sodnik, težja kazniva dejanja pa obravnava senat enega sodnika in treh porotnikov.

Za **kazenski postopek** so značilna ista načela kot v civilnih zadevah. Sodišče lahko od obtoženega zahteva, da pred glavno obravnavo poda izjavo. Postopek je ustni in sodba temelji na dejanskih okoliščinah, ki so jih stranke osebno predstavile sodišču. Vsi dokazi se izvedejo na glavni obravnavi. Postopek poteka kar se da tekoče. Sestava sodišča se ne more spremeniti med glavno obravnavo.

Če sodišče ne doseže **soglasja** glede sodbe, poteka glasovanje. Vsak član senata ima en glas. Če je v civilni zadevi glasovanje neodločeno, izreče sodnik svoje končno mnenje; v kazenski zadevi prevlada najmilejša možnost.

Sodba okrožnega sodišča prikazuje, kako je zadeva bila razrešena, in vsebuje obrazložitev. V večini primerov se sodba razglasi takoj po zaključku glavne obravnave. Pri obsežnih ali kako drugače zapletenih zadevah se sodba lahko izda z zamikom največ dveh tednov, razglasi pa jo sodna pisarna v pisni obliki.

Pritožbena sodišča

Finska ima šest **pritožbenih sodišč**. Kot sodišča višje stopnje odločajo o pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč. V določenih primerih pritožbena sodišča prav tako delujejo kot sodišča prve stopnje, na primer pri obtožbah zoper sodnika nižjega sodišča ali zoper javne uslužbence na visokem položaju. Pritožbena sodišča so prav tako odgovorna za nadziranje uporabe prava na okrožnih sodiščih in za nekatere zadeve, ki spadajo pod sodno upravljanje. Posebna upravna naloga je izdaja mnenja sodnemu izbirnemu odboru glede kandidatov za položaj sodnika na okrožnem sodišču ali pritožbenem sodišču. Mnenje izda pristojni odbor pritožbenega sodišča. Predsednik (glavni sodnik) pritožbenega sodišča je odgovoren za njegovo delovanje in učinkovitost. Pritožbeno sodišče je razdeljeno na **oddelke**, ki jih vodi višji sodnik, ki dela skupaj z drugimi sodniki. Zadeve na pritožbenem sodišču običajno obravnava senat treh sodnikov.

Postopek na pritožbenem sodišču

Do aprila 1998 so postopki na pritožbenem sodišču večinoma potekali v pisni obliki. V takih postopkih so zadeve obravnavane in razrešene na podlagi predstavitve, ki temelji na pisnih dokazih, predloženih sodišču. Zaradi reforme sodnih postopkov na pritožbenih sodiščih se je povečalo število ustnih obravnav. Prisedniki in višji sekretarji sodišča zdaj opravljajo funkcijo uradnika poročevalca (referenta).

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče je **najvišje pritožbeno sodišče**. Podobno kot pritožbeno sodišče je tudi Vrhovno sodišče razdeljeno na senate, ki jih mora sestavljati pet članov, da so sklepčni.

Da se zadeva predloži Vrhovnemu sodišču, mora zainteresirana stran ali stranka postopka zaprositi za dovoljenje, da lahko vloži pravno sredstvo zoper sodbo sodišča. Ob prejemu tega predloga Vrhovno sodišče preuči, ali lahko v zadevnem primeru dovoli pravno sredstvo. Zadevo preuči **senat** dveh ali treh oseb. Pravno sredstvo se lahko dovoli samo iz razlogov, ki jih določa zakon.

Od leta 1980 je Vrhovno sodišče institucija, ki izdaja precedense. Sodba v zadevi, ki jo je rešilo Vrhovno sodišče, postavlja pravno normo, ki jo morajo ostala sodišča upoštevati v podobnih zadevah. V zadevah, kjer je pritožbeno sodišče delovalo kot sodišče prve stopnje, ni potrebno dovoljenje za vložitev pravnega sredstva.

Vrhovnemu sodišču predseduje **predsednik**. Člani Vrhovnega sodišča se imenujejo sodniki Vrhovnega sodišča. Glavni sekretar, pomočniki glavnega sekretarja, nižji in višji sodni sekretarji lahko opravljajo funkcijo uradnika poročevalca (referenta).

Poleg obravnave zakonskih zadev Vrhovno sodišče imenuje sodnike načasne položaje za eno leto ali dlje. Vrhovno sodišče prav tako daje mnenja na predlagano zakonodajo in predloge za pomilostitev, poslane predsedniku Finske.

Postopek na Vrhovnem sodišču je običajno **pisni**. Potekajo pa lahko **ustne obravnave**, če se to šteje za potrebno.

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

 [Spletna stran finskega sodnega sistema](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

 [Spletna stran finskega sodnega sistema](#) vsebuje informacije o sodnem sistemu Finske. Je portal, kjer najdete vse na enem mestu, če iščete informacije o sodiščih, tožilcih, sodnih izvršiteljih, uradih pravne pomoči in drugih javnih organih, ki se ukvarjajo z upravljanjem sodstva na Finskem.

Vključuje na primer najnovejšo sodno prakso pritožbenih in upravnih sodišč.

Zadnja posodobitev: 08/02/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablja strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Švedska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Švedskem.

Redna sodišča – uvod

Redna sodišča obravnavajo kazenske in civilne zadeve. Organizirana so v **tristopenjskem sistemu**:

okrožna sodišča ([📄 Tingsrätt](#)),

pritožbena sodišča ([📄 Hovrätt](#).) in

[📄 vrhovno sodišče](#) (*Högsta domstolen*).

Redna upravna sodišča obravnavajo zadeve v zvezi z javno upravo. Organizirana so v tristopenjskem sistemu:

okrajna upravna sodišča ([📄 Förvaltningsrätt](#)),

upravna pritožbena sodišča ([📄 Kammarrätt](#)) in

[📄 vrhovno upravno sodišče](#) (*Högsta förvaltningsdomstolen*)

Poleg tega je bilo ustanovljenih nekaj posebnih sodišč in razsodišč za obravnavanje posebnih vrst primerov in zadev, kot sta [📄 delovno sodišče](#) (*Arbetsdomstolen*) in [📄 gospodarsko sodišče](#) (*Marknadsdomstolen*).

Zadnja posodobitev: 22/10/2015

Strani in jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Anglija in Wales

Na tej strani so na voljo informacije o rednih sodiščih v Angliji in Walesu.

Redna sodišča – uvod

V nadaljevanju je opisana organizacija različnih sodišč v Angliji in Walesu. Podrobne informacije so na voljo na spletni strani [📄 sodne službe njenega veličanstva](#), ki zagotavlja upravljanje in podporo za vsa sodišča razen za vrhovno sodišče.

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče Združenega kraljestva (Supreme Court of the United Kingdom) je 1. oktobra 2009 prevzelo pristojnosti pritožbenega odbora zgornjega doma parlamenta (Appellate Committee of the House of Lords). Prav tako je prevzelo prenesene funkcije sodnega odbora državnega sveta (Judicial Committee of the Privy Council), ki je najvišje pritožbeno sodišče v številnih državah skupnosti Commonwealth, na čezmorskih ozemljih Združenega kraljestva in pridruženih območjih britanske krone.

Novo vrhovno sodišče Združenega kraljestva je **najvišje pritožbeno sodišče** v Združenem kraljestvu tako za kazenske kot civilne zadeve, čeprav v škotskih kazenskih zadevah pri vrhovnem sodišču ni mogoče vložiti pravnega sredstva. Pravno sredstvo se lahko pri vrhovnem sodišču običajno vložijo le, če gre za pravna vprašanja javnega pomena.

Pritožbeno sodišče (Court of Appeal)

Pritožbeno sodišče ima kazenski in civilni oddelek ter običajno zaseda v Londonu.

Kazenski oddelek, ki mu predseduje **predsednik vrhovnega sodišča (Lord Chief Justice)**, obravnava pravna sredstva zoper obsodbe in kazni oseb, ki jih je obsodilo ali jim izreklo kazen kronsko sodišče (Crown Court). Kazenski oddelek pritožbenega sodišča lahko razveljavi ali potrdi obsodbo, odloči o obnovi postopka in v primeru pravnih sredstev zoper kazen to spremeni (ne more pa je zvišati). Vendar pa ima v zadevah, v katerih generalni tožilec (attorney general) predloži zadevo pritožbenemu sodišču, to sodišče pristojnost kazen zvišati, če meni, da je preblaga.

Sodišče ima širšo pristojnost za obravnavo izrednih pravnih sredstev, kot so pravna sredstva v zvezi s poročanjem ali omejitvijo javnega dostopa, pravna sredstva zoper odločitve, neugodne za tožilstvo, in različna pravna sredstva v skladu z Zakonom o premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem, iz leta 2002. Poleg tega sodišče obravnava pravna sredstva zoper odločitve vojaških sodišč.

Zadeve na kazenskem oddelku pritožbenega sodišča običajno obravnava senat treh sodnikov, kot odločitev sodišča pa se izda le ena sodba (večinsko mnenje).

Civilni oddelek pritožbenega sodišča vodi **Master of the Rolls**. Sodišče pretežno obravnava pravna sredstva zoper odločitve višjega sodišča (vključno s premoženjskim oddelkom, oddelkom Queen's Bench ter družinskim oddelkom) in grofijskih sodišč Anglije in Walesa ter določenih tribunalov. Ponavadi odloča senat treh sodnikov. Pri odločanju lahko sodniki sprejmejo katero koli odločitev, za katero menijo, da bi jo moralo sprejeti sodišče, katerega odločba se izpodbija. V nekaterih primerih sodišče višje stopnje vrne zadevo sodišču nižje stopnje v ponovno sojenje.

Pred pritožbenim sodiščem so priče le redko zaslišane. Odločbe običajno temeljijo na dokumentih, zapisnikih predhodnih zaslišanj in argumentih odvetnikov, ki zastopajo stranke.

Višje sodišče

Višje sodišče ima sedež v Londonu, čeprav se zadeve lahko obravnavajo tudi v drugih delih Anglije in Walesa. Višje sodišče lahko obravnava skoraj vsako tožbo v civilni zadevi – čeprav se v praksi ukvarja pretežno z obsežnejšimi in bolj zapletenimi zadevami. Sodišče ima tri oddelke:

oddelek Queen's Bench je največji izmed njih in obravnava širok spekter civilnih zadev. Te vključujejo odškodninske tožbe zaradi kršitev pogodb, tožbe za povračilo nepogodbene škode, tožbe zaradi obrekovanja, tožbe v gospodarskih sporih in zadeve na področju pomorstva (civilne tožbe v zvezi z ladjami, na primer trčenje, poškodba ladijskega tovora in reševanje ladje ali tovora),

premoženjski oddelek (Chancery Division) obravnava zlasti premoženjske zadeve, vključno z upravljanjem zapuščine, razlago oporok, patenti in intelektualno lastnino, plačilno nesposobnostjo ter s spori o gospodarskih družbah in partnerstvih,

družinski oddelek obravnava bolj zapletene razveze zakonske zveze in s tem povezane finančne zadeve ter razmerja med zakoncema. Obravnava zadeve glede skrbi za otroke (zlasti glede varstva in vzgoje, posvojitve in ugrabitve otrok), zadeve, povezane z zadevami v pristojnosti sodišča za skrbniške zadeve (Court of Protection), ter zadeve, povezane z zdravljenjem otrok, ki so v pristojnosti sodišča.

Upravno sodišče

Delo upravnega sodišča je raznoliko, upravno sodišče v Angliji in Walesu izvršuje **upravnopravno pristojnost** ter **nadzorno pristojnost** nad sodišči in tribunali na nižji stopnji.

Nadzorna pristojnost, ki jo upravno sodišče v glavnem izvaja s postopkom **sodne presoje** pravnih aktov oseb ali organov, ki opravljajo javne funkcije na področju prava. Namen sodne presoje je zagotoviti, da ti organi ali osebe sprejemajo pravilne in zakonite odločitve v okviru pristojnosti ali pooblastil, ki jim jih je podelil parlament.

Druge zadeve, ki jih obravnava upravno sodišče, obsegajo številna **zakonita pravna sredstva in vloge**:

pravico do izpodbijanja odločitev ministrov, organov lokalne samouprave in tribunalov, ki jo dajejo določeni predpisi,

vloge v skladu z Zakonom o državljanstvu, priseljevanju in azilu iz leta 2002,

pravna sredstva zoper določene odločitve magistratnih sodišč in kronskega sodišča,

pravna sredstva zoper sklep o privedbi stranke pred sodnika (habeas corpus),

pravna sredstva zoper sklep o priporu oseb zaradi žalitve sodišča,

vloge kverulantov,

vloge v skladu z Zakonom o mrlških oglednikih iz leta 1988,

različne vloge, podane v skladu z zakoni o preprečevanju terorizma, premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem, prometu s prepovedanimi drogami in kazenskem pravosodju.

Leta 2009 so se območni uradi upravnega sodišča odprli v Birminghamu, Cardiffu, Leedsu in Manchesteru, kar je vložnikom omogočilo, da so vložili določene vrste vlog bližje območju, s katerim so najbolj povezani. Območni urad se je novembra 2012 odprl tudi v Bristolu.

Oddelki višjega sodišča (Divisional courts)

Določena **pravna sredstva, vložena pri nižjih sodiščih**, obravnavajo oddelki višjega sodišča (in sicer v senatu dveh sodnikov).

Pravna sredstva, vložena pri grofijskih sodiščih, katerih obravnavanje je v pristojnosti premoženjskega oddelka in oddelka Queen's Bench, obravnavajo ustrezni oddelčni senati.

Senati oddelka Queen's Bench med drugim obravnavajo pravna sredstva, vložena zaradi kršitve določb predpisov s pravnimi akti magistratnih sodišč in kronskega sodišča (razen v primeru obtožnice, ki jo je obravnavalo kronsko sodišče).

Senat družinskega oddelka obravnava pravna sredstva zoper odločbe v družinskih zadevah, ki jih sprejmejo magistratna sodišča.

Grofijska sodišča (County Courts)

Grofijska sodišča obravnavajo večino **civilnih zadev** v Angliji in Walesu. Če poenostavimo, manj zapletene civilne zadeve obravnavajo grofijska sodišča in bolj zapletene zadeve višje sodišče. Večje število zadev, ki jih obravnavajo grofijska sodišča, je povezano z izterjavo dolga. Vendar pa obravnavajo tudi odvzem premoženja (npr. kadar so zapadli v plačilo obroki hipotekarnega posojila), zahtevke v zvezi s telesnimi poškodbami ali malomarnostjo in stečajne zadeve.

O zahtevkih za povračilo dolga ali odškodninskih zahtevkih pod 5 000 GBP se navadno odloči po **posebnem postopku v sporih majhne vrednosti**. To naj bi zagotovilo nizke stroške in neformalno reševanje sporov, ne da bi bilo treba najeti odvetnika. V takšnih primerih lahko sodnik prevzame preiskovalno vlogo ter pomaga tožniku in tožencu pojasniti zadevo. Na grofijskih sodiščih je v sporih majhne vrednosti na voljo mediacija, za druge sporne zahtevke pa je na voljo mediacija zunaj sodišča.

Grofijska sodišča obravnavajo tudi **družinske zadeve**, med drugim razvezo zakonske zveze, v povezavi z otroki pa njihovo nastanitev, varstvo in vzgojo ter posvojitve. Določene družinske zadeve so zapletene in jih lahko obravnava višje sodišče. V osrednjem delu Londona družinske zadeve obravnava primarna sodna pisarna družinskega oddelka višjega sodišča in ne lokalna grofijska sodišča. Družinska mediacija je na voljo pri Svetovalni in podporni sodni službi za otroke in družino (Children and Family Court Advisory and Support Service – CAFCASS).

Kronsko sodišče (Crown Court)

Kronsko sodišče je državno sodišče s sedežem v različnih središčih v Angliji in Walesu. Obravnava vsa **huda kazniva dejanja** v zadevah, ki so mu jih odstopila magistratna sodišča. Zadeve obravnava sodnik in porota, ki jo sestavlja 12 predstavnikov javnosti.

Včasih morajo porotniki sodelovati tudi pri obravnavi civilnih zadev, kot je tožba zaradi obrekovanja, čeprav so taki primeri redki. Kadar pa pride do tega, poteka sodna obravnava pred višjim ali grofijskim sodiščem. Kronsko sodišče je kot pritožbeno sodišče pristojno za zadeve, ki jih obravnavajo magistratni sodniki na magistratnih sodiščih.

Magistratna sodišča (Magistrate's Court)

Magistratna sodišča večinoma sodijo v **kazenskih zadevah**, zato obravnavajo večino kaznivih dejanj. Zadeve v zvezi s hujšimi kaznivimi dejanji odstopijo v sojenje kronskemu sodišču. Magistratna sodišča obravnavajo tudi **nekatero civilne zadeve**, kot so zadeve družinskega prava, izterjava nekaterih vrst dolga, kot je občinski davek, ter podelitev licenc (na primer licence za točenje alkoholnih pijač), kršitve licenčnih pogojev ali sodnih nalogov ter spore v zvezi s stavami in igrami na srečo.

Večino primerov na magistratnih sodiščih obravnavajo **magistratni sodniki laiki** (imenovani tudi mirovni sodniki (justices of the peace)). Magistratni sodniki laiki nimajo pravne izobrazbe. Ponavadi zasedajo v senatih treh sodnikov, v pravnih vprašanjih pa jim svetujejo pravniki. Bolj zapletene zadeve pred magistratnimi sodišči obravnavajo poklicni sodniki (imenovani tudi okrožni sodniki na magistratnih sodiščih), ki so zaposleni za polni delovni čas. Namestniki okrožnih sodnikov na magistratnih sodiščih delajo s skrajšanim delovnim časom.

Magistratna sodišča lahko osebam, obsojenim za kazniva dejanja, naložijo denarno in zaporno kazen (le za omejeno obdobje) – zato se nekatere zadeve odstopijo kronskemu sodišču, da izreče kazen.

Določena magistratna sodišča so pristojna kot „**sodišča za mladoletnike**“ ali „sodišča za postopke v družinskih zadevah“. Posebej usposobljeni magistratni sodniki obravnavajo obtožbe zoper otroke in mladoletnike ter vloge v zvezi z njimi oziroma družinske zadeve.

Sorodne povezave

 [Sodna služba njenega veličanstva](#)

Zadnja posodobitev: 30/11/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablja strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Redna sodišča - Severna Irsko

Na tej strani je pregled različnih vrst sodišč na Severnem Irskem.

Redna sodišča – uvod

Različna sodišča na Severnem Irskem so organizirana na naslednji način:

Vrhovno sodišče (The Supreme Court)

Leta 2009 je bila na novo **Vrhovno sodišče Združenega kraljestva** prenesena pristojnost pritožbenega odbora zgornjega doma. Sodišče je prevzelo tudi naloge, ki jih je prej opravljal sodni odbor Tajnega sveta – *Judicial Committee of the Privy Council* (najvišje pritožbeno sodišče v mnogih neodvisnih državah Commonwealtha, čezmorskih ozemljih Združenega kraljestva in samostojnih ozemljih pod suverenostjo Združenega kraljestva).

Vrhovno sodišče je **zadnje pritožbeno sodišče** v Združenem kraljestvu za kazenske in civilne zadeve, čeprav se v škotskih kazenskih zadevah ni mogoče pritožiti na vrhovno sodišče. Pritožba na vrhovno sodišče je običajno dovoljena le, če zadeva vključuje pravna vprašanja javnega pomena.

Pritožbeno sodišče (*The Court of Appeal*)

Pritožbeno sodišče Severne Irske se nahaja v glavnem civilnem sodišču (*Royal Courts of Justice*) v Belfastu. Obravnava pritožbe zoper odločbe kronskega sodišča v kazenskih zadevah in pritožbe zoper odločbe Višjega sodišča v civilnih zadevah.

Višje sodišče (*The High Court*)

Višje sodišče v Belfastu obravnava civilne zadeve in pritožbe v kazenskih zadevah ter je pristojno tudi za presojo dejanj posameznikov ali organizacij za zagotovitev, da so ravnali zakonito in pravično. Višje sodišče običajno obravnava zadeve, če višina zahtevka presega 30 000 GBP. V nekaterih okoliščinah se lahko zadeva, v kateri višina zahtevka presega 30 000 GBP, prenese z Višjega sodišča na grofijsko sodišče; zadeva, v kateri je vrednost zahtevka nižja od 30 000 GBP, pa se lahko z grofijskega sodišča prenese na Višje sodišče.

Višje sodišče ima naslednje tri oddelke:

Oddelek za družinske zadeve (*The Family Division*): Oddelek za družinske zadeve obravnava zapletene zadeve v zvezi z nespornimi razvezami zakonske zveze, skrbništvom, posvojitvijo, nasiljem v družini itd. Obravnava tudi pritožbe zoper odločbe magistratnih in grofijskih sodišč v zakonskih zadevah, obravnava zadeve duševno bolnih ljudi in enostavne zapuščinske zadeve.

Oddelek za gospodarske in davčne kazenske zadeve ter pomorsko pravo (*The Queens Bench Division*): Oddelek za gospodarske in davčne kazenske zadeve ter pomorsko pravo obravnava visoke in/ali zapletene odškodninske zahtevke. Obravnava tudi nekatere pritožbe zoper odločbe magistratnih in kronske sodišč. Poleg tega presoja zakonitost dejanj organizacij ter obravnava tožbe zaradi ustnega in pisnega obrekovanja.

Premoženjskopравни oddelek (*The Chancery Division*): Premoženjskopравни oddelek obravnava zadeve v zvezi s skrbniškimi skladi, izpodbijanjem oporok, likvidacijami podjetij, stečajni, hipotekami, dobroteljnimi ustanovami, napovedmi davkov (običajno davka na dohodek) itd.

Kronsko sodišče (*The Crown Court*)

Kronsko sodišča obravnavajo naslednje vrste zadev:

hujša kazniva dejanja, o katerih odločata sodnik in v večini zadev porota, obsodbe na magistratnih sodiščih, ki so predložene kronskemu sodišču za odmero kazni.

Kronsko sodišče izreka višje zaporne in denarne kazni kot magistratna sodišča.

Grofijsko sodišče (*The County Court*)

Grofijska sodišča odločajo o civilnih zadevah, sodi pa sodnik posameznik. Grofijsko sodišče običajno obravnava zadeve v vrednosti pod 30 000 GBP (ali 45 000 GBP v premoženjskih zadevah). Zadeve višje vrednosti obravnava Višje sodišče – glej zgoraj. Vse zahtevke, ki izhajajo iz zakonsko reguliranih kreditnih pogodb, je treba ne glede na njihovo višino najprej predložiti grofijskemu sodišču.

Primeri zadev, ki jih obravnava grofijsko sodišče:

Grofijska sodišča lahko obravnavajo zelo različne zadeve, najpogostejše pa so:

spori med najemodajalcem in najemnikom: na primer posest (prisilna izselitev), zamude pri plačilu najemnine, popravila;

potrošniški spori: na primer blago z napako ali neustrezne storitve;

zahtevki v zvezi z osebnimi poškodbami (poškodbe, povzročene iz malomarnosti): na primer prometne nesreče, poškodbe zaradi lukenj na pločniku, nesreče pri delu;

sporazumne razveze zakonske zveze, vendar le pred nekaterimi grofijskimi sodišči;

zadeve v zvezi z rasno in spolno diskriminacijo;

težave z dolgovi: na primer upnik, ki zahteva poplačilo;

delovni spori: na primer neizplačana mezda ali plača ali nadomestilo zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi;

pritožbe zoper odločbe magistratnih sodišč v zadevah, o katerih odloča sodnik (in vsaj dva sodnika porotnika, če je obtoženec mladostnik).

Spori majhne vrednosti

Grofijsko sodišče obravnava tudi spore majhne vrednosti. Na splošno je spor majhne vrednosti spor, v katerem višina zahtevka ne presega 3 000 GBP.

Magistratna sodišča (*The Magistrates' Courts*)

Magistratna sodišča obravnavajo kazenske in nekatere civilne zadeve. Sodijo mirovni sodniki (magistratno sodišče).

Kazenske zadeve pred magistratnimi sodišči

Magistratna sodišča obravnavajo kazniva dejanja, pri katerih obtoženec nima pravice do porotnega sojenja. Ta se imenujejo lažja kazniva dejanja. Za lažja kazniva dejanja je zagrožena kazen največ šest mesecev zopora in/ali denarna kazen do 5 000 GBP.

Magistratna sodišča obravnavajo tudi kazniva dejanja, pri katerih lahko obtoženec izbere porotno sojenje, vendar se odloči, da bo njegova zadeva obravnavana pred magistratnim sodiščem. Če obtoženec izbere porotno sojenje, se zadeva predloži kronskemu sodišču.

Sodišče za mladoletnike

Sodišče za mladoletnike obravnava mladostnike, ki so storili kazniva dejanja ter so stari med 10 in 17 let. Sodišče za mladoletnike je del magistratnega sodišča, o zadevah pa odločajo mirovni sodnik (magistratno sodišče) in dva posebej usposobljena sodnika porotnika. Če je mladostnik obtožen hudega kaznivega dejanja, za katero se sme odraslemu izreči kazen 14 ali več let zopora, lahko sodišče za mladoletnike zadevo predloži kronskemu sodišču.

Civilne zadeve pred magistratnimi sodišči

Magistratna sodišča obravnavajo le nekatere civilne zadeve:

nekatero dolgove: na primer zamude pri plačilu davka na dohodek, zamude pri plačilu prispevkov za socialno varnost, zamude pri plačilu DDV, zamude pri plačilu na obroke;

dovoljenja: na primer izdaja, podaljšanje ali odvzem dovoljenja za pivnice in nočne lokale;

nekatero zakonske zadeve: na primer preživnina in odstranitev zakonca iz skupnega doma;

varstvo in vzgoja otrok, na primer odločitve o varstvu in ukrepih nadzorstva s strani lokalnih organov, postopki posvojitve in odločitve o kraju prebivanja.

Preiskovalna sodišča (*Coroners' Courts*)

Preiskujejo okoliščine nenadnih, nasilnih ali nenaravnih smrti.

Sorodne povezave

 [Sodna služba Severne Irske](#)

Zadnja posodobitev: 16/01/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Redna sodišča - Škotska

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč na Škotskem.

Splošna sodišča – uvod

Glavno civilno sodišče (*Court of Session*), Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*), grofijska sodišča (*sheriff courts*) in mirovna sodišča (*justice of the peace courts*) upravlja [Škotska sodna služba \(Scottish Court Service\)](#), ki je neodvisni subjekt s pravno osebnostjo in ji predseduje *Lord President*, najvišji sodnik na Škotskem.

Škotska vrhovna sodišča (*Supreme Courts*)

Na Škotskem sta vrhovni sodišči Glavno civilno sodišče (*Court of Session*) in Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*).

Glavno civilno sodišče (*Court of Session*)

Glavno civilno sodišče je vrhovno civilno sodišče na Škotskem, sedež pa ima v parlamentarni zgradbi v Edinburgu. Ima funkcijo pritožbenega sodišča in civilnega sodišča, ki obravnava spore v zvezi z izterjavo dolgov in odškodninami ter spore v družinskopravnih in gospodarskopravnih zadevah.

Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*)

Vrhovno kazensko sodišče obravnava pritožbe v kazenskih postopkih in huda kazniva dejanja. V postopku odloča bodisi sodnik posameznik bodisi porota. Pri obravnavi pritožb sodišče zaseda v Edinburgu. Za obravnavo ostalih zadev ima sodišče stalne sedeže v Edinburgu, Glasgowu in Aberdeenu, vendar sojenja lahko potekajo tudi v drugih mestih na Škotskem.

Grofijska sodišča (*Sheriff Courts*)

Škotska je razdeljena na šest grofijskih sodnih okrožij (*sheriffdoms*). Vsako okrožje ima višjega grofijskega sodnika (*Sheriff Principal*), ki obravnava pritožbe v civilnih zadevah in je pristojen za učinkovito vodenje zadev pred grofijskimi sodišči.

V teh grofijskih sodnih okrožjih je skupno 49 grofijskih sodišč, ki se razlikujejo po velikosti in sestavi, vendar vsa služijo istemu namenu.

Večino zadev obravnava grofijski sodnik (*sheriff*). Dejavnost grofijskih sodišč lahko razdelimo na tri glavna področja: civilne, kazenske in zapuščinske zadeve. Grofijska sodišča upravljajo lokalni grofijski sodni uradniki (*local sheriff clerks*) in njihovo osebje.

Civilne zadeve

V večini civilnih zadev gre za spore med fizičnimi ali pravnimi osebami. Grofijska sodišča obravnavajo tri različne vrste zadev:

po rednem postopku večinoma obravnavajo zadeve v zvezi z razvezo in otroki, premoženjskopravne spore in zahtevke za plačilo dolga/odškodnine v vrednosti več kot 5 000 GBP,

po skrajšanem (poenostavljenem) postopku večinoma obravnavajo spore v zvezi z zamudo pri plačilu najemnine in z dostavo blaga ter zahtevke za plačilo dolga v vrednosti med 3 000 in 5 000 GBP,

po (poenostavljenem) postopku v sporih majhne vrednosti, v katerem zastopanje po odvetniku ni potrebno, rešujejo manjše spore (večinoma v zvezi z dolgovi v vrednosti manj kot 3 000 GBP).

Poleg tega grofijska sodišča obravnavajo številne druge civilne vloge in postopke, med drugim za:

posvojitev otrok,

likvidacijo podjetij,

preiskavo nesreč s smrtnim izidom,

stečaje.

Kazenske zadeve

Grofijsko sodišče lahko obravnava zadeve po rednem ali skrajšanem postopku. Lokalni tožilec (*Procurator Fiscal*) odloči o tem, kateri postopek se uporabi v določeni zadevi.

Redni postopek se uporablja za obravnavo hujših kaznivih dejanj, v katerih se lahko izreče kazen več kot dvanajstih mesecev zapora ali globa, ki presega 10 000 GBP. Zadeve obravnava grofijski sodnik s poroto.

Skrajšani postopek se uporablja za obravnavo manj hudih kaznivih dejanj, o katerih odloča grofijski sodnik brez porote. Čeprav so pooblastila grofijskih sodnikov za izrek kazni omejena na dvanajst mesecev zaporne kazni, obstajajo primeri, v katerih se lahko izreče višja kazen.

Zapuščinske zadeve

Zapuščinske zadeve se nanašajo zlasti na razpolaganje z zapuščino pokojne osebe. Pooblastilo, ki ga da sodišče izvršilcu oporoke, da zbere in razdeli zapuščino, se imenuje potrditev (*confirmation*). Pooblastilo se da šele po predložitvi popisa zapuščine pokojne osebe sodišču.

Če bruto vrednost zapuščine ne presega 36 000 GBP, se uvrsti med manjše zapuščine (*small estate*). Osebi, ki zahteva izvršitev oporoke, pri izpolnjevanju ustreznega obrazca pomaga osebje lokalnega grofijskega sodnega uradnika. Če vrednost zapuščine presega 36 000 GBP, se osebam, ki zahtevajo izvršitev oporoke, svetuje, da se posvetujejo z odvetnikom.

Mirovna sodišča (*Justice of the Peace Courts*)

Mirovno sodišče je porotno sodišče, kjer laiki, ki niso pravno usposobljeni, odločajo skupaj s pravno usposobljenim sodnim uradnikom. Navedeni uradnik svetuje članom senata glede uporabe materialnega in procesnega prava. To sodišče v glavnem po skrajšanem postopku obravnava manj huda kazniva dejanja. Najstrožja kazen, ki jo lahko izreče mirovno sodišče, je 60 dni zaporne kazni ali denarna kazen do 2 500 GBP. Le v Glasgowu nekaterim takim sodiščem predseduje pravno usposobljen poklicni sodni uradnik. Najstrožja kazen, ki jo lahko izreče navedeni poklicni sodni uradnik, je dvanajst mesecev zaporne kazni ali denarna kazen do 10 000 GBP.

Grofijski sodni uradnik je pristojen za upravno delo na grofijskem sodišču in mirovnem sodišču, vključno z:

izterjavo glob in izvršbo sklepov o nadomestilu,

izdajo kopij sodnih sklepov, npr. v zvezi s pogojnim odpustom in družbenokoristnim delom,

imenovanjem in vodenjem porotnikov.

Podrobnejše informacije o sodiščih na Škotskem najdete na spletišču [Škotske sodne službe \(Scottish Court Service\)](#).

Sorodne povezave

[Škotska sodna služba](#)

Zadnja posodobitev: 10/11/2014

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.